

Beteckning: Rel C vt 2003:9

Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap

Att leva i världen men inte av världen

Magnus Hedman
Juni 2003

Uppsats C 10 poäng
Religionsvetenskap

Religionsvetenskap C
Handledare Åke Tilander

Abstract

Syftet med min studie har varit att se i vilken mån och utsträckning Livets Ord och pingströrelsen överensstämmer med de kännetecken som kan liknas vid uppställda sektkaraktärer. Som teori har jag använt sociologen Bryan Wilsons beskrivning av religiösa sekter. Med utgångspunkt i de intervjuer jag gjort, rörelsernas hemsidor och genom att delta på ett av mötena hämtade jag material till min C- uppsats.

Resultatet visar på att det finns drag av de kriterier Wilson uppställt, men inte i alla av de intervjuades församlingar. När det gäller de kriterier om uppställda krav eller prov för medlemskap, fann jag stor likhet i en av rörelserna. Alla församlingarna har frivilligt medlemskap men skiljer sig ifråga om huruvida rörelsen avvisar sökande. Även när det gäller uteslutning så fanns det församlingar som utövade det eller där man krävde att individen skulle bekänna eller bättra sig. Det fanns inga anspråk på professionell skolning när det gäller pastorn och man utövade alla troendes lekmannaskap. I de församlingar jag intervjuade deltar alla i att sprida evangeliet och man utför till viss del själavård i församlingen. De flesta intervjuade hade valt församlingen eftersom den kändes spontan och "levande". Två av församlingarna kom till efter en uppenbarelse och skulle kunna ses som den ideologiska motivering som kännetecknar uppkomsten av sekter. Livets Ords rörelser pastorer framstod som auktoritära, och verkade ha anspråk på att ha auktorisation ovanifrån. Det finns också till viss del synen på att vara utsedd, de visioner som leder en av församlingarna anses komma från uppenbarelser eller tilltal från Gud.

När det gäller fientlighet till samhället eller staten framkom i alla intervjuerna att man på ett eller annat vis hade konflikt med samhället, staten och lagstiftningen. Kritik har också riktats från andra samfundets teologer när det gäller den lära en av rörelserna har, de anser att de undervisar villoläror och att de ställer sig över skriften. Det personliga engagemanget i församlingen visade sig vara stort bland så gott som alla de intervjuade. Tre av de intervjuade arbetade eller hade uppdrag i församlingen så de betraktade sig inte som något genomsnitt. Det var endast i en av rörelserna som uppmaningar fanns på hur ofta medlemmarna skulle delta i församlingens aktiviteter.

Det framkom även att man tyckte engagemanget i församlingen inte skilde sig från de engagemang som ofta krävs vid andra åtagande i samhället. I den typologi som Wilson uppställt, kan kännetecken som Livets Ord och pingströrelsen, speglar utifrån mina intervjuer, ha likhet med omvändelsesekten eller den konversionistiska sekten.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte	1
1.3 Problemformulering	1
1.4 Metod	2
1.5 Fenomenografi som forskningsmetod	2
1.6 Tidigare forskning	3
2. Teoretisk förståelse	5
2.1 Vad är en sekt?	5
2.2 Teoretisk definition av sekten	6
3. Pingströrelsen	11
4. Livets Ord	12
5. Presentation av intervjuer	14
5.1 Hur blir man medlem?	14
5.2 Blir man utesluten om man handlar mot organisationen/församlingens föreskrifter?	17
5.3 Finns konflikter med den sociala omgivningen eller staten?	18
5.4 Hur mycket engagemang kräver församlingen av medlemmen och hur mycket träffar man människor utanför församlingen?	21
5.5 Är församlingens ledare karismatisk eller finns det någon auktoritet i församlingen som gör anspråk på att ha sanningen eller är uttolkare av sanningen? Hur mycket kan individen påverka och vara delaktig i beslut och tolkningar av läran och reglerna?	23
6. Diskussion	31
Litteraturförteckning	37

1. Inledning

1.1 Bakgrund

När jag träder in i Livets Ords tempel i Uppsala en vanlig söndag, häpnar jag över hur stort det är. Musik hörs ur högtalare och det har redan kommit människor som står och sträcker sina händer uppåt. Jag följer min ciceron upp på läktaren, när jag står där uppe ser jag hur människor strömmar in och hur lokalen snabbt fylls. Innan mötet börjar visas jag till platsen i en bänkrad mitt i det stora folkhavet. När jag ser mig omkring ser jag mest ungdomar, någon i rullstol sitter i mellan bänkraderna. Mötet börjar och alla hälsas välkomna.

I dag är det predikanten Robert Ekh som leder mötet eftersom Ulf Ekman har flyttat till Israel. Mötet börjar med en ceremoni där man välsignar de nya barnen i församlingen. Allt filmas och visas samtidigt på de två stora bildskärmarna som står på var sida om den stora scenen. Det känns som om det görs en Tv-sändning, jag frågar min ledsagare hur det förhåller sig. Han berättar att mötet filmas och att man direkt efter mötet kan köpa med sig en bandad version.

Nu ställer sig alla upp och börjar sjunga. Det låter mycket bra. Musiken är medryckande och sången vacker. På något sätt känns det som om jag bevistar en allsångskoncert alla sjunger med och texten visas på de stora skärmarna. I längden blir det lite tröttsamt delvis på grund av att samma verser upprepas om och om igen, men också för att det är jobbigt att stå upp den halvtimme som lovsången pågår.

Pastor Ekh predikan handlar idag om rikedom. Hela tiden följer vi de ställen ur Bibeln han hänvisar till och texten från Bibeln översätts till det dagliga livet. Rikedom är enligt Ekh inte pengar, det hela handlar om hur du förhåller dig till dem och vilken betydelse rikedom har i ditt liv. Han pratar också om förändring, om att ge upp mönster man klamrat sig fast vid i sitt liv och om att våga släppa in Gud, Herren i sitt liv. De böner man ber övergår till tungotal både från pastorn och från många i publiken, det känns lite konstigt för en utomstående. Allting avslutas med ett kraftfullt halleluja där församlingen instämmer.

Jag kan förstå att många ungdomar dras till Livets Ord. Mötets karaktär gör att ungdomar säkerligen upplever det som spännande och så totalt annorlunda i jämförelse med en traditionell kristen gudstjänst. Kamerorna löper över publiken och bilder på sjungande och hänförda människor visas på de stora bildskärmarna. Trots det storslagna och den stora publiken så känner man en värme och gemenskap. Men hur stark blir medlemmarna påverkade av allt detta, av ledare och pastorers utsago? Detta är frågor som jag valt att göra min C-uppsats utifrån.

1.2 Syfte

Mitt intresse och syfte med uppsatsen är att ta reda på hur mycket religionen och då inom en församling, kan påverka människan och hennes tillvaro. Finns det sekteristiska inslag? Jag har valt att studera två frikyrkoförsamlingar, Livets Ord och Pingströrelsen.

1.3 Problemformulering

Utifrån fem medlemmars upplevelser ska jag pröva i vilken mån och i vilken utsträckning Pingströrelsen och Livets Ord uppfyller kännetecknen som uppställts för "sekt"? För att få svar på frågan har jag utgått från några enskilda personers synvinkel på rörelsen. Jag har fått tagit del av personernas personliga upplevelser och erfarenheter och utifrån det bildat mig en uppfattning om den rörelse de tillhör.

1.4 Metod

För att få information om det som angivits i syftet har jag valt att göra fem kvalitativa intervjuer. Jag har använt mig av intervjuer eftersom de är särskilt lämpliga när man vill studera människors syn på meningen i sina liv och för att kunna beskriva upplevelser och klargöra och utveckla deras eget perspektiv på sin livsvärld. Jag har använt mig av en fenomenografisk arbetsmetod för att kunna frilägga kvalitativt skilda uppfattningar om fenomenet.

Intervjupersoner

I min studie utförde jag intervjuer med fyra män och en kvinnlig medlem i pingstförsamlingen och i Livets Ord. Min tanke från början var att få intervjuer med både manliga och kvinnliga medlemmar, men det var svårt att få tag på fler kvinnliga medlemmar som kunde och ville ställa upp för intervju.

Procedur

Jag tog kontakt med en av medlemmarna i en pingstförsamling, per telefon och frågade om han ville delta i en intervju samt om han kunde hjälpa mig att komma i kontakt med medlemmar från pingströrelsen och Livets Ord för ytterligare intervjuer. Han ställde sig positiv till detta och lovade ta kontakt med personer som han trodde skulle vara intresserade. Efter några veckor fick jag telefonnummer till de som var intresserade av att bli intervjuad och ringde till dem för att avtala tid för träff.

Några av intervjuerna gjordes hemma hos mig, några i de intervjuades hem och vissa intervjuer gjordes efter en gudstjänst hos en av församlingarna. Jag använde mig av en bandspelare vid alla intervjuer och varje intervju tog 1-1,5 timme att göra. För att få en bättre överblick av intervjuerna skrev jag ner dem ordagrant. De inspelade kassetterna raderade jag. En av de intervjuade har tagit del av sin intervju efter eget önskemål.

Undersökningsmetod

Jag har valt att använda mig av en teoristyrd metod och har gjort öppna och ostrukturerade intervjuer. Frågorna jag använt har varit stolpar för att få en bild av hur medlemskapet upplevs i respektive församling. De har också fungerat som en öppning för att få ett mer fördjupat samtal omkring upplevelsen av den egna församlingen. (bilaga 1).

1.5 Fenomenografi som forskningsmetod

En kvalitativ metod är en metod där man karaktäriserar något. Den ger oss en systematiserad kunskap om hur man ska gå till väga när man ska gestalta något och hur man kan göra en så god beskrivning av ett sammanhang som möjligt. Inom den fenomenografiska ansatsen handlar det om, människors sätt att uppfatta sin omvärld. Ordet fenomenografi är egentligen två grekiska ord, fenomen vilket betyder " det som visar sig" och "grafi" som betyder, att beskriva.¹

Det grundläggande i den fenomenografiska ansatsen är distinktionen mellan hur något är och hur något uppfattas vara. Den första ordningen perspektiv handlar om fakta, vad som kan observeras utifrån. Det andra är andra ordningens perspektiv och det handlar om hur någon upplever något. Larsson ger exempel på första och andra ordningens perspektiv:

En paranoid person kan uppleva sina kamrater som fientligt sinnade och som deltagare i en konspiration för att förgöra honom. Ur andra ordningens perspektiv är det en sann beskrivning att han upplever det så, även om det är falskt sett ur ett första ordningens perspektiv.

¹ Nationalencyklopedin.

För att förstå vad paranoia är, räcker det inte med en beskrivning av vad människan faktiskt gör, man måste också beskriva hur den paranoide uppfattar sin värld.²

Fenomenografens uppgift är att finna och kategorisera alla skilda uppfattningar om ett fenomen oavsett hur vanlig den är. Den är en kvalitativt inriktad analysmetod och söker den subjektiva upplevelsen. Den fenomenografiska metoden beskriver inte hur någonting är, utan den beskriver hur något uppfattas vara. Inom den fenomenografiska ansatsen har intervjuer varit basen och det främsta för att få reda på hur någon föreställer sig sin omvärld. Sammanfattningsvis kan det fenomenografiska forskningsobjektet karaktäriseras:

- Beskriver hur fenomenen i omvärlden uppfattas av människor.
- Den vill få fram innebörder i stället för förklaringar, samband eller frekvenser.
- Man beskriver hur något framstår för människor, inte hur något egentligen är.³

1.6 Tidigare forskning

Under mitt sökande efter relevant forskning och litteratur på området har jag funnit en uppsjö av närliggande arbeten. När det gäller forskning om sekter så handlar de flesta arbeten om Jehovas Vittne, Hare Krishna och Moon-rörelsen. Att hitta forskning som gjorts under senare år och som skildrar rörelserna, Livets Ord och Pingströrelsen, som de ser ut i dag, var inte lätt. Det som skrivits om Livets Ord handlar om den lära som undervisas och som man kallar för framgångsteologi. Jag har läst Lunda-rapporten från 1984 och boken Succé med Gud från 1988.

Lunda-rapporten

Handlar om den nya trosförkunnelsen och framgångsteologin i Sverige. Rapporten skrevs ht 1984, under den tiden då Livets Ord bibelskola och församling var relativt ny. Syftet med rapporten var att ta fram ny eller delvis ny fakta, och på det viset öka kunskapen och insikten i ämnet. Som metod använde de intervjuer och enkätundersökningar och man deltog även i lektioner på olika bibelskolor. Man deltog också i möten och offentliga eftermiddagslektioner på Livets Ords Bibelcenter i Uppsala.

Lunda-rapporten redogör i vissa drag för Ulf Ekmans förkunnelse. Man presenterar hans förkunnelse sådan de mött den på kassetband, i Livets Ords nyhetsbrev och i ett par intervjuer i tidningen Hemmets Vän respektive Exodus. Man har också försökt spegla den debatt som förts i Sverige om framgångsteologin. De reaktioner man mötte var blandade, de flesta samfundstidningarna ställde sig negativt till framgångsteologin. Det man mest ställde sig frågande inför var betoningen av tankens betydelse för hälsotillståndet och att man satte människan och inte Gud i centrum, och att härligheten betonades på bekostnad av lidande.

Succé med Gud

Boken eller skriften granskar framgångsteologin i Sverige och bidragen är skriven av fem olika författare. Man analyserar rörelsen Livets Ord och dess troslära och organisation. Sigbert Axelson inleder boken med rubriken; Nej till framgångsteologin. Det han ifrågasätter är Ulf Ekmans uppfattning om förhållandet mellan människa och Gud, att Ekman och hans medarbetare inte *ber* utan kräver hälsa, rikedom, makt och lycka av Gud. De menar att Gud redan givit de pånyttfödda alla rikedomar och välsignelser. Axelson kritiserar också den förkunnelse om uppenbarelseskunskap som framgångsteologer talar om. Framgångsteologerna säger sig ha uppenbarelsen direkt från Gud och inte via bibelordet. Axelson ifrågasätter Livets

² Larsson 1986, s 12.

³ Larsson 1986, s 13.

Ords lära och undrar om den kan betraktas som kristen och om inte rörelsen kan jämföras med nyhedendom.

Rune W Dahlén diskuterar undervisningen som bedrivs av Livets Ord, och menar att eleverna inte har möjlighet att ifrågasätta det som sägs. Man blir uppmanad att ta emot allt eller inget och man slutar ifrågasätta. Detta leder till personlighetsförvandling, man får ett delvis nytt beteendemönster, språkbruk och ny klädstil och i vissa fall kan man prata om hjärntvätt enligt Dahlén. Han poängterar att han inte menar att man bedriver en medveten hjärntvätt och de som kan kallas "hjärntvättade" säkerligen är ganska få. Dahlén tycker också att det är mycket av både metoder och resultat som känns igen från destruktiva sekter. När det gäller auktoritetstron så blir man lärd att församlingen ska ledas av en herde och att alla skall underordna sig honom. Enligt Dahlén så har Ekman själv berättat, att de som vill bli medlemmar måste underordna sig honom. Många medlemmar upplever sig ha en heroisk uppgift, evangeliet ska förkunnas och de icke-kristna ska omvändas. Detta innebär dörrknackningar, bildande av församlingar, bibelskolor, vanliga skolor, sprida kassetter och böcker, åka på seminarier, predika i tid och otid, sända ut missionärer, uppgifterna är otaliga. En rörelse som i så hög grad bygger på en stegring av upplevelser och undervisning, det som var "häftigt" igår måste idag ersättas med något ännu "häftigare", löper alltid risk att bränna ut sina medlemmar, menar Dahlén.

Lars Lindberg, skriver att framgångsteologin är ett kätteri. Med det menar han att framgångsteologin är ett uttryck för en villolära och att man avviker från den kristna kyrkans bekännelse. Lindberg ser inte framgångsteologin som vissa andra kristna företrädare, som en kristen rörelse med "överdrifter" och "halvsanningar" utan han uppfattar läran som villolära.

Grundtanken med boken Succé med Gud är att man säger ja till den svaga människan och nej till framgångsteologin.

2. Teoretisk förståelse

I följande kapitel gör jag en definition på vad som kännetecknar en sekt. Utifrån den litteratur jag läst ger jag först en allmän definition av ordet och begreppet sekt. Den teoretiska definitionen av begreppet sekt förklaras med utgångspunkt i sociologen Bryan Wilsons teori.

2.1 Vad är en sekt?

Vad som känneteckna en sekt är en mycket omdiskuterad fråga. Ordet sekt har i det svenska språket blivit belastad med många negativa eller mystifierade övertoner. I massmedia används ordet "sekt" nästan uteslutande i negativ bemärkelse. Inom religionsvetenskapliga sammanhang har detta gjort att man allt mer sällan använder den benämningen.⁴ Även teologiska värderingar kan ha gett en negativ syn på de nya rörelserna och sekterna.

Gustavsson menar att det sällan går att förena trossystem med de resultat som den teologiska forskningen kommit fram till. De är inte sammanhållna och logiska så de kan innehålla olika religionstolkningar. Det i sin tur medför att ledare och grundare av nya rörelser ges stort utrymme att ha egna tid- och miljöbundna uppfattningar. Opinionsbildare och samhällsvetenskapliga forskare har ofta fastnat vid den fundamentalism som kännetecknar sekter och den totalitära organisationens struktur det som bildar motsats till demokratiska ideal.⁵

Från början var ordet "sekt" en religionssociologisk benämning på en religiös rörelse. Nästan alla religioner har börjat som en hotande eller underlig avvikelse, och varit en nytolkning av tidigare traditioner. Tidigare var det vanligt att ordet *kyrka* refererade till en religiös institution vilken var integrerad i samhället, sekten var en avknoppning ur en etablerad kyrka som uppstått genom schism. Den klassiska beskrivningen av en sekt är enligt Karl-Erik Nylund⁶ när små men även större rörelser, brutit sig ur det större religiösa sammanhanget och gått sin egen väg.

Begreppet sekt kan ses från den sociologisk-psykologiska aspekten eller utifrån den teologiska aspekten. Inom den sociologisk-psykologiska aspekten utgår man från det som är kulturavvisande. Om gruppens ideologi skiljer sig från den kulturella miljön som omger den. Hur sektens verksamhet bedrivs och hur gruppen lever i relation till omgivningen, om de accepterar den eller inte. Det som avviker från de allmänt vedertagna religiösa doktrinerna är ur den teologiska aspekten, sektens lära. Om de religiösa lärosatserna på ett avgörande sätt skiljer sig från den förhärskade religiösa miljön⁷

Inom religionssociologin gjorde Max Weber⁸ en enkel distinktion mellan *kyrkor* och *sekter*. Enligt honom fanns det en avgörande skillnad på sättet vilket rekrytering av medlemmar skett. Ett samfund som man blivit medlem av pga. familje- eller gruppstillhörighet, d v s blivit medlem från födseln är en *kyrka* medan de samfund man själv valt att inträda i är en *sekt*. Ernst Troeltsch var en annan sociolog som utvecklade begreppet *kyrka/sekt ytterligare*. Han ansåg att den viktigaste skiljelinjen mellan kyrkor och sekter är den inställning samfundet har till det samhälle som utgör ramen för dess verksamhet. En sekt var enligt honom ett samfund som ställde sig negativt till det samhället som den verkade i och som inte accepterade de dominerade värdena som fanns inom olika samhällssektorer. Sekten ställde också till skillnad från kyr-

⁴ Geels 1999, s 316 ff.

⁵ Gustavsson 1991, s105.

⁶ Nylund 1998, s 33.

⁷ Ibid.

⁸ Tysk sociolog som var verksam kring sekelskiftet.

kan, stora krav på livsstil och religiöst motiverade normer och att den gjorde anspråk på att omfatta en utvald minoritet.⁹

Men är sekten enbart negativ? Ett sektmedlemskap kan ofta förstärka medlemmens självkänsla och självförtroende, man får en mening med sitt liv och ett engagemang. För många som tidigare haft drogberoende, alkoholism eller varit kriminella kan sekten ge en bättre tillvaro. Det positiva med en sekt är att de ofta kan erbjuda ett färdigt socialt nätverk åt de som saknar eller har svårt med att skapa kontakter.¹⁰

2.2 Teoretisk definition av sekten

Sekten i ett sociologiskt perspektiv

Bryan Wilson menar att sekter är religiösa proteströrelser. Det som skiljer sektens medlemmar från andra är deras religiösa tro, kult och institutioner. De avvisar ortodoxa religiösa ledares auktoritet och ofta även världslig styrelse. Sektmedlemmarna sätter sin tro i första rummet och ordnar sina liv i enlighet med den. De ortodoxa kompromissar mellan sin tro och andra intressen och deras religion anpassar sig till den världsliga kulturens krav. Man skulle enligt Wilson kunna se sekters agerande som katalysator för socialt missnöje, som en indikator på att det finns mindre tillfredsställande villkor i samhället.¹¹

Sekter förekommer i vid bemärkelse som separata grupper eller i marginalen av alla de större religionerna. Begreppet sekt varierar utifrån den struktur som finns hos religionen som sekten har stigit fram ur. Wilson ser hinduismen, som diffus, splittrad och pluralistisk och menar att det därför förekommer sekter endast i mycket mer begränsad mening än i kristendomen. Inom kristendomen var det den starka religiösa-sociala kontrollen som gjorde att dissidenters sågs, så mycket tydligare då de avsiktligt bröt mot den gängse tron och kulten.¹²

Inom hinduismen har olika gudstjänsttraditioner och starkt skilda filosofiska skolor existerat vid sidan av varandra i århundraden, så en del anhängare av visst kultbruk har inte funnit behov att skilja sig från andra människor för att utöva ritualer. Inom kristendomen betraktades sekten som motståndare till kyrkan. Sektmedlemmarna själva såg sig som reformatorer eller ansåg att de återförde själva tron och det gamla, eller det ursprungliga till religionen. För kyrkan var sekternas största synd att de avvisade prästväsendet, kyrkorganisationen, och att de trodde att de ensam ägde sanningen om Gud.¹³

Definition av sekter

En fråga man bör ställa för att få fram den bästa grunden för klassifikation av sekter är; *hur man finner vägen till frälsning?* För Wilson har frälsningen en varierande betydelse, den skiljer sig från den ena kulturen till den andra och det gäller också på vilket sätt man uppnår frälsning. Människor kan söka frälsning från elände som drabbat dem individuellt men det kan också vara frälsning som uppfattas som befrielse för ett helt folk. Wilson anser att frälsningen sträcker sig från terapeutisk lättnad till transcendenttal tillförsikt eller social omstörtning.¹⁴

⁹ Gustavsson 1991, s 19f.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Wilson 1970, s 7.

¹² Wilson 1970, s 14 ff.

¹³ Ibid.

¹⁴ Wilson 1970, s 21.

Frälsningen är inte bara, enligt Wilson, det centrala i sekten utan också för alla religioner och troende, religion är alltid en fråga om frälsning. Men frågan är vad som ska göras för att vinna frälsning. Wilson menar, att de svar man får på den frågan anger sektens egenart och dess typ. Vidare ger den också svar på sektmedlemmens ofrånkomliga världsuppfattning, hur de ser på de övernaturliga och på vilket sätt den troende ska förhålla sig inför det gudomliga och inför världen. De villkor som gäller för medlemskapet speglar sektens hållning till den innersta religiösa fråga. Doktrinen, det sociala sambandet inom gruppen, attityden till omvärlden och vad de uppfattar som ändamålsenligt vid sektens möten. Allt detta tillsammans menar Wilson avslöjar vad sektmedlemmen anser vara vägen till räddning.¹⁵

Sekter går igenom förändringar, både som reaktion på förändringar i den yttre omgivningen och genom en process som kan kallas mutation. De egenskaper som Wilson definierar som *sekt*, menar han kan minska i betydelse vid vissa tillfällen i en sekts historia.

Karaktärsdrag av sekten

Den typiska sekten kan identifieras genom följande karaktärsdrag:¹⁶

- en *frivillig* sammanslutning. De som ansluter sig till de lärosatser en sekt står för, har ganska stor valfrihet, teoretiskt sett en fullständig valfrihet. Valet är ömsesidigt, sekten mottar eller avvisar den eventuella medlemmen.
- medlemskap bevisas för sektens auktoritet, genom *krav på personliga meriter* som kunskap om doktrinen, försäkran om omvändelseupplevelse eller genom rekommendation från någon respekterad medlem.
- *exklusivitet* är betonande och uteslutning utövas mot dem som handlar emot organisationens föreskrifter.
- sektens uppfattar sig själv som en *utsedd*, en samlad rest vilket har en speciell insikt.
- personlig *fullkomlighet* förväntas vara normen för aspiranten och det i alla de villkor som är fastställda.
- det accepteras och man har som ideal att *alla troende har prästämbetet*.
- det är en hög nivå av *lekmanna deltagande*.
- det finns möjlighet för medlemmarna att spontant uttrycka sitt engagemang.
- sekten är *fientlig eller ointresserad* för det världsliga samhället eller staten.

Fastän sekterna sinsemellan skiljer sig åt i de karaktäristiska sociala förhållandena, är sekteristens engagemang mer total och mer avgränsad än för medlemmar i andra religiösa organisationer. Ideologin hos sekter är mer klart kristalliserad och medlemmarna är mer tydligt karaktäriserade än anhängare i större samfund och kyrkor. Det ideologiska åtagandet motsvarar medlemmens beteende och åtagandet betjänar honom så att han hålls åtskild från världen.¹⁷

Allmän formulering

Wilson anser att de klara karaktärsdragen som definierar sekter är allmänna och "idealtypiska". Det finns ett värde i dessa kategorier men också en risk. Faran med sociologi är att dess konstruktioner lätt kan förväxlas med kortfattade påståenden om verkligheten, som har generella regler med anspråk på att täcka allt. När man studerar verkliga fall måste vart och ett av de allmänna attributen komma att variera något från regeln.¹⁸

¹⁵ Wilson 1970, s 36f.

¹⁶ Wilson 1959, s 4.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Wilson 1970, s 28.

- **Frivillighet**

Sekten är en frivillig organisation, men det finns tendenser hos sektmedlemmarnas barn att anta samma tro som föräldrarna. Den kan fodra obönhörlig anslutning av dem precis som de gjorde av deras föräldrar. Segregerade sekter gör valmöjligheten snävare för sina ungdomar, de lever isolerat från samhället och lever ofta i en relativ sluten bebyggelse. Att lämna sin sekt innebär att bryta upp från en införlivad livsform och att bryta med sin familj.

- **Exklusivitet**

Ett av sektens viktigaste drag är att den fodrar oinskränkt lojalitet av sina troende. Den ska ta över eller åtminstone fördunkla alla andra lojaliteter, till stat, stam, klass eller släkt.

- **Meriter**

Varje sekt kräver en form för att ta upp nya medlemmar. Det kan vara kunskap om läran eller att man ger en försäkran om omvändelseupplevelse. Men när en sekt funnits under en lång tid kan denna form -ett prov- bli rent nominellt. När sekten blir mer accepterad i den miljö den lever i och intar sin plats bland andra trossamfund, lägger den mindre och mindre vikt på prov vid inträdet.

- **Självidentifikation**

Det finns en mänsklig önskan att skapa ordning i begreppen och det leder till en benägenhet att dra upp fasta gränser och få fram otvetydiga kategorier. Sektens system förefaller var en bekräftelse av denna princip. Den som vunnit inträde har därmed blivit "en av oss". Detta "oss" betyder en motsats till alla andra.

- **Elit tankar**

I hur hög grad en sekt betraktar sig som en social elit varierar med ett antal specifika faktorer, av vilka de viktigaste är dess eskatologiska (läran om de yttersta tingens) trosinnehåll och vad sektmedlemmen har för slags kontakter med folk utanför sekten. Eftersom sekten är ensam innehavare av en sann doktrin, en ändamålsenlig ritual och ett garanterat normsystem för det sociala beteendet, betraktar den sig som ett undantagsfolk och gör exklusivt anspråk på absolut frälsning eller åtminstone på de rikaste nådegåvorna. Personlig fullkomlighet är den förväntade standarden på aspiranterna, utifrån de villkor som är bestämt.

- **Utstötning**

Prov på renlighets och levnadssätt vid inträdet i en sekt kan i allmänhet anses innebära kriterier för fortsatt medlemskap. I praktiken finner man att fastän de flesta sekter har stränga normer, fodras det mindre av dem som redan upptagits som medlemmar. Wilson ger exempel på sekter som isolerat sig från den sociala miljön och rekryterar medlemmar i stort sett endast från de som härstammar från medlemmarna. Det finns en rädsla för att få in idéer utifrån.

- **Samvete**

Det finns skillnader också i vilken utsträckning en sekt konstitueras av en hög grad av självmedvetenhet och av samvetsgrant engagemang. Gruppetik och samvetsgrant engagemang uppstår inte då en sekt först utvecklats. De egenskaperna finns mer i redan etablerade sekter där frivillighetsprincipen är stark. I nya rörelser har klientelet inte ännu blivit socialt integrerat och det oavslåliga kravet på osviklig lojalitet ännu inte formulerats. En sekt kan ha uppstått i förväntan på Kristi återkomst eller som ett resultat av någon natur-

katastrof, då det gäller räddning i yttersta nöd. Sådana rörelser är från början bara självmedvetna och samvetet och det osvikliga engagemanget har ännu inte utvecklat

- **Legitimering**

Ingen sekt uppstår utan att det finns en ideologisk motivering. Sekter gör anspråk på att ha auktorisation ovanifrån då de skall övertala människor att bryta sig ut ur ett ortodox religiöst system. Det måste finnas en person eller en grupp personer omkring en karismatisk ledare, som kan vara det heliga ursprunget eller en uttolkare, är det denna karisma som ger legalisering. I andra fall finns ett erkänt ledarskap och metoder att utpeka eller välja ledare. Det finns sekter som uttryckligen förnekar att de har något slag av mellanhänder mellan Gud eller det gudomliga ordet och sektmedlemmar. De avvisar all slags organisation som är skapad av människan.¹⁹

Typologi

Wilson menar att det finns ett begränsat antal sätt att förstå den värld från vilken man söker frälsning och att reagera emot den. Han försöker fixera hela den skala av de reaktionsmönster som leder till religiös sekterism och då genom att se de avvikande reaktionsmönstren. Man måste också undersöka det allmänt organisatoriska momentet, hur dessa reaktioner var för sig leder till sekterism.²⁰ De två frågorna man bör ställa till den enskilda sekten, är enligt Wilson:

– Vilken uppfattning har man om världen (samhället)?

- Vilka metoder vill man använda för att åstadkomma en förändring av världen?

Utifrån dessa frågor konstruerar Wilson en typologi med sju olika sekttyper/sektattityder.²¹

Omvändelsesekten eller den konversionistiska sekten

Omvändelseprocessen måste inträffa i ett bestämt ögonblick och kännas som en upplevelse. Upplevelsen kan vara att den omvända tror sig vidrörd av Gud, inspirerad av anden, förlöslad av Frälsaren etc. Människan kan inte bli frälst på annat sätt än genom "hjärtats upplevelse". Det är genom en sådan frälsningserfarenhet som samhället kan hoppas på bättring. Själva upplevelsen och medvetenheten om den är själva villkoret för frälsning. Frälsningen kan inte vinnas genom kyrkan och sakramentet, alla yttre handlingar är meningslösa. Den radikala omvändelseupplevelsen är det enda som kan förändra världen.²²

Den revolutionära sekten

Världen är ond och den enda vägen till frälsning är genom övernaturliga krafter krossa denna onda värld. Det är inte medlemmarna som aktivt förbereder en revolution utan de tror att Gud tänker göra det. Världen går inte att rädda, ingenting kan förbättra eller omstöpa den bestående ordningen. En omvändelse sker endast genom ett övermänskligt ingripande, Kristi återkomst/eller att en slutstrid med ondskans krafter är nära förestående. Människan måste inte ändra sig utan det är världen som måste förändras och den troende förutser att det ska ske. Den som har insett detta måste också hjälpa till så att andra människor får samma insikt. Inom denna typ av sekt är det förståelsen och insikten som gäller. Inte som inom omvändelsesekten där omvändelser sker genom upplevelsen och det subjektiva utan genom förståelse och det objektiva.²³

¹⁹ Wilson 1970, s 28 ff.

²⁰ Wilson 1970, s 37.

²¹ Gustavsson 1991, s 97.

²² Wilson 1970, s 38 ff.

²³ Ibid.

Den introverta sekten

Världen är fördärvad och oförbätterlig precis som inom den revolutionära sekten. Frälsningen består i att tillsammans med andra dra sig undan och inte beblanda sig med de icke troende. Man ser sig själv som en undantagsgrupp och skär av alla band till yttervärlden. Istället för att säga att människan måste förändras, har denna sekt attityden att vända den onda världen ryggen för på det viset skydda sin egen helighet.²⁴

Den manipulative sekten

I den manipulative sekten är inte världen förkastlig, världens värderingar och mål som människan strävar efter betraktas inte som något man bör avstå. Man erbjuder alternativa vägar för att nå de slags mål som också ger världsligt anseende. Den religiösa karaktären hos denna attityd ligger i tron att man genom religiös insikt eller övernaturlig hjälp bättre än på andra vägar kunna nå eftersträvansvärda mål. Genom insikter som förmedlats genom den manipulative rörelsens skrifter och genom enskild handledning av personer som förvärvat djupare kunskap, kan hälsa och framgång uppnås. Sekten använder övernaturliga och ofta esoteriska eller ockulta medel för att manipulera världen så att deras utbyte blir gott.²⁵

Den thaumaturgiska sekten

I den thaumaturgiska sekten vinner man frälsning genom att de övernaturliga ingriper på ett speciellt sätt, normala orsakslagar upphävs på ett nästan magiskt sätt. Inom denna sekt finns inga tankar om att världen ska frälsas utan det är individen som är i fokus. Frälsningen består i att oro och bekymmer lättas eller försvinner genom att extraordinära krafter, vilka man inom rörelsen förfogar över eller har möjlighet att förmedla kontakt med används till anhängarnas förfogande. Frälsningsverksamheten är personlig och lokalt begränsad, alltså inte allmänt tillgängliga och kan inte beskrivas generellt. Det finns inga förväntningar på att vinna frälsning genom nya tankar eller handlingsmönster utan skulle kunna ses som ett krav på mirakel.²⁶

Den reformatoriska sekten

Denna sekttyp är mer inriktad på samhället än på den enskilde, genom att enskilda individer ägnar sig åt att bilda opinion i etiska frågor blir ett samhälle med många brister bättre.²⁷

Den utopiska sekten

Liksom den reformatoriska har den utopiska uppfattningen att ett dåligt samhälle kan förbättras. Förbättringen kan inträda först sedan sektmedlemmen genom sitt liv i ett alternativ samhälle demonstrerat hur en god samhällsbildning kan vara organiserad. Mormoner, är ett exempel på en sådan sekt, vars samhällsideal gör sig gällande i staten Utah, där Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga efter många konflikter etablerat sig som samhällsbyggare och majoritetssamfund.²⁸

²⁴ Ibid.

²⁵ Ibid.

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

3. Pingströrelsen

1907 kom pingstväckelsen till Sverige, den nya rörelsen sågs av många av de frikyrkliga som en bönhörelse. Pingstväckelsen uppstod i Nord-Amerika under 1860-talet och kallades först för "den nya rörelsen". Anledningen till det var de "tecken" som åtföljde den, tungomålstalande, profetia och helbrägdagörelse. Namnet pingstväckelsen syftar på den andeutgjutelse som ägde rum i Jerusalem på pingstdagen vilket finns beskrivet i Apostlagärningarnas andra kapitel.²⁹

Organisation

Varje pingstförsamling är fristående och självbestämmande men en del av den nationella pingströrelsen. Anledningen till det är att man inte kan få stöd för en överordnad organisation i Nya testamentet. En annan anledning är, för att få församlingen att växa, och då jämför man det med den apostoliska tidens församlingar, ska inga trosbekännelser eller samfundsorganisationer hålla dem fångna. En församling ska stå redo för att göra allt vad Herren genom den helige Ande manar dem till

Pingströrelsen har en rad aktiviteter, de har en egen dagstidning (Dagen) och en stiftelse (LP-stiftelsen, efter Lewi Petrus) som i huvudsak arbetar med personer som har alkohol och drogmissbruk. Pingstförsamlingarna äger också en radiostation (IBRA Radio) och även TV-station (TV-Inter AB) som sänder via satellit och kabel-TV på den europeiska kontinenten, man har även förlag som ger ut kassetter, skivor och kristna videoprogram (Dagen-koncernen). Pingströrelsen har också tre självständiga folkhögskolor och från dem administreras skolverksamhet och kurser av olika slag på ytterligare ett antal platser i landet.³⁰

Tro

Inom pingstväckelsen har man en konservativ bibelsyn, Bibeln innehåller inte bara Guds ord utan den är Guds ord och direkta tilltal till människorna. Bibeln är pingströrelsens rättesnöre när det gäller deras tro så det finns ingen annan skriven troslära eller bekännelseskraft förutom den. Frälsningen får man genom tron på Jesus Kristus och alla människor anses vara i behov av den p.g.a. synden. Att bli frälst innebär att man får syndernas förlåtelse, blir pånyttfödd och får rättfärdiggörelse. Till frälsningen hör också dopet, det sker genom att man blir nedsänkt i vatten, dopet ses som en begravning i Kristi död men också som uppståndelse till Kristi liv. Dopet är porten in i församlingen, församlingen ses som Kristi kropp, församlingsmedlemmarna är denna kropp, "lemmar som är till för varandra".³¹

Att bli döpt i den helige Ande hör nära samman med frälsning och dopet i vattnet. Ändamålet med Andedop är att utrusta församlingen med kraft för den tjänst församlingen var kallad till. Genom Andedopet får man andliga gåvor ex glossolali, profetera och helbrägdagörelsens gåvor.³² Inom pingstväckelsen har Jesu snara återkomst alltid hållits levande. I väntan på att Jesus ska komma för att hämta sin församling gäller det att verka för honom, och det har bidragit till pingströrelsens missionsiver över hela världen.³³ Tidigare gjordes reservationer i mötesannonserna för mötet kunde ju bli inställt p.g.a. Jesu återkomst. Så här kunde en annons se ut: "*Uppbyggelsemöte hålles, om Jesus dröjer, i K-fors Filadelfia, söndagen den...*".³⁴

²⁹ Hofgren 1990, s 91ff.

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid.

³² Ibid.

³³ Hofgren 1990, s 94 ff.

³⁴ Nyhlén 1964, s 188.

4. Livets Ord

Det var under våren 1983 som pastor Ulf Ekman startade församlingen Livets Ord. Tidigare hade han varit verksam som studentpräst i Uppsala och även gått på bibelskola i USA. I en intervju berättar Ekman att han från början inte ville bilda någon församling men att Gud sade åt honom att göra det.³⁵ Anledningen var också, enligt Livets Ords hemsida, att det fanns ett behov av förändring: "*I Sverige vid den tiden fanns det ett uppdämt behov av frisk och frimodig undervisning om tro. I många kristna sammanhang verkade det som om bibeltroheten var på reträtt, både i teorin och i praktiken. Därför fanns det och finns fortfarande behov av väckelse och förändring. Under ytan fanns det inom frikyrkligheten, en förväntan på nya initiativ. Redan som studentpräst såg Ulf Ekman behovet av en bibelskola med undervisning i ämnen såsom: tro, rättfärdighet, förbunden, helande, lovsång och den helige Andes ledning.*"

organisation

Livets Ord tillhör trosrörelsen och är en pingstgruppering med hierarkisk organisation. Den lokala församlingen finns i Uppsala men det finns också församlingar som Livets Ord startat i andra länder. I Moskva, Brno (Tjeckien) och i Tirana (Albanien) har det startats bibelskolor och församlingar, församlingarna heter *Församlingen Livets Ord*. Livets Ord startar dessa skolor och församlingar när de missionerar, senare leder det till att folket i respektive land tar över och driver församlingen vidare.³⁶

Det finns också ett antal trosförsamlingar runtom i Sverige och Norden som läromässigt ligger nära Livets Ord. Församlingarna arbetar helt självständigt som fristående lokala församlingar förutom Livets Ord i Gävle och Oskarshamn dit Livets Ords pastorer reser mer regelbundet och stöttar i arbetet. Den senaste tiden har församlingen också startat arbeten i Jönköping, Umeå och Göteborg där de bedriver mötesverksamhet.

Livets Ord bedrivs som en stiftelse. Att driva en stiftelse innebär att man inte behöver föra medlemsregister och inte heller ansvara ekonomiskt för medlemmarna. Ekman säger att man var tvungen att ha någon form av "ledning" och att man valde stiftelseformen därför att den ligger närmare den nytestamentliga församlingsformen än vad en förening gör. Till sin hjälp har han utsett en styrelse som består av hans familj och sina nära vänner. Församlingen leds av ett utskott ur stiftelsens styrelse, bestående av fyra till fem personer. I livet Ord betonas det andliga ledarskapet, och Ekman menar att det är den som fått en vision från Gud som är den som har det yttersta ansvaret för att visionen förverkligas. Ekman fattar alla viktiga beslut och styr församlingen³⁷ Tillgångar som byggnader och inventarier ägs av stiftelsen.

Tro och bekännelse

Rörelsen har en stark tro på andens verk och har en fundamentalistisk bibelsyn. Livets Ord har Bibeln som utgångspunkt i all förkunnelse, den är rättesnöret både när det gäller lära och liv. Bibeln är något som den troende bygger sitt liv på. Enligt Livets Ord, har Bibeln ett centralt budskap, och det är att Jesus Kristus, Guds Son, dog en ställföreträdande död för oss människor. Människan får förlåtelse, evigt liv och blir ett Guds barn genom att tro på Jesus Kristus.³⁸

Livets Ord använder ofta namnet Trosrörelsen eller Trosförkunnelsen om sig själva. Läran kallas ibland även för framgångsteologi, Livets Ord betraktade tidigare ordet framgångsteolo-

³⁵ Lundarapporten 1985, s 26.

³⁶ Livets Ords hemsida 2003-04-09

³⁷ Lundarapporten 1985, s 27.

³⁸ Hofgren 1999, s 102.

gi som skällsord, men efter omtolkning har man gjort det till sitt tänkande. Framgångsteologin menar att den kristne som använder sin tro på rätt sätt, är garanterad framgång på livets alla områden.³⁹ Ulf Ekman menar att Gud välsignar oss av två skäl: *1. För att vi är förvaltare som skall kunna ge vidare. 2. för att vi är hans barn, Abrahams arvingar, och för att vi skall njuta av honom.*⁴⁰

Livets Ords framgångsteologi har mött stor kritik från teologer och från andra frikyrkosamfund, men det har fått gett vika under senare år för en mer renodlad trosförkunnelse. Mission i öststaterna och Israelfrågan är några nya inslag. Den före detta direktorn vid Svenska kyrkans forskningsråd, Lester Vikström, menar att man måste se det stora missionsintresset som ett uttryck för apokalyptik, (föreställningen att tidens ände är nära). När Israels folk återvänt till sitt land är tiden fullbordad, och Livets Ord påskyndar tidens fullbordan, genom att forsla Israels skingrade folk tillbaka till Israel med sitt fartyg *Restoration, och då från bl.a. Ryssland.*⁴¹ Ekman upplevde 1989 en kallelse från Gud om att starta en stor missionssatsning, i det då stängda Sovjet. När Berlinmuren föll medförde det att de ryska och östeuropeiska dörrarna öppnades för evangeliet. Missionsarbetet fick namnet *Ryska Inlandsmissionen.*⁴²

De mål som Livets Ords har med sin verksamhet är att hjälpa de troende att omsätta Bibelns budskap i praktisk handling. Tro, helande, bön och bönesvar och övertygelsen om att Gud är en god Gud, är centrala teman i det som predikas på Livets Ord. Attraktionskraften i budskapen är att det alltid går att tillämpa det som predikas i vardagslivet.⁴³

³⁹ Nylund 1998, s 282 f.

⁴⁰ Lundarapporten 1984, s 82.

⁴¹ Nylund 1998, s 283 f.

⁴² Livets Ords hemsida 2003-04-09.

⁴³ Livets Ord hemsida 2003-04-09

5. Intervjuer

I detta kapitel presenteras de intervjuade och deras berättelser. De berättar om hur de upplever medlemskapet i församlingen och om sin tro. För att kunna gestalta variationerna i intervjuerna har jag kategoriserat de svar jag fått. De olika kategorierna har jag benämnt med bokstäverna; A,B,C,D.

5.1 Hur blev man medlem?

Enligt Wilson är sekten en frivillig sammanslutning där valet är ömsesidigt. Det finns krav på att man ska ha vissa personliga meriter och att den enskilde måste bevisa att han är värdig att upptas i gemenskapen. Jag frågade de intervjuade vad det var som gjort att de valt just den församling de var medlem i.

Lena är 33 år och har varit medlem i en pingstförsamling i Mellansverige sedan barndomen. Hon arbetar med barn inom en kommunal verksamhet. Lena är gift med en man som är anställd inom församlingen och har med honom två barn.

A. Lenas föräldrar är medlemmar i församlingen. Hon anser sig till viss del indoktrinerad eftersom hon levit i församlingen i hela sitt liv. Hennes mor och morföräldrar har sin bakgrund i andra församlingar så Lena känner att hennes grund och hållning är ekumenisk. Att besöka andra kyrkor har känts naturligt för Lena. Under de tre år Lena gick på folkhögskola, på annan ort, deltog hon i Svenska kyrkans gudstjänster och kvällssamlingar. Trots hennes öppenhet för andra kyrkor och samfund så är det den egna församlingen som tilltalar henne mest. *Det finns mer karisma i frikyrkan och den är mer Jesuscentrerad och det är jag också.*

Församlingen har en viss prägel som människor som inte är med har svårt att ta till sig. Språket och det andliga uttrycket kanske känns främmande för människor utifrån. Lena tror att husförsamlingar vore bättre som ingång till en församling. Där kunde människor ställa sina frågor och tycka till.

Att man befinner sig på en spelplan där alla kan tycka till, om man kommer till församlingen så är det på dens villkor. Så är det och så ska det vara men man måste vara mogen för det och få lite förberedelse. Församlingen har sina fasta regler som inte det kan "tyckas om", det verkar som om inträdet i församlingen innebär att man måste anpassa sig att det är på dens villkor.

Per är 43 år har varit medlem i en pingstförsamling i Mellansverige sedan barndomen. Han har eget företag sedan 15 år tillbaks och har även arbetat i Europa under några år. Per är engagerad i sin församling men inte anställd. Han är gift och har ett barn.

För Per var det inget val, han har gått i församlingen sedan barnsben tillsammans med sina föräldrar. Eftersom han har vuxit upp i församlingen har han fått många vänner där.

Mina vänner gick i församlingen och jag fick mina vänner där. Det är mycket så det fungerar. Det är ofta orsaken till varför man går där, man lär känna människor i en församling och utifrån det får man goda vänner och gemenskap.

För Per ger församlingen svar på trosfrågor, när det gäller Bibeln.

Vi går naturligtvis igenom faser i livet och utifrån det så är det en oerhörd styrka att kunna dela det tillsammans med församlingsmedlemmar eller någon som man har förtroende för, i en församling. Om det är konkreta bibelfrågor så finns den kunskapen, men sen finns våra personliga svar, man måste nästan leva för att kunna liksom komma igenom och få svaren. Men när det gäller svar som handlar om Bibeln, så finns de i församlingen.

Sammanfattning:

Det finns medlemskap som indirekt inte bygger på frivillighet. Både Lena och Per är uppvuxen i församlingen och har samma tro som sina föräldrar. Lena har en inre övertygelse, hon känner att församlingen har en karisma och en Jesuscentrering som inte de andra kyrkorna hon besökt har. För isolerade sekters barn är valmöjligheten liten, enligt Wilson, i de fall när någon bryter upp, bryter de inte bara med sekten utan tvingas även bryta med sin familj och sina vänner. Per valde att stanna i församlingen för att han hade sina vänner och familj där. Församlingen och dess medlemmar ger också Per svar och styrka i de olika livsfaserna. Pingströrelsen är idag inte en sluten grupp utan har till stor del anpassat sig till samhället. Även om man som i Lenas och Per fall delar den tro som församlingen har och känner sig tilltalad av den karisma som finns, så är det den sociala samvaron man inte vill vara utan. En brytning med församlingen innebär kanske inte en brytning med familjen men till en viss del med den sociala samvaron som man vuxit upp i.

Hans är 38 år och har tillhört det frikyrkliga församlingslivet sedan barndomen. I dag är Hans medlem i en av Livets Ords församlingar i Mellansverige. Han har en egen firma som han bedriver tillsammans med några anställda. Tidigare arbetade han i den församling han startade. Han är gift och har 5 barn.

B. Hans har inte haft tillfälle att valt församlingen. Han blev frälst i missionsförsamlingen och fick då många kreativa tankar. Eftersom församlingen inte ville utveckla och förnya och då främst inom musiklivet, så sökte sig Hans till en annan församling. När han senare gick med i pingstkyrkan, gjorde han det i tron att där skulle finnas "friskare tag". Men Pingstkyrkan hade "stelnat till" i sina former, så där fanns heller ingen möjlighet till förändring och förnyelse. Hans fick en upplevelse om att starta en ny församling, vilket han också gjorde. För Hans är det viktigt att få utlopp för sin övertygelse.

Det handlar om den fria viljan, att jag själv får en övertygelse. Det hjälper inte att man har en mamma och pappa som är starkt troende, pastor eller vad det nu varit. Du måste själv få en övertygelse, som håller hela vägen till mål. För mig är övertygelsen gudstron och tron på Bibeln, och det är nog i princip likadant i alla sammanhang, det är uttrycksformerna som skiljer sig... Oftast har församlingen varit rädd för nya tankar, det är nog det sämsta vi kan göra. Jag brukar skämtsamt säga, min slogan är, "vi följer inte utvecklingen, vi leder den".

Trots att Hans inte är ledare i sin församling har han haft träffar med andra församlingsledare i bygden, de ber, läser Bibeln och "inspirerar" varandra. Hans ser inte sig själv som någon bänksittare utan vill finnas ute på "slagfältet" och vara pionjären. Han tror att den kristna tron går ut på att man måste inkludera sig i någonting, att man är tillsammans med andra.

Sammanfattning:

Hans ville starta en församling för att det där skulle finnas utrymme för kreativitet och nya tankar. Han menar att det är den starka övertygelsen som gäller och att en församling ska leda utvecklingen inte följa den. Det finns en stark tro på övertygelsen och att det är församlingen som ska leda den. Det finns en självklarhet i att följa sin egen övertygelse, att spontant få uttrycka den och att inte utgå ifrån andras förvissning. Den spontanitet som Hans vill kunna uttrycka fanns inte hos de församlingar han från början var medlem i.

Roger är 55 år och har tidigare varit med i en pingstförsamling men är nu med i Livets Ords församling. Han var med då församlingen startade och har arbetat i den sedan dess. Roger är gift och har 2 barn.

C. Roger var med och startade församlingen så för honom var valet av församling enkelt. Församlingen har samma tro på Jesus och Bibeln som den församling som Roger var medlem i tidigare. *I alla tider har det funnits väckelserörelser som har betonat eller fått fart på någonting, det har funnits olika yttringar. Jag tror att Livets Ord var och är en väckelserörelse som lyfter fram Guds ord och sanning i Bibeln, så det blir begripligt.*

Roger betonar att hans församling inte är en proteströrelse eller någonting istället för någonting annat, utan de startade församlingen för att Gud ville det. För Roger hjälper församlingen till att göra honom fokuserad. Han tror att man som kristen ska tillhöra en församling.

Att vara kristen till sin natur, om man pratar om Kristi kropp, i en större mening så är man inlemmad och man är beroende av varandra. Bibeln talar mycket om att ta hand om varandra och att hjälpa och stötta varandra. Det finns en mängd olika saker som gör att församlingen är ett väldigt bra uttryck för min kristna tro. I församlingen kan jag rent praktiskt visa min tro.

sammanfattning

Roger var en av dem som var med och startade upp församlingen för tjugo år sedan. Han ser inte församlingen som en proteströrelse utan församlingen är en väckelserörelse, som på ett lättfattligt sätt undervisar Guds ord och Bibeln. Sin tro på Kristus har inget att göra med Rogers roll i församlingen, den har han ändå. Vilken församling man tillhör har heller ingen betydelse för Roger. Han har en tro på det arbete och den mission som församlingen har och känner sig som en del av den.

Gösta är 57 år och är medlem i Livets Ord församling, han blev frälst som tjuugoåring och gick då med i en annan församling än den han är med i nu. Han arbetar inom församlingen och har gjort det i 10 år. Gösta är gift men har inga barn, hans fru arbetar också i församlingen.

D. Gösta började i församlingens bibelskola och fick sedan arbete inom församlingen och det gjorde att han blev kvar. Han tillhörde tidigare en "döende" baptistförsamling och Svenska kyrkan som han fortfarande är medlem i. Gösta tycker att hans församling ger tydliga och fasta svar på den tro han har.

Det är en församling som lever mer än kanske många andra församlingar som man varit med i. Det känns rätt helt enkelt. Som troende kan du tro att Gud kan leda dig och kan det inifrån.

Gösta tror att han skulle kunna behålla sin tro även om han inte var med i församlingen. När han blev kristen tillhörde han ingen församling.

Jag började mitt liv som kristen utan egentligen någon församling, visserligen gick jag till en präst och fick hjälp och pratade. Jag vet att det fungerar, men det är klart gemenskap behöver man ju. Om jag var utanför församlingen så skulle jag nog träffa några i en mindre församling. Någon som delar min tro och då skulle det nog inte spela någon roll från min sida från vilken församling.

sammanfattning

För Gösta är det viktigt att församlingen "lever" och att det finns fasta och tydliga svar. Gösta skulle kunna behålla sin tro även om han inte var med i församlingen. Det har ingen betydelse vilken församling han är med i huvudsaken att de har samma tro som honom. Gemenskapen är viktig.

5.2 Blir man utesluten om man handlar mot organisationens/församlingens föreskrifter?

I en sekt utövas uteslutning av den som inte handlar enligt organisationens föreskrifter.⁴⁴ Det finns också krav på att individen ska bekänna sitt misstag och vädja om förlåtelse för att slipa uteslutning. Jag ställde frågor om någon uteslutits från församlingen och om det fanns någon företeelse som skulle kunna leda till uteslutning

A. Lena menar att människor är så självständiga i dag, så om de går ur församlingen, är det av eget beslut. Det måste finnas en önskan att leva i den gemenskap som församlingen ger. *Vi har de som fallit igenom när det gäller alkohol, många gånger men ändå finns kvar. Man utesluter ingen för det. Det vanliga är att man själv väljer att gå ur.*

Enligt **Per** finns det medlemmar som gått ur församlingen och då har de haft en anledning. Anledningen kan ha varit att de inte längre vill vara medlem eller att de inte tycker att de lever det liv som församlingen gör.

Vi håller aldrig kvar någon. Vi begär ett samtal med dem för att se om det är något som uppstått och får en chans att veta vad som gjort att de gått ur. Sen finns det alltid en öppen dörr tillbaka, om man känner att man vill.

sammanfattning:

Både Lena och Per menar att de gånger någon gått ur så har det skett av egen fri vilja. Anledningen har varit att de inte ville leva församlingens liv. Om någon "fallet igenom", finns det hjälp att få i form av stöd eller samtal.

B. För Hans är grundtesen i församlingen att hjälpa och ge stöd. Men som medlem i församlingen måste man också ifrågasätta sig själv, om man tex. varit otrogen och fortsätter med det. Det är även så att om medlemmen inte gör något åt sin situation så går pastorn in försöker genom samtal påtala felet.

Förut var ju pingst otrolig på att offentligt peka ut och visa på porten, och säkert hade de rätt i mångt och mycket men de borde ha gått tillväga på annat sätt... Grundtesen är ju att hjälpa..., inte ute för att släcka liv utan för att skapa liv.

sammanfattning

Hans menar att man måste ifrågasätta sig själv när man gjort en felaktig handling. Han påtalar också värdet av att hjälpa medlemmen, även om han till viss del håller med den tidigare pingströrelsens hårda ställningstagande. Det finns ett visst krav på medlemmens bekännelse och förbättring.

C. Roger berättar att det har funnits medlemmar som blivit uteslutna men då har det varit extrema förhållanden.

När man blivit utesluten har det varit oenigheter av väldig art. Om vi haft någon fifflare som bara kört sitt eget race, kanske skattebedrägeri och att det inte bara hänt en gång... När man känner att personen vill gå till rätta med saken är det en helt annan sak. Det är värre när det

⁴⁴ Wilson 1959, s 4.

är människor som lever under ytan och man kan ana att det är en dubbelmoral de lever i och att man inte vill få upp det till ytan. De behöver oftast en stark tillsägelse.

Oftast begär medlemmen utträde själv om han känner att han vill leva på annat sätt än vad Bibeln lär eller efter församlingens målsättning.

Gösta

De som gör övertramp kan få förlåtelse om de bättrar sig men om man inte gör bättring så kan det hända att de blir avrådda från att vara med i församlingen.

Om man lever på ett sätt som inte alls stämmer med kristen tro i församlingen och inte vill ändra sig. Om någon gör något sådant men ångrar sig då blir han inte utslängd ur församlingen. Men som sagt, om han inte vill ändra sig, om han lever helt fel, då tror jag det kan bli ett samtal.

sammanfattning

Både i Rogers och i Göstas församling finns krav på att göra bekännelse och på att få förlåtelse för att få vara kvar som medlem. Vid hårda överträdelser där man inte visar bättring blir man utesluten. Överträdelse är när man inte följer församlingens föreskrifter, de regler som finns i Bibeln eller som finns i församlingens målsättning.

5.3 Finns konflikter med den sociala omgivningen eller med staten?

Hos rörelser som kännetecknas som sekter finns fientlighet eller ointresse för det världsliga samhället eller staten, enligt Wilson⁴⁵. Den erkända kyrkan står integrerad med samhället medan en sekt står i motsats till samhället och avvisar dess band och även mycket av samhällets kultur. Jag ställde frågor till de intervjuade för att få veta hur var och en förhåller sig till samhället och dess lagar och om de ansåg sig ha konflikt med samhället.

A. Lena tycker att det finns ett förakt för kristendomen och dess värderingar i samhället. Det svenska samhället är uppbyggt på att man inte ska ha en tro på Gud. Familjen har fått stå tillbaka i den svenska politiken, tycker Lena, i församlingen är familjen viktig och värderas högt. *Det finns för lite kärlek i samhället, mycket går ut på att tjäna stora pengar. Det förvärdsliggande är det vi är rädda för att bli för mycke involverad i. Hela samhällsstrukturen egentligen. Även om jag är glad att jag lever i det här samhället, om man ser över jorden så finns det vissa saker man måste ha ett avstånd till. Man ska leva i världen men inte av världen.*

Lena ser kyrkofolket som de som försvarar de utslagna, hon tror att det ofta är de som inte, till skillnad mot samhället, tycker något negativt om invandring. Den stora konflikten med samhället är den Gudsförnekelse som finns.

Det svenska samhället är ju uppbyggt på att man inte ska tro på Gud. På det området är det en oerhörd konflikt det finns ett förakt mot kristendomen och dess värderingar. Gudsförnekelse sårar mig på något vis.

För Lena finns ett visst avståndstagande till världen, hon tycker att man ska leva i den men inte av den. Värderingarna som samhället har skiljer sig från församlingen när det gäller familjepolitiken och Gudstron. Det finns en rädsla för att bli för mycket förvärdsliggad och att bli för mycket involverad i världen.

Roger menar att när man har en radikal kristen tro är desamma som att ha konfrontation med det gängse samhället.

⁴⁵ Wilson 1959, s 4.

Jesus var inte populär i alla läger. Han var kärleksfull, hjälpte människor och var älskad av många men även hatad. Det var därför man dödade honom. Den kristna tron kan aldrig vara bekväm, för den utmanar.

Det finns mycket som inte stämmer överens mellan församlingens tro och samhället. Roger tycker att familjepolitiken inte varit bra, han menar att det finns ett förakt för familjen och äktenskapet och ser det som allvarligt. Det finns ingen valfrihet när det t ex gäller barnomsorgen, det är nästan tvång att barnen ska vara på dagis. Samhället bortförklarar kompetensen hos föräldrarna. Hans känsla är att samhället äger barnen och att de bara är till låns för föräldrarna.

Den Bibliska synen säger att när vi får barn så är det våra barn som vi förvaltar, inför Gud, självklart. Föräldrarna är den bästa för sina barn.

Roger tycker att kärnfamiljen hånas och att statsministern inte är något gott exempel.

Har man en statsminister som går och skiljer sig stup i kvarten, klart att det påverkar. Om han tar så lätt på äktenskapet så är det kanske svårt för folk att tycka det är viktigt med äktenskapet... Någon har sagt, "jag hör inte vad du säger, för det du gör, talar högre än vad du säger".

sammanfattning

Roger ser inte församlingen som någon sekt som drar sig ur. Den kritik församlingen fått tidigare berodde på missförstånd och lögner som spreds och aldrig stämde. För Roger finns mycket som inte stämmer mellan församlingen och samhället. Den familjepolitik som förs i samhället överensstämmer inte med församlingen och Bibeln. I både Lenas och Rogers församlingar finns ett avståndstagande mot de värderingar som samhället uppvisar. Wilson skriver att sektens medlemmar sätter sin tro i första rummet och ordnar sina liv efter det. De avvisar ofta det världsliga styret.⁴⁶ Lena lever i världen men som hon uttrycker det, inte av världen. Hon kritiserar samhället och de ledande för att de inte har tron på kristendomen och att den gudsförnekelsen som finns i samhället gör henne ledsen. Församlingen, har enligt Lena, samma livsstil som samhället och att det hör ihop, med att de följer den lagstiftning som råder. Det finns kritik mot samhället/världen/politiken men de avvisar inte det världsliga styret.

B. Gösta anser att samhället skulle bli bättre om människan kunde ta till sig frälsningen. Han tycker att det känns fel att samhället ser så lätt på abortfrågan och att det till och med uppmuntrar kvinnor till att göra det.

Just nu är det lite saker som händer, t ex abortfrågan, om man ser utifrån Guds syn på människan, om tillkomsten. Då känns det fel att det är så lätt att få abort och att man till och med uppmuntras till det.

När det gäller landets lagar anser Gösta att partnerskapslagen är fel. Det är för att det står i Bibeln att äktenskapet är för man och kvinna.

För Gösta finns ingen konflikt mellan församlingen och samhället. Han menar att den konflikt som församlingen hade tidigare berodde mycket på missförstånd och att media spred en massa lögner. Han tror också att den kunde ha berott på att man inte gav förklaring på det man sa.

Man predikade starkt någonting som gick ut och som inte blev förklarat och då uppstår lätt missförstånd. Det lät som om man fördömde saker och ting.

⁴⁶ Wilson 1970, s 7.

Församlingen avskärmade sig från samhället beroende på den negativa uppmärksamhet de fick.

Det var mycket skrivelser och det gör att man sluter sig som församling, lite grann. Man tar inte upp saker och ting, utåt då, för man blir bara på hoppad.

I dag finns en annan öppenhet gentemot samhället, det är lättare att få folk att komma till församlingen tycker Gösta, församlingen är mer omtyckt av människor utifrån.

sammanfattning

Det finns idag ingen konflikt mellan församlingen och samhället. Det finns saker som samhället gör, som Gösta tycker bryter mot Bibeln och mot församlingens tro. Partnerskapslagen och abortfrågan är exempel på det. Samhället är hårt och det finns mycket våld, lösningen eller möjligheten för samhället att bli bättre vore att människor blev frälsta enligt Gösta. Den lära som församlingen har är ur Bibeln och de ser den som Guds ord. Läran går emot samhällets lagar och det finns ett visst avståndstagande gentemot samhället. Förklaringen på det är, enligt Gösta, den förföljelse man utsatts för tidigare.

C. Per hänvisar till Bibeln och menar att den tydligt visar på att församlingen ska följa de lagar som ett land stiftat. Även om de i församlingen inte tycker att den rådande politiken är den bästa, så ber de för statsministern.

Vi ber om att han ska vara vis och fatta de rätta besluten. Bibeln uppmanar oss att be för de styrande i ett land. Det är många församlingar som ber för Göran Persson, att han ska stå för sanningen och den biten.

Per anser att samhället bryter mot grundlagarna eftersom man antagit partnerskapslagen för homosexuella.

Med tanke på vad Bibeln säger, är det svårt för kristna att tro på att det är rätt. Antingen tror man på vad som står i Bibeln eller så tror man inte på det.

sammanfattning

Per anser inte att församlingen har någon konflikt med samhället. Församlingen följer inte alla lagar som stiftats, de lagar som går emot Bibeln tillämpas inte av församlingen. Även om den rådande politiken inte är den bästa så ber de för att de styrande ska fatta de rätta besluten. Det man märker av Pers berättelse är att församlingen innehar den sanna läran, (Bibeln) och att den utgör det garanterade normsystemet. De äger den sanna läran och den avgör om lagen i samhället som ska tillämpas eller inte.

D. Hans tycker att samhället borde lita mer på den enskilde individen och inte vara så reglerad.

Jag vill av hela mitt hjärta ha en sådan politik som gör att det inte är krångligt för den enskilde individen att ta initiativ. Vi predikar jättemycket att vi ska ta egna initiativ, utveckla oss vara kreativ, och då ska inte samhället sätta pinnar i hjulet.

sammanfattning

Den kritik som finns handlar mer om de lagar som förhindrar möjligheten att ta initiativ. Det finns olikheter mellan samhället och församlingen och det leder enligt Hans till konflikter.

5.4 Hur mycket engagemang kräver församlingen av medlemmen och hur mycket träffar man människor utanför församlingen?

Det förväntas att sektmedlemmen har ett personligt engagemang i sekten. En sekt avvisar dubbla lojaliteter, den vill ta över eller fördunkla alla andra lojaliteter som kan finnas. Sekten är totalitär och kräver oftast ett totalt engagemang, lojaliteten ska finnas för sekten.

"Sektmedlemmen förväntas leva en god sektmedlems liv, och därför är frivillighet i hans anslutning och det prov han genomgår för att visa sig värdig möjligt endast om han har ett personligt engagemang" enligt Wilson⁴⁷. Genom att få medlemmar engagerad i rörelsen mister de ofta kontakten med samhället och detta leder till att sekten får en större chans att styra individens liv.

A. Lena har inte så stort engagemang i församlingen. Hon arbetar under veckorna och har småbarn, så för henne är engagemanget endast i form av deltagande vid gudstjänster.

Min kärlek till församlingen är stor, jag är nog mest där på gudstjänster, på söndagsförmiddagens gudstjänst. Det är nog bara någon timme i veckan. Min man som är anställd i församlingen, han undervisar till en viss del och har ett större engagemang i församlingen. Jag tycker också att jag vill vara hemma för jag jobbar hela dagarna"

Lena har många vänner utanför församlingen men hon umgås mycket med församlingsmedlemmar. Under den gångna veckan har Lena mest varit i kontakt med människor som inte tillhört församlingen. På fritiden har hon nog träffat lika många medlemmar som icke medlemmar. På Lenas arbetsplats finns det endast en person som är medlem i samma rörelse. Av släkten har hon träffat sina föräldrar som också är medlem i församlingen.

Lena tycker om att träffa andra som är troende. *Jag uppskattar mycket att vara med människor som är troende, för det finns ett syskonskap, någonting som knyter ihop oss. Det är någonting som Gud har lagt ner som en gåva, att man ska känna en väldig samhörighet. Man kan åka till en annan plats på jordklotet, så möter man en människa som är bekännande kristen och då kan man känna en nära gemenskap på en gång.*

sammanfattning

För Lena handlar hennes engagemang mer om att få träffa andra troende och att hon känner samhörighet med dem. Hennes situation gör att hon prioriterar annat före församlingen, just nu. Hennes man som arbetar i församlingen är mycket engagerad och eftersom det finns småbarn i familjen så prioriterar hon hemmet. Hennes arbete bidrar också till att hon vill vara hemma hos sina barn på fritiden. Lena lever mycket utav sitt liv utanför församlingen. I sitt arbete träffar hon till största delen ickemedlemmar och även fritiden utgörs av det.

B. Hans tycker att man ska vara aktiv, ta ansvar i samhället och engagera sig där. Han har genom sitt arbete många kontakter i samhället och även på fritiden eftersom han deltar i en idrottsförening.

Jag har predikat mycket om det, att man måste ta aktivt ansvar i samhället, att brötas in i. Själv tog jag på mig ordförandeskapet i ishockeyförbundet, det gör att man får kontakt med de allra flesta föräldrar och små barn i samhället. jag har en egen firma och det gör att man får många kontakter i samhället.

Det är viktigt att ha relationer utåt och att inte bara vara med församlingsmedlemmarna anser Hans. Han vill få utlopp för sin övertygelse och ha möjlighet att föra det vidare.

⁴⁷ Wilson 1970, s 27.

Nu är kanske jag extrem åt det andra hållet, man väljer några få i församlingen, de som man har en relation till, sen bygger man relationer utåt hela tiden.

sammanfattning

Det finns en tanke och en vilja med Hans aktiva engagemang utåt. Han vill "föra sin övertygelse vidare". Genom att engagera sig i föreningslivet och med människor utanför församlingen har han möjlighet att föra ut sin övertygelse, sin tro och på det sättet övertyga andra. En slags missionerande i samhället som han lever i. Det är inte ett krav från församlingen utan det är han själv som brinner för detta.

C. Per anser inte att han representerar medeltalet i församlingen när det gäller engagemang. Han har en del åtagande som församlingsledare och styrelseledamot. Mycket av Pers tid går åt till detta, men det gör det även om man är aktiv inom andra rörelser, menar Per.

På min fritid umgås jag nog mer med människor utanför församlingen och det är nog inte för att jag bestämt att det ska vara så, utan det sker naturligt.

sammanfattning

Per tycker det är viktigt att ha vänner utanför församlingen, för församlingen fungerar mer som en familj där alla umgås nära. Under veckan som varit, har Per varit i kontakt och pratat en längre stund på sin fritid med ca sex till sju stycken som tillhör församlingen. Lika många har han haft kontakt med av de släktingar som tillhör församlingen. På sitt arbete har han inte träffat så många av församlingsmedlemmarna.

Per arbetar inte åt församlingen men har vissa uppdrag som tar mycket av hans tid. Men precis som Per påpekar så kan även andra uppdrag som finns utanför församlingen kräva mycket engagemang. Han menar att engagemang i en församling inte skiljer sig från andra åtagande.

D. Roger har stort engagemang i församlingen och mycket för att han varit en del av församlingen under tjugo års tid. Församlingen uppmanar sina medlemmar att gå tre gånger i veckan på möten och bönegrupper. Annars vill de att medlemmarna lever och engagerar sig i samhället och att de ska leva ett så vanligt liv som möjligt.

... gör vad du vill, engagera dig i grannskap, föreningsliv, lev ett vanligt liv men hämta styrka ifrån Gud och ifrån det som förkunnas. Min grabb är uppvuxen i församlingen, han går också här på skolan. Han känner att han vill ha en kontaktyta utanför, så han är med i en vanlig förening, spelar innebandy. Vi uppmuntrar folk att leva i världen men inte av världen. Jesus säger att vi är i världen men inte av världen, det betyder att vi ska vara i världen och möta människors behov, leva nära dem, älska dem, men kanske inte alltid ha samma värderingar. Man är salt och ett ljus, det ska vara en skillnad på ett sätt.

I Rogers församling finns det en norm för hur ofta man ska delta i församlingens aktiviteter. Det finns en skillnad mellan människorna i samhället och de som lever i församlingen, man har inte alltid samma värderingar. Man accepterar skillnaden och den ska vara där, att leva i världen, men inte av den. På något sätt så avskiljer man sig från världen och även från de människor som lever i samhället. Man möter människors behov, lever nära dem och till och med älskar dem, men man skiljer sig från dem eftersom man inte alltid har samma värderingar. Roger umgås mycket med medlemmarna i församlingen, under den senaste veckan har de han pratat med till 90 % varit medlemmar. Han har barndomsvänner, släkt och grannar som inte tillhör församlingen som han fortfarande har kontakt med. Roger kan känna att han skulle vilja ha mer kontakt med människor utanför. Men som det ser ut nu går arbete och fritid i ett. När han räknar upp kommande veckas engagemang så finns det ingen fri kväll kvar.

Måndag kväll har vi bön här, tisdag kväll är jag på en nystartad BETHA grupp, en grupp där människor kommit till tro. Onsdag har vi möte igen, torsdag har vi ledarsamling, så där försvinner hela den veckan.

Det är ändå inte alla veckor som ser ut så, vanligtvis är det tre kvällar i veckan. Nackdelen med att arbeta och vara medlem i församlingen är att det inte finns mer tid till annat, tycker Roger. Men han är ändå nöjd med att leva så för i annat fall skulle han inte vara kvar.

Gösta är engagerad både vardagar och helger i församlingen och anser att han inte har någon fritid. Att han tillbringar så mycket tid i församlingen beror på att han både arbetar och är medlem. Om han inte arbetade i församlingen så skulle han engagera sig mer ute i samhället. *Om jag inte arbetade här, så skulle jag vara med, kanske i en kör utanför, eftersom jag är musiker. Men nu är jag så engagerad så det blir inte så mycket utanför. Egentligen skulle du ha intervjuat någon annan, för jag vet att många andra är med i sporter, ishockey och innebandy, utanför församlingen.*

Att arbeta i församlingen innebär också att man mest träffar människor i församlingen. Gösta menar att om han hade ett arbete ute i samhället så skulle han ha arbetskamrater som förmodligen inte var medlemmar.

Jag har grannar och en del släktingar som inte tillhör församlingen. Är jag ärlig så är det inte så ofta jag träffar människor utanför församlingen, men ibland händer det. Det beror som sagt på att jag jobbar här, inte på att jag skulle vara isolerad här.

Under den gångna veckan har Gösta bara träffat människor i församlingen. Han förklarar det med att han har varit extra engagerad den här veckan. På frågan om han är nöjd att ha det så och om han får ut det han vill ha av livet, får jag svaret, ja.

sammanfattning

Både Roger och Gösta har sina arbeten i församlingen. Att arbeta i församlingen kräver mycket engagemang och tid av dem båda. Det finns en önskan att få mer tid till att vara ute i samhället och att träffa andra människor. Men båda menar att de själva valt den här situationen och känner sig nöjd, alternativet är annars att gå ur församlingen.

5.5 Är församlingens ledare karismatisk eller finns det någon auktoritet i församlingen som gör anspråk på att ha sanningen eller är uttolkare av sanningen? Hur mycket kan individen påverka och vara delaktig i beslut och tolkningar av läran och reglerna?

För att få reda på hur starkt man trodde och hade tilltro för sin ledare eller pastor ställde jag frågor om pastorns roll i församlingen. Jag ställde också frågor för att få veta i vilken utsträckning man själv agerade när det gällde frågor om fastslagna läror och den egna tron. Fanns det någon annan skrift än Bibeln som rekommenderades eller som medlemmen borde läsa enligt församlingen.

A. För **Lena** är pastorn en upphöjd person samtidigt som han ska betjäna alla. Pastorn är den som förser medlemmen med "ordet".

Jag har aldrig tänkt att pastorn ska förse mig med andra saker än ordet. Jag tänker att det står, att en ledare ska skickliggöra människor i församlingen, han är en tjänstegåva som undervisar... Jag tycker att den som leder ska undervisa för det är där man ska ha en viss ord-

ning, och det är ju den andliga maten vi först och främst vill ha. Det skulle frigöras tid för pastorn för det är ett ansvar att undervisa och vägleda människor.

För Lena är pastorn en lärare och då en Bibellärare, inte en själavårdare, även om många tycker så. Hon menar att det finns pastorer som inte är själavårdare i sitt sätt. Den viktigaste rollen en pastor har är att lära och vägleda. Inom pingströrelsen finns inga direktiv för vad en pastor har för uppgifter. Pastorsjobbet är tufft så för att ta på sig rollen måste personen i fråga känna ett kall.

Lena känner en viss skepsis gentemot uppenbarelser. Om någon får en uppenbarelse, pastorn eller någon annan i församlingen, så skulle Lena pröva det i sitt hjärta. Det har förekommit att människor i församlingen fått uppenbarelser, fast det har inte hänt så ofta.

På möten kan man känna respekt för människor som får uppenbarelser, och ibland kan man få tilltal av en person och det kan det vara en person som inte har kännedom om vem jag är... Det har jag varit med om och då var jag i behov av det. Då vet jag att det var den Helige Ande och då behövde jag inte prisa den människan som förmedlade budskapet till mig. Gåvan hör inte till den människan utan gåvan hör till Guds församling, därför känner jag respekt för församlingen.

Den som upplevt en uppenbarelse får inte någon särställning i församlingen. Uppenbarelsen eller tilltalet är från Gud eller från den Helige Ande. Kontakten från ovan visar sig inte bara genom pastorn eller annan utsedd person utan den kan alla i församlingen uppleva. För att följa någons eventuella uppenbarelse måste man känna egen övertygelse

Lena skulle vilja kunna ge upp sitt liv för en övertygelse men menar att det är hennes rädsla som stoppar henne. Det finns en förskräckelse över människor med stark övertygelse samtidigt som hon själv har en önskan om att ha det.

Det finns människor inom olika religioner idag och inom kristen religion som offrat allt, inte bara sitt eget liv utan också sina barn. Det är fruktansvärt, då är ju övertygelsen total. Jag skulle vilja kunna säga att jag ger upp mitt liv omedelbart, om det krävs, för jag gör allt för Kristus, så hög är min beaktelse. Om det ska hålla får jag nog be den Helige Ande hjälpa mig, jag är så rädd av mig.

Församlingen har regler och fasta svar, det finns inte mycket utrymme för individens inflytande. Man följer församlingen direktiv och om man tycker annorlunda så får man gå ur.

Pingst är inget forum för tyckande och tänkande, då får jag rekommendera missionskyrkan (skratt). Pingstkyrkan står nog mer antingen eller. Det här är kursen vi håller om man har svårt att förlika sig med det då får man själv ompröva om man trivs där eller inte.

Församlingen förespråkar en viss levnadsform och det är något man som nybliven medlem får anpassa sig till. Men man kräver inte denna förändring på en gång utan ser det nyblivna medlemskapet som inskolningstid.

Äktenskapet är den samlevnadsform som man ska ha enligt pingstförsamlingen, så om en människa omvänder sig en dag som inte är gift, så kräver vi inte att den ska gå hem och gifta sig omedelbart. Det är en process i deras liv och det förtroende får man ha för folk. Man får tänka igenom för pingstförsamlingens levnadsform är så.

Det finns en pretention bland de kristna att vara eniga i diskussioner och att inte vara för högljudda. Pingströrelsen kallas för "läsare", men enligt Lena så läser man inte så mycket ur Bibeln längre. Man diskuterar olika ämnen under olika perioder.

Vi pratar om olika saker under olika perioder, det är som på nyheterna, nu belyser vi det här. Det beteendet har vi lite grann som samhället.

Bibeln är den enda skrift som rekommenderas att läsa. Det finns andra böcker som biografier och studieböcker men ingen annan bok som rekommenderas tillsammans med Bibeln.

...man lägger inte ihop Bibeln med någon annan bok, som säger att genom de här glasögonen ska du tolka Bibeln.

Gösta

För Gösta är pastorn vägvisare och det är genom honom man får förtröstan och uppmuntran och då på söndagsmötena. Till pastorn går man också när man vill tala med någon men i första hand går man till någon person i församlingen. *För mig är det han som dels ger inriktningen, han visar vägen åt vilket håll vi ska gå åt. Sen är det att det också att det finns en som talar in ens liv, ger förtröstan, uppmuntran och så, varje söndag.*

Församlingen är stor och de pastorer som finns hinner inte med. Om man har frågor eller tvivel finns bönegrupper där man kan ta upp det.

Man följer inte blint en pastors uppenbarelse även om det finns en tro om att det är Gud som talat till pastorn. När uppenbarelsen förmedlas till medlemmarna bestämmer var och en om det känns rätt.

Vi tror att Gud kan tala till en pastor. När han sedan förmedlar det så kan man känna att det inte alltid passar en, så där direkt, det är ju upp till var och en att bestämma. Man har ju frivilligt gått med i församlingen och det församlingen har, passar en, så gör man också som pastorn säger.

I Göstas församling finns fasta och färdiga föreskrifter som inte medlemmarna kan påverka eller som de måste anpassa sig till, man ifrågasätter inte pastorns ord. Det finns krav på att följa det pastorn och församlingen säger, i annat fall så går man ur. Gösta menar att inträdet till församlingen är frivilligt och därför godkänner man de regler som finns. Det är inte helt omöjligt att tycka och att ha en annan åsikt, enligt Gösta, men om man vill framföra något så måste det vara viktigt för att det sedan ska leda till någon förändring. Göstas berättelse är tve tydlig, dels kan man påverka och säga vad man tycker och på det sättet förändra, samtidigt finns det frivilliga medlemskapet som för med dig att man godkänt det församlingen har och därför inte kan ifrågasätta.

På frågan om det är möjligt att tolka församlingens läror annorlunda och framföra det, får jag svaret: *Det skulle jag kunna men det har inte varit aktuellt för mig. Det är inte så att man är rädd för att säga det man inte tycker lika om.*

Bibeln är den skrift som medlemmarna bör läsa. De böcker som församlingen rekommenderar medlemmarna att läsa är litteratur som är skrivet utifrån Bibeln.

sammanfattning

Både Lena och Gösta anser att pastorns roll är att vägleda och undervisa. Församlingen har regler och normer som inte går att påverka. Det frivilliga medlemskapet innebär att man godkänner församlingens bestämmelser. För Lena finns en rädsla men vilja att kunna ge upp allt för sin tro. Den uppenbarelse eller de tilltal pastorn i församlingen får betyder inte mer än vad de andra i församlingen får. Pastorn har inte mer kontakt med de andliga än resterande församling, han är inte upphöjd eller anses stå närmare Gud. För Lena handlar det mer om Andens gåva till församlingen i form av tilltal, personen som förmedlar budskapet är ett instru-

ment för den Helige Ande. Det finns inga regler för vad pastorn uppgift är inom pingströrelsen.

I Göstas fall har pastorn kontakt med Gud via tal som sedan förmedlas till församlingen. Även om uttalandena från pastorn prövas av medlemmarna så har hans ord stor kraft. Här kan man ana att det finns en karismatisk ledare som anses ha själva uttolkandet av en auktorisation ovanifrån.

B. Per

En pastor står för ledarskap och är väldigt betydelsefull för församlingen, tycker Per. Men en pastor kan också stoppa församlingens utveckling.

Pastorn kan hasa och bromsa. Utifrån det har han en väldigt viktig roll, att leda den församling i den takt som vi... det är ett enormt ansvarsfullt uppdrag. Han samarbetar med medlemmarna och han lever ju inne i församlingen hela tiden, om man säger, som i tjänst.

Det är viktigt att pastorn leder men ändå är öppen inför vad medlemmarna vill. Samtidigt så måste medlemmarna förankra det som de vill utveckla och förändra.

Ingen i församlingen hittar på något eget race utan man förankrar det med pastorn. Eftersom pastor utsätts för hård press både från medlemmar och det andliga finns många förbedjare för honom i församlingen... det är ett enormt ansvar och också ett tryck som en pastor utsätts för. Otroligt. Därför behöver han många förbedjare. Det är en andlig kamp att vara pastor.

Det är ofta enklare saker pastorn ber sina medlemmar om, som att ta hand om ex de äldre i församlingen. Om han får uppenbarelse så får medlemmen frågan och inte någon befallning om att utföra det. Enligt Per så prövas all profetiskt tal och det behöver inte komma från pastorn utan från vem som helst i församlingen. De som kan hända är att någon gått och känt något en tid och får bekräftelse eller hjälp i det.

Om någon människa har gått och burit på någonting en längre tid och att det sedan kommer saker från pastorn, som blir en ytterligare påskjutning åt den inriktningen, en bekräftelse eller vad man kan kalla det... det behöver inte vara pastorn, det kan komma från mig eller någon annan, någon som kan få den där uppenbarelsen.

Per menar att det kan vara lätt att tolka Bibelns ord utifrån det som stämmer med personen själv och att det finns en fara i det. Det är viktigt att tolka Bibeln efter vad som står där.

Att tolka så det blir fördelaktigt för mig... För om jag utgår från vad som passar mig och tolkar åt det hållet blir det som om man byggt sin egen Bibel.

Det finns inga böcker eller skrifter som rekommenderas eller bör läsas förutom Bibeln. Den litteratur som finns är undervisningsböcker och böcker som ger förklaringar på allt från den Helige Ande till bön. Församlingsmedlemmarna uppmuntras att diskutera det som står i Bibeln. Om den som läser Bibeln inte förstår eller tolkar det så att det inte stämmer, vänder man sig till någon i församlingen som hjälper och förklarar.

Om man har tvivel i sin tro eller gentemot församlingen finns möjlighet att få diskutera det. Församlingen finns för att kunna ge svar på de frågor individen tvivlar på.

Det finns det så klart orsaker till varför man tvivlar. Det är ju inte så att jag tvivlar och nu är jag inte accepterad. Sen finns det vissa som kanske vill ta avstånd av en eller annan anledning och det kan ju ha att göra med ett tvivel som man inte fått bearbeta.

sammanfattning

Per har uppfattningen om att pastorn är den som ska leda församlingen framåt. Pastorn och medlemmarna har en dialog med varandra, inget avgörs eller utförs utan att pastorn eller de andra är med och beslutar. Det finns demokrati i församlingen. När det gäller uppenbarelsen och tilltal från det andliga så har alla i församlingen förmågan. Det är oftast bekräftelser eller hjälpsamt budskap på redan befintliga funderingar som ges. All profetisk tal prövas och om pastorn skulle få uppenbarelse som innebär förändringar av något slag, så frågar han medlemmen först. Alla blir respekterade även om man säger nej. Bibeln är den enda skrift som medlemmarna rekommenderas att läsa. Om man tolkar eller inte förstår budskapet så finns svar och tolkning att få i församlingen. Att tolka utefter sin egen tro är som att bygga sin egen Bibel, enligt Per, så det gör man inte. Det finns en klar lära och tolkning i församlingen, det är församlingen som har svaren även om det finns möjlighet att diskutera trosfrågor och annat som rör församlingen.

C. Hans

Pastorn fungerar rent konkret som en kyrkoherde och då menar Hans att det handlar om den pondus och auktoritet som kyrkoherden har. När Hans startade sin församling, gjorde han det som ideell stiftelse och det för att inte pastorn skulle bli borrhöstad eller bli styrd av en styrelse.

De flesta församlingar drivs som en förening och egentligen, om man tittar rent juridiskt, så är det de mest äventyrliga sätt du kan driva någonting på. Du kan bli borrhöstad, (knäpper med fingrarna), så här fort. Det är bara att tillräckligt många inte gillar dig, vips så är du borta. Du startade allting och du har haft intentioner, drömmar och visioner, för att genomföra någonting... Det behöver inte bli det klassiska... att det är en massa styrelsemänniskor som kallar pastorn till en plats och de styr den stackars pastorn hejvilt. Så fort han kommer med lite kreativa idéer, så säger de, ja nu ska vi ta det lite lugnt...

Hans liknar pastorn med en fåraherde. Herden blir inte vald utan herden är den som fåren följer. Pastorn är inte den som har de rätta svaren utan det viktigaste är att han har den äkta känslan och en övertygelse. Samtidigt säger Hans att pastorn också är den som undervisar människor så att de kan "svara för sig"... *om man tittar på svenska kyrkan då. De går på sina teologiska seminarier, så de ska ju ha, inom citationstecken, de rätta svaren... man försöker ju undervisa så att människor ska kunna svara för sig... Grunden måste ändå vara att fåren känner hjärtat ifrån herden. Det måste vara äkta, det har ju med övertygelsen att göra. Vi har ju med folks allra heligaste övertygelse att göra.*

Att undervisa människor så att de "kan svara för sig" låter som om man måste kunna försvara sig mot någon. Hans menar att pastorns övertygelse måste vara äkta.

Pastorns uppgift är att leda församlingen så att medlemmarna får uppmuntran i sin tro och ledning.

Pastorns uppgift är ju att, eller herdens uppgift är ju att leda fåren till mat. Punkt slut.

Frågan är vad för slags mat som pastorn leder sina medlemmar till. Om pastorn leder sina medlemmar till vad de behöver, borde han ha stor kunskap och vara innehavare av svaren och sanningen.

Det förekommer uppenbarelsen eller som Hans säger "tilltal" i församlingen. Den kristna skolan startades efter att man fått ett tilltal. När det gäller uppenbarelsen som innebär förändring för individen så får man det utifrån den egna uppenbarelse eller tilltalet. Tilltalet man får

kan gälla uppmaning om att ge sig ut och missionera. Det finns ingen församling som har den fulla uppenbarelsen, enligt Hans, församlingen måste hela tiden gå igenom förnyelse.

När vi pratar om förnyelse pratar vi inte om att springa iväg och köpa en kostym, utan då gäller förnyelse på insidan. Nya tankar, att man tänker på annorlunda sätt.

Det är inte stora förändringar Hans pratar om, utan förändringen handlar om att lägga till nya saker till det gamla. Vissa tankar kan ha ärvts och är egentligen missuppfattningar. Ett exempel på missuppfattning var pingstförsamlingens tidigare regler om att kvinnor skulle ha knut eller hatt. Enligt Hans skapades regeln under 30-40-talet och har inget med den klassiska tron att göra.

Om man får tvivel i sin tro är det viktigt att det kommer fram. Det är svårt att låstas vara kristen när man är tillsammans med troende. Hans tycker att det äkta måste komma fram.

Jag har en grupp ungdomar som jag försöker pejla in vad de är någonstans och för att se vad de behöver, och sedan matar man dem där. Om de har tvivel på vissa områden så får man mata dem där. Ta fram Bibelberättelserna och det är inget unikt, så har det varit hela tiden... det kan ha varit omständigheter, konsekvenser som gjort att det kommer tvivel emot, då får man påvisa och hämta näring därifrån.

Man jobbar aktivt för att hjälpa de som känner tvivel. Bibelns berättelser fungerar som bevis och den ger också näring till den rätta tron. Det finns mycket annan litteratur i församlingen och man uppmuntrar människorna att studera det. Alla andra böcker och skrifter utgår från Bibeln enligt Hans.

sammanfattning

Det krävs inga speciella kvalifikationer för att leda församlingen utan det är utifrån pastors/herdens hjärta ledarskapet uppstår. Det finns en tilltro till ledarens övertygelse. Det viktiga är inte att pastorn har de rätta svaren utan att medlemmarna känner förtroende för honom.

Eftersom församlingen är en ideell stiftelse så finns ingen demokratisk ordning, pastorn eller ledaren är den som bestämmer. Om tvivel uppstår för församlingsmedlemmen finns pastorn där för att övertyga så att tvivlet försvinner. En uppenbarelse eller tilltal förekommer både för pastorn och för medlemmarna. Pastorns uppenbarelse rör själva församlingen och i Hans fall var det på grund av det som man startade en skola. När en uppenbarelse eller ett tilltal innebär förändring för individen beror det på att någon själv har upplevt det. Bibeln är inte den enda skrift man läser och rekommenderas läsa. Det finns många böcker men alla har sin utgångspunkt från Bibeln.

D. Roger

I Rogers församling gör församlingsmedlemmarna mycket av församlingsarbetet. Det är viktigt att alla hjälps åt så att församlingen fungerar. Pastorn är den som förkunnar och som ger själavård och då den professionella själavården. Den vardagliga själavården utförs i hemmen eller på bönegrupperna mellan medlemmarna.

Det här är en församling där lekmännen eller församlingsmedlemmarna själva får göra väldigt mycket, de har fria händer... Det finns saker som skiljer sig i praxis, hur vi jobbar som pastorer. De enskilda medlemmarna får stor frihet att göra mycket i det arbete vi har. Alla hjälps åt.

Vissa pastorer i församlingen undervisar också på församlingens Bibelskola. Roger undervisar om frivillighet, diakoni och om socialt engagemang.

Det är inte pastorn som innehar alla svaren, enligt Roger, utan det är Bibeln som har svaren och är rättesnöret för församlingen.

Luther sa; nåden allena, tron allena, Jesus allena. Och det tror vi också. Det är nåd alltihop, tron på Jesus och det är Bibeln som gäller.

Pastorn ger vägledning och råd i vissa frågor. Det kan vara personliga saker som kräver tystnadsplikt eller om någon vill ha ett äktenskap prisat. Pastorn ber också och kan få tilltal när det gäller personer som vill ha Guds ledning.

Ibland när någon ska fatta ett stort beslut kan de komma och be om hjälp. De vill att jag ber för det. De vill ha Guds ledning i det. Då kan jag säga, att jag får det här, men du får pröva det själv. Jag kan inte trycka in något, det jag kan göra är att förmedla någonting av det jag upplever. Pastorn har rollen som förmedlare av Guds ord den man går till för att få råd från högre auktoritet.

På frågan om hur vanligt det är med uppenbarelser och då från pastor Ekman får jag svaret att det inte bara är han som får höra från Gud. Den ursprungliga uppenbarelse om att starta församlingen kom till pastor Ulf, men det är inte han som allenarådande får höra från Gud. Roger vill avdramatisera ordet uppenbarelse och menar att det egentligen är fråga om ett tilltal från Gud. Gud ber genom tilltalet människan på ett naturligt sätt om någonting. Visioner får församlingen hela tiden.

Det är mycket vi gör i den här visionen och det är utifrån ett tilltal som Gud har gett församlingen, genom pastor Ulf och till våra pastorer.

De visioner som församlingen får förmedlas genom tilltal som kommer via pastor Ulf eller de andra pastorerna. Det finns ett stort invandrarbete i församlingen som utförs av lekmän och som innefattar visionen.

Om någon i församlingen har en annan uppfattning eller har en annorlunda tolkning av Bibeln har man rätt att tycka det. Det finns vissa saker man inte kan tycka annorlunda om och det gäller det som står i Bibeln.

Om vi t ex tar skilsmässa, kan jag som kristen tycka att skilsmässa är rätt? Det beror på hur man ser det, Bibeln ger egentligen få tillfällen till där skilsmässa är en öppning eller möjlighet. Annars säger Bibeln väldigt tydligt att Gud hatar skilsmässa... Däremot detta att vara otrogen, ... kan vara grund för en skilsmässa. Men om man har en medlem som kommer och säger; nu ska jag skilja mig för Gud har sagt det, kan det inte automatiskt vara. Därför att det strider mot Guds ord och vi måste pröva det i ljuset av Guds ord. Men om någon kommer och säger att min man har varit otrogen ett antal gånger eller att han slår mig, då får vi diskutera saken. Självklart kan vi inte acceptera att någon blir ihjälslagen eller misshandlad.

Det som kommer upp prövas alltid utifrån Bibeln men när det gäller mer extrema fall kan man göra undantag. Man får tycka annorlunda men eftersom man frivilligt valt församlingen så måste man rätta sig efter de regler som finns. I annat fall har man möjlighet att gå ur.

Jag kan skönja i din fråga tanken, om man får kritisera och tycka annorlunda än pastorer och de övergripande. Det är självklart, det finns ingen åsiktsregistrering, men samtidigt är det en överlåtelse. Jag har gått med här för att jag tror på det som den här församlingen gör och att jag vill vara engagerad. Jag ser det inte som ett jättestort problem, vill människor inte vara med längre, går de ur... Om de är saker de inte förstår och kan hålla med om, så pratar vi självklart om det.

Att känna tvivel i sin tro är mänskligt tycker Roger och det är något som alla kan gå igenom. Det är till och med positivt, för om man kan ta det rätt blir det något positivt.

Jag träffade en i veckan som genomgick en kris, som bara ville lämna allting. Vi uppmuntrade honom och sa, att det är bra att du går igenom detta, någonstans kommer du ut stark på andra sidan. Och om han kunde ta det rätt, så kunde det bli en styrka av den krisen, Gud håller.

För Roger behöver inte tvivel vara en svaghet. Han menar att tvivel ofta är en brist på tro. För att få tro läser man Bibeln och den stärks när man blir bönhörd eller när Gud ger sig till känna genom tilltal.

Vi läser Guds ord så får vi tro. När vi får löften från Gud då växer vår tro, vår tillit från Herren. Om jag inte har klarhet i något jag kanske ber om, mitt liv eller något annat, så måste jag få ett tilltal från Gud... det går att få tro från Gud.

I Rogers liv finns tillfällen då Gud genom tilltal har hjälpt honom fatta större och personliga beslut. För Roger kommer tilltalet som en förnimmelse eller röst och han tror att det är den Helige Ande som talar till honom då.

Den litteratur som finns förutom Bibeln och rekommenderas från församlingen är vägledande. Det finns ett eget förlag i rörelsen där man trycker böcker och annan litteratur. Församlingen rekommenderar människorna i församlingen att läsa i sin undervisning. Trots den stora tillgången till annan litteratur så finns ingen annan bok som de jämför med Bibeln.

sammanfattning

Pastorn är enligt Roger förkunnaren och den professionella själavårdaren. Det är inte pastorn som har de rätta svaren utan svaren hämtas ur Bibeln. I Rogers församling finns flertal pastorer som säger sig ha kontakt med Gud, den store auktoriteten, medlemmarna går till pastorerna för att få råd och vägledning.

Det finns en skillnad mellan de rätta svaren och råd och vägledning, men om Bibeln är rätt-snöret för församlingen så verkar ändå tilltalen och uppenbarelserna ha stor betydelse för att få svar på de frågor eller funderingar som medlemmarna har. Även om tilltalet anses komma från Gud, vilket även Bibeln har, enligt församlingen, eller den Helige Ande, så är svaren, råden och vägledningen förmedlad genom pastorn. Han kan sägas vara den som förmedlar svar även om svaren prövas av dem som får dem.

De svar som förmedlas sker genom någon av de pastorer som finns i församlingen. Det är pastorerna som har kontakten med auktorisationen ovanifrån. Församlingen uppstod p.g.a. ett tilltal som grundaren pastor Ekman fick från Gud. Den får fortfarande sina visioner genom Guds tilltal. I Rogers församling leder Gud dem i visionen, församlingen har kontakt med en högre makt. Om de sedan känner, att det är endast de som har tillgång till det övernaturliga, kommer inte fram i intervjun.

6. Diskussion

Min intention har varit att utifrån sociologen Bryan Wilsons uppställda karaktärsdrag av en sekt, se i vilken mån dessa kännetecken uppfyller pingströrelsen och Livets Ord, utifrån det som speglats i de intervjuer jag gjort. De fem intervjuerna är berättelser som både skiljer sig och liknar varandra. Intervjuerna skildrar deras personliga upplevelser av församlingen och de liv de lever enligt sin trosuppfattning.

Legitimering

För att en sekt ska uppstå måste det finnas en ideologisk motivering, enligt Wilson. Sekterna gör anspråk på att ha auktorisation ovanifrån eftersom de ska kunna övertala människor att bryta sig ut ur ett ortodox religiöst system. Det måste finnas en person eller en grupp personer med auktoritet för att kunna legalisera denna hantering.⁴⁸

Det finns en skillnad mellan Livets Ord och pingströrelsens församlingar när det gäller organisationen. Livets Ord har en hierarkisk organisation och bedrivs som stiftelse och där fattar pastorn alla viktiga beslut och styr församlingen. Man betonar det andliga ledarskapet och församlingen kom till genom en uppenbarelse som pastorn upplevde vara från Gud. Pingströrelsen leds av en styrelse som har blivit tillsatt genom val. Pastorn blir vald av styrelsen och de kan även avskeda honom.

I de intervjuer jag gjorde med medlemmarna från pingströrelsen, framstod inte pastorn som auktoritär. Pastorn är en bland de andra, en som till viss del leder och predikar "ordet", hans roll är att betjäna medlemmarna i församlingen. Eventuell uppenbarelse eller tilltal från Gud är inget som bara pastorn får utan det gäller för alla i församlingen. I Livets Ords församlingar har pastorerna en mer auktoritär framtoning, de ger "tillsägelser" då medlemmar inte lever eller uppfyller de regler församlingen har. Även om man hävdar att Bibeln är Guds ord så finns en tilltro till den personliga uppenbarelsen, och då utifrån pastorernas upplevelser. Då medlemmarna behöver råd eller vägledning sker det genom de tilltal pastorernas får från Gud. Man tror att pastorn har kontakt med Gud och att det som sägs är sanningsenligt. I intervjun med Gösta framkommer att även om pastorns uppenbarelse inte känns rätt så rättar man sig ändå därefter, eftersom man frivilligt gått med i församlingen och på det sättet godkänt det församlingen står för. Ledarskap och pastorsroll skiljer sig mellan de olika församlingarna. I pingströrelsen ges mer utrymme för medlemmen att vara delaktig, även om man inte kan påverka de regler och normer som gäller.

Den uppenbarelse som fick pastor Ekman att starta församlingen borde kunna ses som det Wilson menar med ideologisk motivering och till viss del synen på att vara utsedd. Det finns också anspråk på att ha auktoritet ovanifrån eftersom pastorerna får tilltal och de visioner som leder församlingen utgår från dessa tilltal. Pastor Ekman fattar alla beslut och styr församlingen. Pastorerna har auktoritet, de delar ut tillsägelser och de tilltal och uppenbarelsen de får går inte att ifrågasätta. Det verkar ha tillgång till övernaturliga sanningar eftersom man inte kan motsätta sig det som pastorn anses fått från Gud.

Frivillig sammanslutning

I både pingströrelsen och Livets Ord är medlemskapet frivilligt. Med frivillighet menar Wilson att man till skillnad från den kyrkoformliga religiösa organisationen inte får den tilldelad, valet är också ömsesidigt, sekten kan välja mellan att motta eller avvisa individen. I Livets Ords församlingar finns det vissa bedömningsgrunder vid medlemsansökan, det borde kunna

⁴⁸ Wilson 1970, s 34.

möjliggöra eventuell avvisning. Församlingen avgör om man passar in eller inte, om man har eller är rätt person för att få vara med. Per och Lena har antagit samma tro som sina föräldrar. Enligt Wilson finns det tendenser att barnen hos sekter som lever isolerat från samhället antar samma tro som föräldrarna. Det beror på att brytningen med sekten också innebär brytning med familj och sociala band. För Per och Lena är församlingens trygga sociala samvaro en del av orsaken till att de stannat. Ett utträde innebär inte en brytning med föräldrar, utan kanske mer en brytning med den trygghet och samvaro som församlingen erbjuder. Jag tycker heller inte att församlingen kan ses som isolerad eftersom medlemmarna lever och arbetar ute i samhället.

Medlemskap bevisas för sektens auktoritet

Sekten kräver också att individen ska genomgå vissa prov för medlemskap. Det krävs alltså att den blivande medlemmen måste genomgå ett prov och det för att visa att den sökande är värdig att upptas i gemenskapen. Medlemskapet ska också bevisas för sektens auktoritet.⁴⁹

Inom Livets Ords församlingar finns vissa krav på dem som vill bli medlem. Man ansöker om medlemskapet och blir man antagen så innebär det att man först går på ett bibelstudium, där man ta del av en grundläggande undervisning om församlingen. Det finns också ett krav på att man är personligt kristen.⁵⁰

I ansökningshandlingarna vill ledningen ha personliga uppgifter om den enskilde. De vill veta om du är gift/skild, hur många gånger du varit gift. Om man är uppvuxen i ett kristet hem, vill tjäna Gud på heltid och vilken Bibelsyn man har. De vill också veta om man använt tobak eller andra droger, deltagit i ockultism, hypnos eller meditation, varit engagerad i sekter eller andra religioner och om man har varit inblandad i homosexualitet. Det kräver även rekommendation från två närstående kristna vänner och en pastor eller andlig ledare som man känt sedan tidigare. De kriterier som Wilson ställt upp som sektens krav och som medlemmen måste bevisa för sektens ledare, har vissa likheter med de krav Livets Ord ställer.

- Genom personliga meriter och det kan gälla kunskap om doktrinen (bibelstudium).
- Försäkran om omvändelseupplevelse (att man är personligt kristen).
- Genom rekommendation från någon respekterad medlem (rekommendation från två närstående kristna vänner och en pastor eller andlig ledare).

Så här framstår drag, som enligt Wilson borde kunna klassificeras som sekteristiskt och som för mig verkar sektlikt.

Möjlighet för medlemmarna att spontant uttrycka sitt engagemang

Ett annat karaktärsdrag som Wilson uppställer, är möjligheten för medlemmarna att spontant få uttrycka sitt engagemang.⁵¹ Spontaniteten är frånvarande hos kyrkosamfund eftersom den blivit formaliserad, den har fått fasta regler och former i ex gudstjänsten. Det finns inte utrymme för medlemmen att uttrycka sig spontant. I intervjuerna framkommer att församlingarna valts för att de var mer "levande", mer karismatisk och gav möjlighet att spontant få uttrycka sin övertygelse.

I både Pingströrelsen och Livets Ord förekommer tungotal. Från första början fanns inga särskilda läror i pingströrelsen. Det som hände var att en del omvända började brista ut i "okända tungor" samtidigt som vikten av den Helige Andes inspiration betonades. Tungotal anses vara

⁴⁹ Wilson 1959, s 4.

⁵⁰ Livets Ords hemsida, s vanliga frågor.

⁵¹ Wilson 1959, s 4.

den vanligaste av Andens gåvor.⁵² När jag besökte mötet på Livets Ord var det stor hänförelse och engagemang i publiken. Tungotal förekom flera gånger under mötet, både från publiken och från pastorn. Man skulle kunna se det som ett spontant engagemang, församlingen har inte formaliserat sin religiösa ceremoni utan det finns möjlighet att uttrycka sin spontanitet.

Hans berättar i en av intervjuerna att de församlingar han tidigare tillhört stelnat till i sina former. Det fanns inget utrymme för hans nya och kreativa idéer. Detta ledde till att Hans startade en ny församling där han gavs möjlighet att ge uttryck för sin övertygelse. Utifrån Wilsons definition så skulle de församlingar som Hans ansågs stelnat till kunna vara formaliserade. Spontaniteten hade falnat, eftersom de funnits en längre tid. Så den församling som Hans startade, och som han nu är medlem i skulle kunna ses och då när det gäller spontaniteten, som sektlik i motsats till de mer formaliserade samfundet.

Exklusivitet

I sekten är exklusivitet betonande och man utesluter de som handlar emot organisationens föreskrifter. De ser förbrytelsen som ett förrådande av idealet. Enligt Wilson förvisas inte alltid de sektmedlemmar som har andra åsikter eller som brutit mot uppsatta regler.⁵³ De förväntas bekänna sitt misstag och vädja om förlåtelse.

I Intervjuerna framkommer att det finns krav på att man ska följa församlingens regler. Om man inte följer dessa så leder det till samtal med någon av pastorerna. I de fall medlemmen inte lever efter den moral som gäller, ger pastorn en kraftig tillrättavisning. Man kräver att medlemmen ska ändras sig och ger då förlåtelse. Det är inte ofta någon blir utesluten men när det händer är det som man uttrycker det, "extrema förhållanden". Det vanliga är, enligt de jag intervjuat, att människor själv väljer att gå ur, och då beror det på att man inte vill leva efter församlingen lära eller målsättning. De kännetecken som Wilson uppställer som sektkriterier kan anas, enligt de jag intervjuat, ex. krav på bättring, att man bekänner sitt misstag. Det framkommer inte om man som medlem måste vädja om förlåtelse utan förlåtelsen ges om man ändrat sig och inser sitt misstag.

Sekten uppfattar sig själv som utsedd

Enligt Wilson hyser sekten en stark föreställning om "oss" i motsats till "alla andra".⁵⁴ Ett uttryck som de intervjuade använder är "att leva i världen men inte av världen". Man kan fråga sig vad detta egentligen betyder. Roger förklarar det med att man möter människor och deras behov, man älskar dem som lever i världen men har inte alltid samma värderingar som de. I intervjun med Roger framkommer inte varför man anser sig ha andra värderingar än de som lever i samhället. Men man skulle kunna tolka det som en, vi-dom mentalitet, eller som det Wilson omnämner som, "oss" i motsats till "alla andra".

Det framkom även i en av intervjuerna att man sökt sig till församlingen p.g.a. de fasta och tydliga svar man fann där. Det skulle kunna tyda på att församlingen anses sig ha en speciell insikt eller att den har den sanna doktrinen och därför kan ge fasta och tydliga svar. Hans berättar i en av intervjuerna att pastorns uppgift är att leda fåren till mat. Pastorn är utsedd och följs av fåren. Har han har de rätta svaren, eftersom han vet vad maten finns?

⁵² Wilson 1970, s 68.

⁵³ Wilson 1959, s 4.

⁵⁴ Wilson 1970, s 32.

Den auktoritet en sekt åberopar kan vara höga uppenbarelser av en karismatisk ledare, det kan vara en omtolkning av heliga skrifter, eller kan också vara en tanke om att uppenbarelsen skall nå den sant trogne.⁵⁵

Det finns ingen egen skrift som tillskrivs samma värde som Bibeln i rörelserna. Den litteratur som finns vägleder och undervisar men då med hänvisningar till Bibeln. Den tolkning som görs från pastorer och från annan litteratur måste ändå påverka bilden och tolkningen av Bibeln. Den insikt de ledande anser sig ha om vad som är rätt tolkning och den sanna läran måste ändå komma till uttryck. Pastor Rune Dahlén, skriver i "Succé med Gud?" att den största faran när det gäller Livets Ord är att de starkt betonar undervisningens betydelse. Ibland har det varit nära att man betonat undervisningen, och då i form av envägskommunikation, så att man gjort den jämställd med Bibeln.⁵⁶ Även om inte undervisningen eller den vägledande litteraturen tillskrivs samma värde som Bibeln finns ändå frågan om inte de ledandes tolkning kan ses som en jämställelse med Bibeln, en egen lära.

Sekten är fientlig och ointresserad för det världsliga samhället eller staten

Sekten är ofta i konflikt med den sociala omgivningen och ofta också med staten. De har ofta normer och värderingar som inte går att förena med samhällets värderingar. Begreppet "sekt" antyder enligt Wilson vanligen att sektens tro skiljer sig från den vedertagna tron som finns i samhället.⁵⁷ Det svenska samhället har i dag inte något rådande religiöst trossystem som är direkt kopplad till staten. Religionsfriheten har öppnat vägen för all slag av religion och trossystem. Den tidigare statskyrkan roll som religiös katalysator är inte längre rådande, även om mycket av samhället vilar på dess grunder. Men man skulle kunna relatera den vedertagna tron till Svenska kyrkan och den Lutherska läran eftersom den har varit rådande i vårt samhälle under lång tid.

Livets Ord anser att de har samma tro och grund som svenska kyrkan och den Lutherska tron.⁵⁸ Från andra kyrkosamfund och från teologer har Livets Ord anklagats för att sprida villoläror och att de bedriver en framgångsteologi. Lars Lindberg från Missionsförbundet, räknar upp det han anser vara villoläror i framgångsteologin. Han menar att framgångsteologin ställer sig över Skriften, att det sprids litteratur där man tolkar Guds ledning som direkt uppenbarelse vid sidan av och oberoende av Skriften. Att den har ett obibliskt maktgrepp, man likställer gudsmakten med det världsliga maktbegreppet, att det har en obiblisk eskatologi och att de saknar en korsets teologi, istället har man en härlighetens teologi.⁵⁹ Kritiken riktar sig från de samfund som blivit accepterade och till viss del har den vedertagna tron i samhället. Roger i en av intervjuerna, menar att hans församling startade som väckelserörelse och då en väckelserörelse som gjort Guds ord och sanning i Bibeln mer begriplig. Tolkar man kritiken från de andra samfunden så finns en viss skillnad mellan dem och Livets Ord. Kritiken gäller tolkningen, att de har förvanskat läror från den vedertagna kristna läran i samhället.

Inom Livets Ords församlingar har man tidigare även kritiserats och mötts av kritik från massmedia. Gösta berättar i en av intervjuerna om hur man tidigare slöt sig som församling, efter kritiken. Frågan är varför man slöt sig istället för att stå upp för de budskap och läror man hade.

⁵⁵ Wilson 1970, s 28.

⁵⁶ Axelson 1988, s 31.

⁵⁷ Wilson 1970, s 21.

⁵⁸ Livets Ords hemsida, vanliga frågor.

⁵⁹ Axelson 1988, s 48f.

I alla intervjuer jag gjort har det på ett eller annat sätt kommit fram att församlingen till viss del har konflikter eller att man inte vill följa eller anser att vissa lagar i samhället inte kan förlikas med församlingens lära. När samhället stiftar lagar som inte stämmer överens med Bibeln så finns en tendens att man avvisar dem. Det framkommer i intervjuerna att man inte tycker att samhället har någon tro på kristendomen och att det finns en gudsförnekelse. I detta finns en riktighet eftersom det inte finns någon officiell anslutning till svenska Kyrkan, även om mycket av dess värderingar fortfarande råder i samhället. Det finns en skillnad mellan församlingen och samhället, staten och de rådande värderingarna. En av de intervjuade är rädd för att bli, som hon säger "för mycket förvärldsligad".

I Wilsons definition av sekter gör sekter ofta anspråk på att vara en elit, eftersom de har den sanna läran och att den betraktar sig som ett undantagsfolk.⁶⁰ Bibeln utgör för de intervjuade den sanna läran och fungerar som sanningen och normsystem. Det finns tecken på att församlingens lära får medlemmarna att känna att de är ett undantagsfolk och att den kan utgöra konflikter med samhällets lagar och normer. Man anser att man inte behöver följa de världsliga lagarna eftersom de bryter mot den "sanna" läran.

Personlig fullkomlighet förväntas vara normen för aspiranten

Enligt Wilson förväntas medlemmen leva en god sektmedlems liv och därför är frivillighet i medlemmens anslutning och det prov han genomgår för att visa sig värdig möjlig endast genom personligt engagemang.

Det finns ett stort engagemang i församlingen hos så gott som alla de intervjuade. Många av dem är anställda i församlingen och menar att de inte utgör normen för vad som gäller för den vanliga medlemmen. En av de intervjuade är inte engagerad i församlingen utan är verksam i samhället. Syftet verkar vara att på det sättet ha möjlighet att föra ut sin övertygelse. Det finns ett personligt engagemang i "övertygelsen", och den kristna tron, och det är en övertygelse som även församlingen delar. I Rogers församling uppmanas medlemmarna att gå tre gånger i veckan på möten och bönegrupper, man har en norm för hur ofta man ska delta i församlingens aktiviteter. Det finns någon typ av förväntan på att man ändå ska vara delaktig. Församlingsmedlemmen uppmuntras till att leva i världen, man "uppmuntras" att leva i världen och "uppmuntras" till hur ofta man ska delta i församlingens verksamhet. För de som arbetar eller har uppdrag i församlingen kräver församlingsengagemanget nästan all tid. Det finns inte så många chanser att kunna delta i samhällets aktiviteter, trots att en del av de intervjuade uttrycker önskan om det. Det finns ett engagemang som sträcker sig utanför arbetstiden och som inkräktar mycket på fritiden. Ett av sektdragen är att engagera medlemmen i rörelsen så att de mister kontakten med samhället. Sekten kräver fullständig och medveten lojalitet av sina medlemmar. Den ska ta över eller åtminstone fördunkla alla andra lojaliteter, enligt Wilson.⁶¹ Engagemanget hos de jag intervjuat finns men i jämförelse med det engagemang man kan få i organisationer eller arbeten som inte är religiösa så är det inte ovanligt att det tar mycket av ens tid.

⁶⁰ Wilson 1970, s 27.

⁶¹ Wilson 1970, s 26.

Man har som ideal att alla troende fungerar som präster och att det finns en hög nivå av lekmannaskap

Det finns inga anspråk på att pastorn i de olika församlingarna behöver ha någon professionell skolning. Wilson menar att sekten har som ideal att prästämbetet tillhör alla och att det inte som i den ortodoxa religionen finns tränat eller uttalat prästämbete.⁶² I Rogers församling har den enskilde medlemmen stor frihet att göra mycket av det arbete pastorn gör. Den vardagliga själavården utförs i hemmen eller i bönegrupper, medlemmar emellan. Det är inte heller som i de ortodoxa kyrkorna att det enbart är prästen som predikar evangeliet utan alla i församlingen sprider och har till uppgift att berätta om det. Det finns en viss arbetsfördelning men den är inte lika tydlig som i den ortodoxa kyrkan. I en av Livets Ords församlingar berättar en av de intervjuade att när det gäller mer professionell själavård så utfördes den av pastorerna.

Om man ska definiera Livets Ord och pingströrelsen enligt den typologi Wilson delat in de olika sekterna i, och det som rörelsen speglats utifrån mina intervjuer, så uppvisar de störts likhet med omvändelsesekten eller den konversionistiska sekten. Frälsningen sker genom "hjärtats upplevelse" och genom den frälsningserfarenheten kan samhället hoppas på bättring. Det framkommer också i Göstas berättelse, han menar att samhället skulle bli bättre om människan kunde ta till sig frälsningen. Man kan inte vinna frälsning genom kyrkan eller genom sakramentet. Enligt Livets Ords hemsida behövs inga riter eller ceremonier utan det räcker med att säga: Jesus kom in i mitt liv. Förlåt mig mina synder och att ta emot Jesus i sitt hjärta⁶³ Den konversionistiska sekten är intresserad av att rekrytera nya medlemmar men rekrytering och omvändelse får inte likställas, enligt Wilson. Den kristna läran förbjuder varje sekt att göra anspråk på att endast dess medverkan leder till hjärtats omvändelse. Därför medger sekten att det finns människor i andra rörelser som blivit frälsta, men helst i rörelser som liknar deras egen.⁶⁴ Enligt Livets Ords hemsida så har det ingen betydelse vilken kyrka eller samfund du är med i utan det viktiga är att du gett ditt liv till Jesus.⁶⁵

⁶² Wilson 1959, s 4.

⁶³ Livets Ords hemsida, vanliga frågor.

⁶⁴ Wilson 1970, s 42.

⁶⁵ Livets Ords hemsida, vanliga frågor.

Litteraturförteckning

Axelson Sigbert, Dahlné Rune, Lindberg Lars, Nilsson Fred (1988): Succé med Gud. Verbum Förlag AB Stockholm.

Beskow Per (1997): Trons vägar, om religion och livsfrågor. Vadstena och Proprius förlag AB. Stockholm.

Gustavsson Göran (1991): Tro samfund och samhälle, sociologiska perspektiv. Bokförlaget Libris. Örebro.

Hofgren Allan, redigerare (1990): Svenska trossamfund, historia, tro och bekännelse, organisation, gudstjänst och fromhetsliv. EFS-förlaget, Uppsala.

Larsson, S. (1986): kvalitativ analys -exemplet fenomenografi: Lund: Studentlitteratur.

Nilsson, F (1988): Parakyrklighet. Verbum förlag. Stockholm.

Nyhlén Erik (1964): svensk frikyrka. Bokförlaget Prisma. Stockholm.

Nylund Karl-Erik (1998): Att leka med elden. Sellin& partner Bok och Idé AB. Stockholm.

Wikström Owe, Antoon Geels, (1999). Den religiösa människan. Bokförlaget Natur och kultur.

Wilson R Bryan, An Analysis of sect development i American sociological Review. Vol 24, 1959.

Wilson R Bryan (1970): Religiösa sekter. Bokförlaget Aldus/Bonniers.

Nationalencyklopedin. (1991). Bokförlaget Bra Böcker AB. Höganäs.

Muntliga källor

Per. (2003). Intervju. 2003-03-13.

Hans. (2003). Intervju 2003-03-17.

Lena. (2003). Intervju 2003-04-03.

Gösta. (2003). Intervju 2003-04-07.

Roger. (2003). Intervju 2003-04-07.

Internet

www.livetsord.se (2003-04-09).

www.pri.pingst.se (2003-04-03)

Bilaga 1

Frågor till intervjun

- Vad var det som gjorde att du valde just den församling som du är medlem i?
 - Är det för att de stämde överens med din övertygelse/tro?
 - Finns det andra saker som påverkade dig i ditt val?
 - Kan församlingen ge dig tydliga och fasta svar?

- Vilken roll har pastorn för dig?
 - Är han ledaren?
 - Innehar han svar på dina frågor?
 - Leder han församlinglivet och gudstjänsten?

- Om pastorn skulle få en uppenbarelse och be dig avstå från något du tycker är viktigt i ditt liv för att utföra något för församlingen, mission eller liknande. Skulle du göra det?

- Hur mycket kan du som individ påverka eller säga till om i din församling?
 - Om du tycker annorlunda ifråga om någonting, t.ex. inte tycker lika om en viss uppfattning/tolkning av bibeln, kan du säga till om det då? Har du gjort det någon gång och om, hur reagerade de andra?
 - Om du tvivlar på din tro, hur bemöts du av de andra i församlingen, vad får du för hjälp/stöd?

- Finns det regler som du måste följa som medlem i församlingen?
 - Finns det någon kontroll på att du efterlever det?

- Finns det någonting som skulle kunna göra att du utesluts ur församlingen?
 - Något fel du gjort eller något som du brutit emot? Någon regel församlingen har.
 - Har någon valt att sluta delta i församlinglivet eftersom man inte känt sig hemma, dvs mer informellt uteslutits?

- Finns det andra skrifter än Bibeln som ni bör/måste/rekommenderas läsa?

- Hur ser du på omvärlden/samhället/politiken utanför din församling?
 - Finns det något i det som inte stämmer med din tro eller med din församlings tro?
 - Finns det någon konflikt mellan församlingen och "världen"?
 - Om du ser det som en konflikt, hur känns det för dig?

- Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?
 - Fritidsaktiviteter, föreningsliv eller andra aktiviteter.
 - Har du vänner som inte tillhör din tro/församling?
 - Träffar du och umgås med människor utanför församlingen?

- Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan. Ungefär hur många av de du pratat med en längre stund har varit medlem i din församling?
 - Av de du träffat på fritiden?
 - Av de du träffat på arbetet
 - Av släkt och vänner?

- Skulle du kunna lämna din församling och leva ett liv utan deras närvaro och ändå ha din tro kvar?
 - Hur skulle ditt liv se ut utan församlingen?

Intervju 1 den 13 mars 2003

Per

Vad var det som gjorde att du valde just den församling du är medlem i?

Ja, de kan jag säga enkelt var att det är den församling som jag har gått i sedan jag var barn. Tillsammans med mina föräldrar.

Det finns inga andra saker som påverkat dig till ditt val av församling?

Jag tror så här, att eftersom jag bor på den här orten, och det är den församling där jag har mina vänner. Om jag skulle vara med i Missionsförsamlingen, har jag förmodligen kommit in där för att jag har mina vänner där. Men mina föräldrar gick där och jag fick mina vänner där, det är mycket så det fungerar. Det är en stor del till varför man går där, man lär känna människor i en församling och utifrån det får man goda vänner och gemenskap då.

Den församling som du är med kan den ge svar på dina frågor, när det gäller trosfrågor?

Vi går naturligtvis igenom faser i livet och utifrån det så är det ju en oerhörd styrka att kunna dela det tillsammans med församlingsmedlemmar eller någon som man har förtroende för i en församling. Om det är konkreta bibelfrågor så finns det ju den kunskapen, men sen finns det vara personliga svar man måste nästan leva en tid för att kunna liksom komma igenom och få de svaren. Men när det gäller såna svar som gäller Bibeln så finns de ju i församlingen.

Vilken roll har pastorn för dig i församlingen?

Han är en ledare i församlingen, en pastor är ju väldigt betydelsefull, en pastor kan ju också hasa och bromsa också. Utifrån de har han en väldigt viktig roll att leda den församlingen i den takt som vi. Det är ju en otrolig arbetsuppgift att vara pastor, det finns nog inget jobb som går att likställa med en pastorstjänst. Det är ett enormt ansvarsfullt uppdrag. Han samarbetar med medlemmarna och han kan man väl säga lever ju inne i församlingen hela tiden om man säger som i tjänsten. Vår pastor är ju heltidsanställd så han lever ju ständigt och jämt, det kommer nya frågor som han ställs inför. Och det är så att ingen hittar på något eget race om man inte har förankrat det med pastorn. Han är ledaren men också en ledare som kommunicerar med oss, jag kan ju komma till honom och säga: Vad tycker du om det här och han kan säga: det där är jätte bra, men inte nu. Dessutom om man tittar, han leder kan man säga församlingen, så är det ett skeende som pågår. Vi tror ju inte att vi är här för att vara på en nivå och det är bra med det utan vår övertygelse är att evangeliet ska nås till... ja Hudiksvall och till människor som finns i vårt område och utifrån de så leder han arbetet mot det målet. Så många som möjligt ska få höra evangeliet och sen är det ju ett andligt skeende också som pågår hela tiden. De är ju inget jobb som är likt ett pastorsjobb, det är ett enormt ansvar och ett tryck också som en pastor utsätts för. Otroligt. Därför behöver han många förbedjare också. Det är en andlig kamp att vara pastor.

Om pastorn i din församling får en uppenbarelse och skulle be dig avstå från något du tycker är viktigt i ditt liv, hur skulle du ställa dig till det?

Det skulle han aldrig kunna göra, han kan inte kommandera men däremot kan han ha en uppenbarelse över en sak, som han känner men sen är det upp till mig att om jag vill bejaka det, han kan ju aldrig säga att: hörru du, du ska åka till Banglades. Han kan uppmuntra mig till att ta hand om, om man säger någonting enklare, ex de äldre i församlingen. Om han säger sluta dit företag, lägg ner det och åk till Banglades, nä det tilltalar mig inte, skulle jag ha sagt och så skulle vi gått vidare. Och då skulle det inte vara sunt heller, utan oftast är det, om det är sunt alltså, är det något som jag har gått omkring och burit på en längre tid och han kommer och säger att, jag upplever att... har du provat det här? Så fungerar det väldigt mycket, någon människa har gått och burit på någonting en längre tid och sen kan det komma saker från en pastor, som blir en ytterligare påskjutning åt den inriktningen en bekräftelse eller vad man kan kalla det nu. Och det behöver inte vara pastorn enbart, det kan komma från mig eller någon annan, som kan få den där uppenbarelsen. Vi brukar säga att allt profetiskt tal ska prövas. Om pastorn säger någonting till mig p g a han upplevt att Gud har sagt till honom att jag ska göra så eller så, då har jag rätt att pröva det, och känner jag inte för det behöver jag inte gå in i det. Men som sagt, de profetiska talet de är oftast en bekräftelse på det man redan vet, som kommer från någon annan.

Hur mycket kan du som individ påverka eller säga till om i din församling? Om tycker annorlunda om någonting, t.ex. inte tycker lika om en viss uppfattning/tolkning av Bibeln, kan du säga till om det då?

Om man säger så här, det är väl den stora konflikten, höll jag på att säga, när det gäller mänskligheten över huvudet taget. Att jag ska tolka det så att det blir fördelaktigt för mig, det är ju så att man måste tolka Bibeln utifrån vad det är som står och inte det som passar en. Det passar mig det här, så att jag tolkar åt de här hållet för då har man byggt sin egen Bibel.

Om du kände annorlunda ifråga om en sak i församlingen, skulle du kunna säga till och tycka annorlunda?

Absolut, om jag läser Bibeln och kommer på en grej, då kan jag, jag förstår inte vad som menas här, som jag har tolkat det verkar det helknorrigt knasigt, vad är det, kan du förklara vad som menas med det här? Det är bara att konstatera att Bibeln, den är ju fantastisk alltså, att det går att läsa den med tanke på hur länge sen den blev skriven.

Kan ni diskutera utifrån det som står där?

Vi uppmuntras till att diskutera det är ju på det sättet man får förståelse i det.

Om du skulle tvivla på din tro, eller om någon i församlingen gör det, hur bemöts det av de andra?

Om man säger så här, kommer man i tvivel och känner att man inte klarar av, då finns det möjlighet att få de här diskussionerna, tvivla har man ju rätt att göra. Det kan vara något man upplevt i livet, någon kan kanske ha blivit drabbad av någonting och känner att det här funkar inte. Då finns församlingen där för att svara på de frågor man tvivlar över och man försöker hjälpa den människan så gott man kan. Sen är det så klart orsaker till varför man tvivlar. Det är ju inte så att jag tvivlar och nu är jag inte accepterad. Sen finns det vissa som kanske vill ta avstånd av en eller annan anledning och det kan ju ha att göra med ett tvivel som man inte fått bearbeta.

Finns det regler som du måste följa som medlem i församlingen?

Det finns uppmaningar och det är angående givandet, när det gäller offrandet, där finns det en uppmaning till var och en, men det är helt fritt om du ger eller inte. Sen tillämpar vi inte samboförhållande. Det är ett krav av församlingen att sambopar ska gifta sig, vi menar att äktenskapet är av Gud. Tycker inte heller att man ska ha sex före äktenskapet. Det finns orsaker och anledningar till det, vi tror att det tillhör äktenskapet, det är inte något som man delar med vem som helst.

Om någon skiljer sig i församlingen kan den personen fortfarande vara med?

Ja det kan man, det finns orsaker varför människor skiljer sig. Vår pastor är skild, hon gick ifrån honom, han blev pastor i församlingen efter skilsmässan. Om du blir lämnad så kanske det inte är din fria vilja att bli lämnad. Det finns ingen medlemsorganisation som har en så öppen famn som en församling, för här finns alkoholister, ja nästan alla, däremot försöker vi att hjälpa människor bli fri ifrån ett beroende.

Finns det någonting som skulle kunna göra att du utesluts ur församlingen? Har någon valt att sluta delta i församlingslivet eftersom man inte känt sig hemma, d v s mer informellt uteslutits?

Nej, det finns det inte. Det finns de som har gått ur församlingen. Om någon vill gå ur församlingen försöker man få till ett samtal. För det första visar det sig att de inte kommer och då begär vi att få ett samtal. Då frågar man om det är något som uppstått eller vad som har hänt. Det kommer då oftast upp saker och ting, ex att jag inte tycker jag lever det livet som jag ska göra för att tillhöra en församling, därför tycker jag inte att det finns någon orsak att tillhöra församlingen. Vi håller aldrig kvar någon, vi tar ett samtal med dem bara för att se om det är något som uppstått och får en chans att berätta vad som gjorts att de gått ur. Sen finns det alltid en öppen dörr tillbaka om man känner att man vill.

Finns det andra skrifter än Bibeln som ni bör/måste/rekommenderas att läsa?

Nej, det finns böcker som är undervisningsböcker, som är förklaringar på, ja alltifrån den helige Ande till bön men ingenting som vi läser parallellt med Bibeln.

Hur ser du på omvärlden/samhället/politiken utanför din församling?

Det är många lagar som stiftats som vi inte tillämpar. Titta bara på vad som hänt de senaste åren, det med partnerskap och vigslar för de homosexuella. Det är något man känner inte för någon välsignelse med sig till ett land, när man bryter mot grundlagar. Det står vi inte bakom, det tycker inte vi är bra. Med tanke på vad Bibeln säger är det svårt för kristna att tro på att det är rätt. Antingen tror man på vad som står i Bibeln eller så tror man inte på det. Andra saker är att när man målmedvetet tar bort kristendomsundervisningen i skolan, det finns en politisk hållning i det, det tycker vi inte heller är bra. Kristendomsundervisningen lägger ju en grund i skolorna. Vi har ingen konflikt med samhället, Bibeln är tydlig på att vi ska följa de lagar som är stiftat för ett land. Vi ber som församling för statsministern även fast vi inte kanske tycker att partiet är det allra bästa, så ber vi för honom. Vi ber om att han ska vara vis och fatta de rätta besluten, Bibeln uppmanar oss att be för de styrande i ett land. Det är många församlingar som ber för Göran Persson, att han ska stå för sanningen och den biten.

Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?

Jag representerar inte direkt medeltalet i församlingen, för jag har en hel del åtagande i församlingen. Jag är församlingsledare och styrelseledamot och mycket av min tid går åt till det. Så är det ju, även om man är aktiv inom någon annan rörelse så innebär ju det mycket av ens tid. På min fritid umgås jag nog mer med människor

utanför församlingen och det är nog inte för att jag bestämt att det ska vara så utan det sker naturligt. Det är viktigt att ha vänner utanför, för med församlingen lever man ju som en familj för vi umgås så tätt.

Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan. Ungefär hur många av de du pratat med en längre stund har varit medlem i din församling?

Ungefär sex till sju stycken församlingsmedlemmar har jag pratat med en längre stund under den gångna veckan. På arbetet är det inte många jag har haft kontakt med som är med i församlingen. De som jag träffat som är min släkt och mina vänner är nog motsvarande antalet jag träffat på min fritid, sex, sju stycken.

Skulle du kunna lämna din församling och leva ett liv utan deras närvaro och ändå ha din tro kvar?

Församlingen är ju en Kristi kropp, människorna är lemmarna i Kristi kropp, det är svårt för en medlem att leva utanför kroppen. Man får sin näring genom kroppen, man vet det av erfarenhet, att en person som drar sig undan helt och försöker leva sitt liv, får det väldigt svårt. Min grundtro kanske skulle vara kvar men jag tror inte att jag skulle kunna känna att jag hade något liv som kristen, som var verksamt. Du behöver mat, andlig näring, gemenskap. Jag skulle nog få jobba mycket hårdare för att få vara kvar i det, församlingen är en viktig del. Det är ändå på det personliga planet som jag tillsammans med, i bön och Bibelläsning får stilla mig. Att klara att leva det livet, utan att vara kopplad till en församling, det är svårt. Det vet man av erfarenhet, det brukar inte vara någon lyckad lösning. Den kristna tron är ingen religion utan en relation till Gud och då menar jag den evangelist troende.

Intervju 2 3april 2003

Lena

Vad var det som gjorde att du valde just den församling du är medlem i?

Jag har ett arv bakåt. Min farfar blev frälst, omvänd. Han hade inte någon i släkten direkt, de var nog svensk-kyrkliga tror jag. Han hade problem, problem i sitt personliga liv, han var gift då, de hade några utav barnen. Han var med om en omvändelseupplevelse och det var alldeles i början av 1900-talet. Upplevelsen förändrade honom, från ett sätt att se tillvaron till en annan. Min farmor kom från ett baptisthem, hennes mamma och pappa var döpare. Min pappa präglades utav detta hem samtidigt som min mamma växte upp i ett EFS hem. Min grund och min hållning har ju på något sätt varit ekumeniskt och det har känts naturligt för mig att besöka flera kyrkor. Pappa och mamma ville inte gå på olika kyrkor för ska man prata om enhet i Kristikropp och sedan på söndagen inte sitta på samma kyrkbänk. Det föll sig naturligt sedan eftersom pappa var med i pingstförsamlingen här att mamma också gick med. Naturligtvis är jag indoktrinerad, eftersom man vistas i den här miljön och gått på söndagsskola under livet. Det har alltid haft ett stort värde för mig, under i livet har jag haft tillfälle att omvärdera. Jag har aldrig haft ett behov av att slå bort det, mina tvivel har bestått i kan jag tro på honom, inte att han inte finns. Att han finns är så centralt i mitt liv det är mer centralt än mig på något vis, att han finns. Mina tvivel består nog mer i, hur ska jag tro på honom, kan jag tro på honom. Det kanske skulle vara enklare i vissa sammanhang att inte tro men jag kan inte komma bort från det. Min livssyn är ganska diametralt olik den som inte har en tro. Den här tiden den är ju inte alls lika central, vi har ett evighetshopp. Desto äldre jag blir så känner jag hur flyktigt livet är, men jag skulle kunna älska Gud och vara kristen även om det inte fanns ett löfte om ett evighetsliv. Min tillvaro i livet får en annan betydelse, det ter sig på ett annat sätt.

Du valde egentligen inte församlingen utan din tillhörighet beror på att du är uppvuxen där?

När jag gick på folkhögskola under tre år så gick på kvällssamlingar och gudstjänster som var i svenska kyrkans regi och det kändes naturligt då. Men det finns mer karisma i frikyrkan och den är mer Jesuscentrerad och det är jag också. För att det ska finnas hopp för frikyrkan så måste det finnas en karisma, inte det att där finns en helande man där utan för att andens gåvor är lagda till Guds församling, det hör till Guds församling, det är därför man samlas i en skara av människor. Jag tror också att dessa gåvor är verksamma där, det är viktigt att det finns en andekraft. Om det man kan läsa i Bibeln att under Pingsten, att anden föll och att människor talade i tungor, det kan kännas främmande och det kan jag känna i gudstjänsten. Ett främlingskap för vissa predikostilar eller inför vissa företeelser, det är inte alltid allting känns äkta. Ibland kan jag tänka att det kan bero på mig att vissa saker inte känns naturlig. Med betoning på anden så känns pingstkyrkan naturlig för mig.

Det är inte så att du är med i församlingen för att de ger mer tydliga och klara svar?

Jag uppskattar klarhet men jag skulle vilja kompromissa ibland. Det ligger för mig för jag är väldigt humanistisk, jag accepterar vissa saker men ibland med smärta. Jag får det ändå att stämma mer och jag känner vad som är humanism i mig. Karl-Erik Sahlberg som jobbar i svenska kyrkan i Stockholm berättade om A och B budskap på ett möte jag var på. B-budskapet kan vara kriser i världen, miljöföröroeningar, sånt som vi alla måste ta hänsyn till, viktiga budskap och som också förkunnas ifrån talarstolen, vänskap, frihet. A-budskapet kan vara en människa som enkelt ställer sig upp och säger något enkelt om Jesus. Om då den helige Ande då skulle vara en person och en hjälpare, om anden kommer in i ett B-budskap så kan den åka runt men den hittar inget nedslag, utan den får åka ut igen. Om en människa ställer sig upp i all enkelhet om Jesus Kristus då hittar Anden ett nedslag. Andens uppgift är att levandegöra ordet och att förhärliga sonen, därför är Jesusbudskapet så centralt för en kristen människa. För att saker och ting ska vara livsomvandlande, på djupet, så är det genom Jesus Kristus, genom sonen. Den helige Ande ska belysa sonen. Treenigheten är oerhört komplicerad men det är en pågående gemenskap som har funnits innan vi upplevde att Jesus föddes i sitt stall. Det här står det om i första Moseboken, att sonen är närvarande där och att Guds ande svävar över vattnet, den här gemenskapen är en urtida gemenskap. Den gemenskapen är vi inbjuden att vara med i. Jesus sa att jag ska sända er en hjälpare och det är helige Ande, det är Gud på jorden. Treenigheten är samma men ändå tre. Den helige Ande är en sådan fin person jag ha den helige ande omkring mig, jag vill leva det livet.

Får man det genom att vara med i församlingen?

Nej, det är genom bekännelsen men jag vill dela den gemenskapen med församlingen. Man är ganska mycket samma människor i församlingen men det finns platser på jorden där de är tusentals människor i församlingen. Då har man inte någon hållhake på varandra, då kan du tänka dig hur det är i församlingar där man kanske är trettio stycken eller som vi är tvåhundra stycken. När vi samlas kanske vi är hundra stycken, man känner varandra, kanske genom generationer nästan, då kan det bli krav. Vissa människor kan uppleva det väldigt kravfyllt, att man ska leva upp till vissa saker. Man kan tänka sig att både Gud och att vi människor förväntar sig det.

Vilken roll har pastorn för dig?

Det har varit en tendens till att pastorn har varit en stor betydelse, en del av pingst har varit maranata där har pastorn haft en ännu större betydelse. Pastor är en upphöjd person samtidigt som han ska betjäna väldigt många.

Han har väldigt många arbetsgivare. I frikyrkan är han ju avlönad av församlingsmedlemmarna och det är människor med olika behov olika förväntningar, vem ska den här personen vara? Jag har aldrig tänkt att pastorn ska förse mig med andra saker än ordet. Jag tänker att det står att en ledare ska skickliggöra människorna i församlingen, han är en tjänstegåva som undervisar. Det finns de som gör hembesök, de som sjunger och spelar och de finns de som är praktiker och det behöver man verkligen i en församling. Det finns mycket praktiskt arbete på olika nivåer. Jag tänker att den som leder ska undervisa för det är där man ska ha en viss ordning, och det är ju den andliga maten vi först och främst vill ha. Det skulle frigöras tid för pastorn för det är ett ansvar att undervisa och vägleda människor. Många kanske tycker att en pastor ska vara självavårdande men det finns många pastorer som inte alls är självavårdande i sitt sätt de är lärare, bibellärare och är det som intresserar dem. Det finns inga direktiv vad en pastor ska göra inom frikyrkan eftersom varje församling är fristående i pingstkyrkan. Förutsättningen är att pastorn känner ett kall, han har ett stort tryck och det är tufft så man måste nog ha känt sitt kall till uppgiften.

Om pastorn i din församling skulle få en uppenbarelse och skulle be dig avstå från något du tycker är viktigt i ditt liv, hur skulle du ställa dig till det?

Jag känner mig nog väldigt skeptisk för det jag själv inte upplever och då gäller inte det enbart om det är en pastor som sagt någonting. Jag skulle nog pröva det själv. Jag tror att människan i dag i frikyrkan har den friheten, den får man ju i samhället. Vi präglas mycket av samhället, vi vistas mer tid i samhället nu, förr hade man kvällsmöten man var mycket mer en homogen grupp. I dag är många människor upptagna av andra saker än kyrkan. Tidigare var det väldigt många människor som varit utslagna som tillhörde pingst. Dagens medlemmar är många välstuderade människor som lyssnar på goda föreläsningar hela veckorna eller kanske själv är föreläsare. Det är inte det slutna sällskapet som det tidigare var utan alla är inbjudna, det är inte vissa utvalda.

På möten kan man känna respekt för människor som får uppenbarelser, och ibland kan man få tilltal av en person som inte har kännedom om vem jag är, vad jag lever i. det har jag varit med om och då var jag i behov av det, då vet jag att det var den Helige Ande och då behöver jag inte prisa den människan som förmedlat budskapet till mig. Gåvan hör inte till den människan utan gåvan hör till Guds församling därför känner jag respekt för församlingen. Om en pastor fick en uppenbarelse så skulle jag pröva den i mitt hjärta och det skulle jag också göra. Om det ska ske en radikal förändring så måste människorna ha den övertygelsen, alla behöver inte applådera det men de som gör det måste tycka, de som följer med på det måste tycka det. Om någon skulle få en profetia om att något skulle komma över stan och ni ska samla er hit eller dit, (något sådant har man inte hört på år och dag), och det skulle vara en person som jag skulle ha förtroende för till vardags eller annars när jag hört den människan, då skulle jag ta det på allvar. Om någon skulle säga att vi ska bryta upp hela gruppen och åka (precis som i Selma Lagerlöfs berättelse Jerusalem), om jag då upplevt att den vardag och den verklighet jag står i är väldigt naturlig för mig och jag uppfattat att jag ska vara kvar här, då vet jag inte hur jag skulle ompröva den saken. Det måste ändå kännas naturligt att leva, vissa saker måste jag ändå göra avkall på, det är också en härfin skillnad, kan bli en sammanblandning. Det finns människor inom olika religioner idag och inom kristen religion som har offrat allt, inte bara sitt eget liv utan också sina barn, det är fruktansvärt, då är ju övertygelsen total. Jag skulle vilja kunna säga att jag ger upp mitt liv omedelbart om det krävs, för jag gör allt för Kristus, så hög är min beaktelse. Om det ska hålla får jag nog be den Helige Ande hjälpa mig, jag är så rädd av mig.

Hur mycket kan du som individ påverka eller säga till i din församling? Om du skulle tycka annorlunda om någonting?

Pingst är inget forum för tyckande och tänkande, då får jag rekommendera missionskyrkan (skratt). Pingstkyrkan står nog mer antingen eller. Det här är kursen vi håller om man har svårt att förlika sig med det då får man själv ompröva om man trivs där eller inte. Äktenskapet är den samlevnadsform som man ska ha enligt pingstförsamlingen, så om en människa omvänder sig en dag som inte är gift så kräver vi inte att den ska gå hem och gifta sig omedelbart. Det är en process i deras liv och det förtroendet får man ha för folk. Man får tänka igenom för pingstförsamlingen levnadsform är så.

Om du inte tycker lika eller har en viss uppfattning/tolkning av Bibeln, kan du säga till om det då?

Vi är kallad läsare och det är inte riktigt rätt epitet längre för vi läser väldigt lite. Det finns vissa som läser väldigt mycket men det finns de, och jag räknar mig själv till de som inte fördjupar oss, på det sätt man skulle. Man skulle kunna ha oerhörda resonemang med varandra och det skulle vara fantastiskt. Vi pratar om olika saker under olika perioder, det är som på nyheterna, nu belyser vi det här. Det beteendet har vi lite grann precis som samhället. Vi är enig om det vi diskuterar och det finns ju också bland oss kristna, man ska inte vara för högljudd, det finns ju också med. Man kanske pratar med dem man känner lika som och då blir ju allting bra.

Om man tvivlar i sin tro hur bemöts man då?

Det har jag verkligen tänkt på, det är ju så att människor slutar att komma. Då är det väldigt många människor som är väldigt anklagande mot församlingens gemenskapen, de menar att det inte har motsvarat det man har förväntat sig. Gemenskapen har ju aldrig utgett sig för att vara det heller utan då är nog människan ledsn eller sårad av

någonting. Det kan vara att man känner att det här blev en fångströja för mig, jag skulle tycka att det skulle kännas bättre om man bara meddelade det och eftersom vi är så få, att man kunde säga att jag har kommit till en annan ståndpunkt i mitt liv. På något sätt känner man sig sviken eftersom man är som en familj, det vore bättre att ha ett samtal och inte bara stiga undan. Jag tror människan dömt sig själv många gånger, man kanske tidigare haft en väldig övertygelse i någon riktning och plötsligt känner att det här inte är så här svart eller vitt. Det kan vara ens egen värdering som rent av färgar att man tar avstånd. Men att förlora eller svikta i sin grundtro tror jag att alla gör. Jag har samåkt till mitt jobb under flera år. Skulle något hända mig om jag t ex skulle behöva bo hos någon, så skulle jag inte känna det som någon självklarhet att jag skulle få bo hos dem. Men i församlingen finns det ett oerhört skyddsnet, även de som jag inte känner så väl skulle erbjuda mig boende. Det sociala skyddsnetet finns inom friförsamlingen en omsorg om individen. Det pratas mycket om pengar, men välsignelserna går runt till den som behöver, det finns en större generositet än vad man möter i samhället. Det finns ett beteende som tilltalar mig. Man skulle som kyrka göra mycket mer av sociala insatser, vi kommer mer ifrån det, alla inom frikyrkan blir mer bekväma. Från början var det väldigt mycket inom pingst att man startade natthärbärgen, man skänkte till mission, inte bara evangelisation utan sjukvård, skola och utbildningar i andra delar av världen. Jag hoppas att vi inte kommer ifrån det för det behövs. Huvudsyftet för församlingen är att sprida evangeliet men man måste rädda människor till liv innan man kan rädda dem till evigt liv.

Finns det regler som du måste följa som medlem i församlingen?

De givna reglerna som finns i samhället i övrigt. Man har inte en massa sexuella relationer utan man har en sexuell relation. Om någon har fler sexuella relationer i ett äktenskap och tillåter varandra det, inom församlingen ser man Gud som inblandad i det äktenskapliga förbundet, Gud ska äras i församlingen och därför kopplas församlingen in eller de som är ledare i församlingen. Men man försöker erbjuda hjälp. Abort är också sådant vi inte står bakom eftersom vi anser att allt liv börjar vid befruktningen. Det är inte något som vi pratar mycket om och nuförtiden förstår vi att det kan vara lite känsligt, vi vet ju inte vilka som är med i våra gudstjänster, vi kan ju inte förutsätta att det är människor som inte har gått igenom abort. Om en människa skulle rådfråga oss så skulle vi försöka stötta den människan. Om det är en människa i kris i sitt liv som upplevt hemska saker och vill fatta det beslutet så är det den människans beslut, det är ju inte så att vi då ber den människan stå åt sidan, man försöker ändå stötta den människan, försöker hjälpa om vi eventuellt kan ta hand om barnet, om du föder det. Förr då var man med eller emot och då kunde man uteslutas, man fick även stå upp i församlingen och be om bot och förbättring, nu för man samtal med människor. Det finns positiva saker med att man gör upp vissa saker. Det finns människor som har tjänst i församlingen och ska betjäna andra med ex förböner självavårdar andra, och har djupa problem själv, då kan det vara naturligt att man står på sidan ett tag och först försöker reda upp sitt liv.

Finns det någonting som skulle kunna göra att du utesluts ur församlingen? Har någon valt att sluta delta i församllingslivet eftersom man inte känt sig hemma, d v s mer informellt uteslutets?

Människor är så självständiga i dag så jag tror att människor själva väljer bort gemenskapsform. Folk ska inte supa ner sig och tro att de är min lott, folk ska inte behöva leva i misär utan då måste vi hjälpas åt. Vi har de som fallit igenom när det gäller alkohol många gånger men ändå finns kvar. Man utesluter inte någon för det utan. Man måste se människan önskan att leva i gemenskapen. Det vanliga är att man själv väljer att gå ur. Man börjar synas mer sällan, det är som all tät gemenskap träffs man intensivt så är det naturligt att man fortsätter att träffas intensivt. Kommer man mer sällan då blir man mindre engagerad, sen kan det börja kännas främmande. I vår församling så gör vi så att när en människa inte syns till skriver vi till de här personerna och frågar om de vill att vi ska ta kontakt.

Finns det andra skrifter än Bibeln som ni bör/måste/rekommenderas att läsa?

Det är bara Bibeln. Men sedan har vi också andra böcker biografier eller studieböcker, men man lägger inte ihop Bibeln med någon annan bok, som säger att genom de här glasögonen ska du tolka Bibeln. Vi har heller inga tillägsskrifter.

Hur ser du på omvärlden/samhället/politik utanför din församling?

Jo det tror jag, om man skulle fråga en frikyrkomänniska så skulle jag kunna tro att de tycker att familjen har fått stryka på foten. Familjen är mer högt värderat än den är i samhället. Vi är ju annars inne i samma livsstil som förekommer i samhället och det hör ju ihop med att lagstiftningen är så. När det gäller invandring så tror jag att det ofta är kyrkfolk som har svårt att säga något negativt mot de, man vill försvara de utslagna. Men samhällssynen är ju inte alls densamma, det predikas ju ingen Kristus, vilket är det centralaste för mig. Människor tycker att det är obehagligt när man har en fast ståndpunkt, att man har slagit fast vissa saker, det är anstötligt. Många söker inom nyandlighet och det är utifrån jaget, att jag är i balans, jag är i harmoni med mig. Det är inte de att jag känner nåt förakt för människor som längtar efter det, men jag tror inte att det är svaret. Om man byter ut något i sitt liv så ska man fylla det med Gudsrelationen, med Gudsbehovet. Jag kan inte sätta mig själv på den platsen, eftersom det är jag som upplever att jag är tom utan Gud. Om det är ett sökande man håller på med så kan man

inte söka det utan Gud. Det finns för lite kärlek i samhället mycket går ut på att tjäna mycket pengar, det förvärldsligande är det som vi är rädd för att bli för mycket involverad i. Hela samhällsstrukturen, egentligen, även om jag är glad att jag lever i det här samhället om man ser över jorden, så finns det vissa saker man måste ett visst avstånd till. Man ska leva i världen men inte av världen.

Det finns ingen konflikt mellan er och staten, samhället eller världen, något som ni tycker väldigt annorlunda om?

Det svenska samhället är ju uppbyggt på att man inte ska tro på Gud. På det området är det en oerhörd konflikt det finns ett förakt mot kristendom och de värderingarna. Gudsförnekelsen sårar mig på något vis.

Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?

Min man är mycket engagerad i församlingen och så har vi små barn och då vill jag att någon är hemma med henne. Min kärlek till församlingen är stor, jag är nog mest där på gudstjänster på söndagsförmiddag gudstjänst. Det är nog bara någon timme i veckan, men min man som är anställd i församlingen, han undervisar till en viss del och har ett större engagemang i församlingen. Jag tycker också att jag vill vara hemma för jag jobbar hela dagarna.

Har du vänner utanför din församling och som inte har din tro?

Ja det har jag, många. Men annars umgås man mycket med de som är med i församlingen.

Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan. Ungefär hur många av de du pratade med en längre stund har varit medlem i din församling?

På fritiden?

Jag har nog pratat med de som inte är med i församlingen mest. Jag har nog mer kontakt med de som inte är med. Men när vi träffs på kyrkan så sitter vi alltid och dricker kyrkkaffe. Jag det är nog hälften av varje jag träffar på fritiden. Jag uppskattar mycket att vara med människor som är troende, för det finns ett syskonskap, någonting som knyter ihop oss. Det är nog någonting som Gud har lagt ner som en gåva, att man får känna en väldigt samhörighet. Man kan åka till en annan plats på jordklotet, så möter man en människa som är bekännande kristen och då kan man känna en nära gemenskap på en gång.

Inom arbetslivet?

Det finns en kvinna som är med i en annan pingstförsamling som arbetar på samma arbetsplats som mig.

Släkt och vänner?

Pappas syskon är kristna allihop, sen var det några som gifte sig med icke troende män. Deras barn, där märker man påverkan, har någon slags respekt för Gud och det gudeliga, kanske inte bekännande kristna. Det finns ett arv, det kanske är en respekt för föräldrarnas tro, ja man är ju fostrad i det någonstans. Min mammas släkt är trofasta församlingsfolk, inte mormor och morfar men min mammas ena syster är bekännande. Under den senaste veckan har jag nog träffat min mamma och pappa som är med i församlingen, mina andra släktingar bor inte här.

Om du skulle lämna församlingen och leva ett liv utan deras närvaro men ändå ha kvar din tro, hur skulle ditt liv se ut då?

Det skulle nog kunna tunna ur engagemanget, det kan man känna när man är med "mindre". Min man är väldigt absorberad av det här arbetet i församlingen, och det stöttar jag, det betyder något för mig att han är engagerad, därför har jag också valt att leva med honom. Han har ett engagemang för någonting som också jag har, det är väldigt lyckat. Just nu är det ändå så att ju mer han engagerar sig desto mindre engagerad är jag, det blir lite slagsida. Han delger mig mycket så jag känner mig delaktig. Om man lämnade församlingen så skulle man ha mer tid att ägna sig åt det man ville, men jag drar nog hellre ner på arbetstiden.

Skulle det påverka din tro?

Ja.

Skulle du kunna tänka dig att leva utan din församling?

Jo, det skulle jag kunna göra, men jag skulle känna att det blev djupt fel. Om man tänker att det finns en mening för alla människor, inte bara människor i församlingen utan alla, så ser jag ingen möjlighet hur, missionsbefallningen, det som är Guds syfte med kristna människor och att vi ska bli fler. Det måste ske genom församlingen, jag skulle bli redskapsbestulen. Jag skulle känna mig som en fågelunge utan bo, jag vill erbjuda någon en gemenskap. Samtidigt kan man också känna att det slås fast, det blir osynliga regler, allting som man inte är medveten om, i en frikyrka eftersom vi inte bli flera. Det blir en prägel som kan gör att vissa människor (människor som inte är med i församlingen) skulle ha svårt att ta sig till en gudstjänst. Språket har blivit på ett sätt som känns främmande för folk, det finns vissa uttryck, andliga uttryck, som de här människorna kanske känner sig främmande för. Jag kan tänka att jag skulle vilja ha ett litet växthus vid sidan av, där det kan ske lite förkultivering (skratt). Jag tror att det kan ske i en husförsamling, där man kan ställa sina frågor som sökare. Jag skulle vilja känna att den här människan längtar och vägar öppna sig för det här. Att man befinner sig på en spelplan där alla

kan tycka till, om man kommer till församlingen så är det på dens villkor. Så är det och så ska det vara, men man måste vara mogen för det och få lite förberedelse.

Intervju 3 den 17 mars 2003

Hans

Vad var det som gjorde att du valde just den församling som du är medlem i?

Jag har inte haft något tillfälle att valt, jag blev ju frälst i missionsförsamlingen och då kom det så många kreativa tankar. Framförallt ville man förändra musiklivet man ville komma in med nya fräscha sånger. Samtidigt fick jag be till Gud tillsammans med andra ungdomar, duktiga musiker. Vi började spela lite fräsch musik och lätt-sammare lovsånger och det var en nyordning som stötte på patrull. Vilket sedermera gjorde att jag senare gick till Pingstkyrkan. Jag trodde väl att där fanns friskare tag men även den väckelserörelsen hade pågått i 60-70 år och också stelnat till i sina former. När vi försökte komma in med lite fräscha grejer där så stötte det på patrull igen. Vilket gjorde att det för mig inte fanns något alternativ att välja på och med all den kreativitet man hade i sig, så fick jag bara en upplevelse att jag skulle ge mig ut på ett äventyr och starta en ny församling, vilket är ett oerhört äventyr i Sverige. Det är väldigt lätt för en svensk, för vi är världssamvetet över hela världen egentligen, vi har åsikter om allt och alla. Men att själv skapa någonting som kan bli ifrågasatt det svider nog mer tror jag. När jag startade en ny församling i Gävle, vilket var ett stort äventyr och att då få skapa de där formerna man längtade efter.

Du skapade en ny församling under Livets Ord du hade den anknytningen då?

Det är ofta så att om man nu startar en ny församling så är det oerhört svårt att bara vara en liten enhet i Sveari- ket. Jag tror inte att det är någon större lycka i det, utan jag tror att man bör höra ihop med någonting. De olika enskilda frikyrkorna hör ju ihop på ett sätt även fast de är fristående. Missionskyrkorna har ju organiserat sig så att de är mer bundna än vad pingstkyrkorna är, frälsningsarmén är ju ännu värre, de är totalt toppstyrda, lika adventister, lika med flera. Oftast är det styrelseformen som skiljer, tron inom de olika frikyrkorna skiljer sig inte alls, klart mellan missionare och baptister kan vara lite skillnad på dopsyn, men de flesta missionsförsamlingar är väl ganska sunda i att barndop kan ju inte vara så oerhört lyckat i att med att barnen själv inte varit med och beslutat utan kristendom är att man av egen fri vilja beslutat för de man själv vill göra. Det handlar om den fria viljan att jag själv får en egen övertygelse. Det hjälper inte att man har en mamma och pappa som är starkt tro- ende, pastor eller vad de nu varit, de måste själv få en egen övertygelse, som håller hela vägen in i mål.

Var det din övertygelse som gjorde att du valde pingstkyrkan och Livets Ord?

Nej, huvudsak att man får utlopp för den övertygelse man har. För mig är övertygelsen gudstron och tron på Bibeln är nog i princip lika dan i alla sammanhang utan det är uttrycksformerna som skiljer sig. Alla de frikyrkor som finns idag är ju från 30-40 talet och alla sånger är ju från ännu längre det är ju nästan hundra år sedan de skrev några av psalmerna. Att sitta och sjunga det i dag, på de här gamla melodierna är svårt att koppla ihop sin övertygelse, så att det får ett spontant uttryckssätt. Oftast har de här församlingarna varit rädd för nya tankar och det tror jag är det sämsta vi kan göra. Jag brukar skämtsamt säga, min slogan är "vi följer inte utvecklingen, vi leder den". Om vi nu tror att Gud har skapat hela jorden, att samme helige Ande som bor i våra hjärtan var med och utvecklade det, skapade allting på jorden. Om skaparen bor i mitt hjärta då är det oerhört kreativt på utsidan, naturligtvis då ska vi vara aktiva och kunna komma på att göra grejer.

Vilken roll har pastorn för dig?

Ja, rent konstruktivt fungerar han som kyrkoherde, man kommer nog lite tillbaks till den auktoritet och pondus som en kyrkoherde har. Vi organiserade oss och startade som en stiftelse, bara för att stiftaren själv utser ju själv de som sitter i ledningen. Det är en oerhörd kontroversiell styrelseform men ingalunda uti Sveriges land, vi blev beskyllda för att vara odemokratisk och massa tok. Det är ju det demokratiska Sverige som har skapat stiftelse- formen, man kunde lika gärna ha startat ett aktiebolag, det hela handlar bara om en juridisk form att arbeta utifrån i det svenska samhället, för att få en juridisk person som står som grundare. De flesta församlingar drivs som en förening och egentligen om man ska titta rent juridiskt så är det de mest äventyrliga sätt du kan driva någonting på. Du kan bli bortröstad, (knäpper med fingrarna) så här fort, det är bara att tillräckligt många inte gillar dig, vips så är du borta. Om du har startat allting och haft intentioner och drömmar och visioner för att genomföra någonting, helt plötsligt är du borta. De arbetsformer som vi organiserade oss i att jobba utifrån en stiftelse, så fanns det någonting som hette ideell stiftelse, och det använde vi oss av när vi organiserade oss. Det behöver då inte bli det klassiska som blivit uti Sverige, att det är en massa styrelsemänniskor som kallar pastorn till en plats, och den stackars pastorn sitter de och styr hejvilt. Så fort han kommer, med lite kreativa idéer så säger de, ja nu ska vi ta det lite lugnt, vi känner den här platsen och nu ska vi inte förhastat oss här, det har tagit livet av hur många initiativ som helst uti Svearike som helst.

Blir det någon typ av ledarskap som pastorn får i församlingen? Den som startar församlingen är det den som blir ledaren, pastorn?

Ja, det är väl lite så här om man bara tittar på vad pastor är, det är ju herde då. Vad en herde gör är att han leder ju en mängd människor. Egentligen brukar det aldrig vara något problem att utse vem som ska vara herde utan det är den som fåren följer är ju herde. Det är ju inte så märkvärdigt egentligen. vi var i Israel och firade jul och var ute i öknen vid döda havet och åkte och då var det flera herdor som var där ute och fåren följde dem. När

man tittade på herden, och såg att det inte var något märkvärdigt med herden, han bar inga fantastiska kläder som gjorde att fåren följde honom utan det var i hjärtat han var för fåren och det är där det ligger.

Det är inte så att pastorn har de rätta svaren?

Sen blir det ju, om man tittar på svenska kyrkan då. De går ju på sina teologiska seminarier, så de ska ju ha, inom citationstecken de rätta svaren. Det är lika i missionsförsamlingen och de andra, det är klart att man försöker ju undervisa så att folk ska kunna svara för sig men det är inte det som är grunden. Grunden måste ändå vara att fåren känner hjärtat ifrån herden. Det måste vara äkta, det har ju med övertygelsen att göra, vi har ju med folks allra heligaste övertygelse att göra.

Om pastorn skulle få en uppenbarelse och be dig avstå från något du tycker är viktigt i ditt liv för att utföra något för församlingen, mission eller liknande. Skulle du göra det?

Man har ju hör sjuka avarter som har hänt men inte i Sverige, jo men det var väl någonting i Mora tror jag. De kör fortfarande spelen, de här himlaspelet. Vi menar när vi får en slags uppenbarelse då när vi fick ett tilltal att starta en kristen skola, klart de innebar ju många konsekvenser, för en församling.

Men skulle du kunna ge upp allting om din pastor ville att du skulle ge upp allting för att tex. missionera?

Den rollen har inte pastorn. Ta då missionsförbundet t ex de har ju varit oerhört duktiga på att åka land och rike och missionerat, och gett sina liv på missionsfälten, men det var ingen pastor som sa till dem utan de fick en inre övertygelse, de fick tilltal, eller en egen uppenbarelse. De tog egna beslut, så jag har aldrig hört att en pastor gjort något sådant och skulle jag ha hört så skulle jag bog reagerat starkt. För en sådan uppenbarelse håller inte när man kommer ut i bushen och allting börjar på och strula. Det är ju sånt krig med sjukdomar och omständigheter, pengar och alltihop där ute, så börjar man vackla i övertygelsen där, då håller det inte. Pastorns uppgift är ju att, eller herdens uppgift är ju att leda fåren till mat, så att de får mat, punkt slut.

Hur mycket kan du som individ påverka eller säga till om i din församling? Om du som individ i församlingen vill ifrågasätta eller tycka någonting i , kan man göra de, om en viss uppfattning eller tolkning?

Det måste finnas hela tiden, det finns ingen församling på denna jorden som har den fulla uppenbarelsen. Där är vi tillbaks lite grann om det vi pratade om, om förnyelse, att inte vara beredd att förnya. När vi pratar om förnyelse så pratar vi inte om att springa iväg och köpa en kostym utan då gäller förnyelse på insidan. Nya tankar, man tänker på annorlunda sätt. Det kanske inte är 180 grader åt ett annat håll utan det kanske bara är åt samma håll men att det läggs till saker och utvecklas. Sen kan det vara 180 grader åt ett annat håll för att det är en missuppfattad situation. Eller för att säga så här, man har tagit en annan tanke i arv som kanske inte varit klassisk i den kristna historien, som kommit till under 30-40-talet. Som Pingstkyrkan t ex de fick ju för sig att kvinnorna skulle ha en knut i håret eller att de skulle ha en hatt. När jag kom till pingstkyrkan då hamnade jag bakom några paranta damer, deras hattar gjorde att det var nästan hopplöst att se när man satt bakom dem. Vad kom det ifrån, det var ingen klassisk kristen tanke utan det kom in på 30-40-talet någonstans. Man måste titta på vad de olika sakterna kommer ifrån. Man måste få ifrågasätta vissa saker.

Om man tvivlar i sin tro vad händer då?

Det är naturligtvis jätte bra. Det är de jag menar, det som inte är äkta det måste man våga plocka fram. Det går inte att lotsas vara kristen och vara mitt upp i troende, och känna att jag tror inte. Ett klassigt skämt som berättas är att någon står och ropar, "jag tror, jag tror, och så gick det åt skogen också säger han , ja det var väl det jag trodde". Det äkta måste komma fram.

Får man hjälp och stöd om man hamnar i tvivel?

Ja, annars är det tycker jag en dålig herde. När man för fåren till betesplatsen är det för att finna näring för sin tro. Jag har en grupp ungdomar som jag försöker pejla in vad de är någonstans och vad det är som de behöver och där matar man dem. Om de har tvivel på vissa områden så får man bara mata dem där. Tar fram Bibelberättelser och det är inget unikt, så här har det varit hela tiden. Och då kan det ha varit omständigheter, konsekvenser som gjort att det kommer tvivel emot, och då får man påvisa och titta i olika berättelser och hämta näring därifrån.

Finns dt några regler för att få vara med i församlingen?

Nä, den enda regel som vi har det är att man ska tro att Jesus Kristus är Guds son och att han har förlåtit oss våra synder, att man tagit emot honom som Herre och Frälsare. Det är den regeln.

Finns det ingen annan regel man bör följa?

Som baptisterna t ex bör ju och lika inom pingst måste du vara döpt, för att få vara med i församlingen. Det kravet har inte vi. Vi predikar dop och vi döper för fullt lika ihärdigt, förhoppningsvis som pingstvännerna och baptisterna. Fast vi har inte de lagkravet, för att få vara med i församlingen.

Ni har inga krav på att man tex. ska vara gift och inte sambo?

Det är sådana klassiska men inte så att det finns något lagkrav. För det är oftast så, att en kvinna blir frälst, sambo sedan många år. Ja, ska inte hon få vara med i församlingen? Jo det är klart, för det är inte mina gärningar som rättfärdiggör mig, men under resans gång så känns det till och man känner att det här vill jag ha någon ordning på. Då kommer många av dessa saker på plats bara. Jag tror att man börjar i fel ända om man ska försöka få till det innan de ens vet vad det handlar om.

Finns det någonting som skulle göra att du utesluts ur församlingen? Ex skilsmässa?

För mig är det då de verkligen då de behöver stöd, det är ju en fruktansvärd traumatisk upplevelse, speciellt för barnen. För den stackarn som råkar ut för en skilsmässa, de som lider mest egentligen är ju barnen. Men det kan finnas en mängd olika saker som påverkar att det blir så. Men om vi säger att en av parterna varit otrogen och fortsätter med det, då faller man ju på eget grepp. Då måste man strängt ifrågasätta sig själv, vad håller jag på med. Och då måste man ta ett riktigt snack.

Man blir inte visad på porten för den skull?

Nä, förut var ju pingst otroliga på att offentligt peka ut och visa på porten. Och säkert hade rätt i mångt och mycket men de borde ha gått tillväga på annat sätt. För att vinna människans hjärta, så att de fått kvickna till. Med grundtesen är att hjälper ju, man är ute för att hjälpa man är inte ute för att släcka liv utan för att skapa liv. Det tragiska i en skilsmässa får man ju jobba för en återförening och i många fall lyckas det.

Har du varit med om att någon valt att sluta i församlingen?

Ja, o ja, det är många det. De kanske gifter sig och att den andre är starkt förankrad i en annan församling. Det händer också att människor väljer att gå tillbaka till sitt gamla liv, saknar sina fester och vill ut och slå runt igen. Det händer inte allt för ofta, det har hänt under resans gång. Spontant kan jag komma ihåg att det kan vara tre fyra stycken på en femtonårsperiod. Och då beror det ofta på att man kom med för mamma och pappas räkning, att man inte hade någon stadig grund själv att stå på. Att man var med av födsel och ohejdad vana, man ville inte göra mamma och pappa ledsen bara.

Finns det andra skrifter än Bibeln som ni bör/måste/rekommenderas läsa?

Det finns massvis med böcker men allting ska utgå från Bibeln. Vi har ett bokbord som vi uppmuntrar människor att studera. Vi har startat ett universitet i Uppsala, Livets Ords kristna universitet som är kopplat till ett amerikans universitet i Tulsa. Jag har själv tagit några kurser där man får kämpa, det är heltufft.

Hur ser du på omvärlden/samhället/politiken utanför din församling? Finns det någonting som inte stämmer med din tro och din församlings tro?

Jag vill av hela mitt hjärta ha en sådan politik som gör att det inte är krångligt för den enskilde individen att ta initiativ. Vi predikar jättemycket av vi ska ta egna initiativ, göra utveckla vara kreativ, så ska ju samhället inte sätta pinnar i hjulet. För svensken har ju varit så oerhört duktig i alla år har haft en sådan god renommé ute i världen, arbetsamma, kreativa, uppfinnarjockar. Gnosjöandan är fantastisk, den kom ju till som ett resultat av frikyrkorörelsen. Flerparten där har ju sitt säte i frikyrkan, där är ju nästan Jerusalem fast i Sverige. Därför tycker jag att samhället borde lita mer på den enskilde individen och att det inte ska vara så oerhört reglerat som det är idag.

Det finns ingenting som ligger i konflikt med din tro eller din församlings tro i förhållande till det samhälle som finns?

Nej, ja det är klart en konflikt men om vi tar bara, det finns ju mängder konflikter, konflikter, men vi jobbar ju för massa olika saker. Grunden är att ta initiativ.

Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?

En bra fråga, jag har varit en sådan förespråkare. Jag har predikat mycket om det att man måste ta aktivt ansvar i samhället, att brötas in i. Själv tog jag på mig ordförandeskap här i ishockeyförbundet, så det gör att man får kontakt med de allra flesta föräldrarna och små barn i samhället. Sen gör det att den däckverkstad som jag har där vid rondellen gör att man får mycket kontakter i samhället.

Så din är inte centrerad till dem i din församling?

Nä, det är tvärtom, man kan säga att man har tre timmar tillsammans med församlingen i veckan och tiden i samhället är övervägande.

Har du vänner som inte tillhör församlingen?

Ja det har jag. Det tycker jag är jätteviktigt, annars blir det ju sjukt. Du har ju inget utlopp för den övertygelse du har för att föra det vidare. Det är som Döda havet, som Gennesaret, vi var ju i Jerusalem och firade jul där, och Gennesaret flödar hela tiden, det är friskt härligt vatten, där hämtas dricksvatten åt hela Israel. I Döda havet där du bara skjutsar in hela tiden, det finns inget utlopp. Där finns inget liv där, jag hoppade i där och badade på Juldagen eller efter Juldagen kanske det var, det var så fruktansvärt salt, man flöt ju uppe på, vet du. Ett utlopp ska du ha, det är väldigt viktigt. Nu kanske jag är extrem åt det andra hållet, man väljer några få i samlingen de som man har en relation till sen bygger man relationer utåt hela tiden.

Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan. Ungefär hur många av de du pratat med en längre stund har varit medlem i din församling?

Hur många har du träffat på fritiden?

Under förra veckan så var det mer folk utanför församlingen, 10% kontakt med församlingsfolk och 90% kontakt med folk utanför.

Hur många har du träffat på arbetet?

Då är det uteslutande, kanske inte riktigt 10% frälsta.

Hur många har du träffat av din släkt och dina vänner?

Jag har ju just ingen släkt kvar.

Skulle du kunna lämna din församling och leva ett liv utan deras närvaro och ändå ha din tro kvar?

Nu är jag lite mer pionjär än vad vanliga människor är men jag är nog en sån person. Jag är ingen förvaltare ytan jag är en pionjär, jag får nog bara problem att sitta med i en församling som en vanlig bänksittare. Jag är nog den som vill finnas ute på krigsfältet.

Du har alltså inte det beroendet av församlingen, du klarar dig själv?

Nu skapas det nya constellationer, så nu blev det en lite unik grej som vi drog igång här för två veckor sedan. Församlingsledarna i de olika församlingarna, pingst, svenska kyrkan, som ringde till mig och frågade om vi inte kunde göra någonting. De visste då att jag klivit av (tidigare pastor i Livets Ord). Då blev det så att vi tog och samlades hos mig här, från olika församlingsledare runt om här i bygden. Vi träffades bad och läste Bibeln och inspirerade varandra. De kom vi på nu efteråt att det var en väldigt unik grej, den var helt gränsöverskridande, vi samlades och matade den tro vi har. På nåt vis tror jag inte att man kan exkludera sig själv från allting utan jag tror kristen tro är att man inkluderar sig i någonting. Det har med sakens natur att göra, man vill inte leva för sig själv. På nåt vis vill man komma tillsammans med några andra, jag tror inte att det stora är så viktigt, jag tror att det viktiga är att man har en relation. Vi har nu en grupp här om vi bortser från den gruppen vi pratat om här, har vi träffas under år på lördagsmorgnar, haft frukost för män. Några karlar som har träffats och käkat frukost tillsammans och läst Bibeln och haft bön tillsammans. Det har varit män som kommit från bygden, det har varit lite unikt. För kvinnor har haft det mycket lättare egentligen att samlas och snacka därför har jag haft i mitt hjärta att samla bara karlar. För oftast har det varit så mesigt, rent allmänt i frikyrkovärlden. Om du tänker lite grann, jag vet inte vad du har för bild av en frikyrkoman, det man tänker på när man tänker på en frikyrkoman är oftast inte något kraftfullt, nåt rejält, någon fin förebild så tillvida. Utan ofta har det varit så mesigt och jolmigt de har inte vågat stå för någon åsikt. För mig har det inte funnits någon bra bild av en frikyrkoman. Jag vet vad Gud har gjort i mitt liv och därför skäms jag inte en sekund för det. Man vill kunna samlas med sina gelikar och inspirera så att det blir liksom rejälare i vardagslivet. Att våga stå för grejorna, och inte skämmas, komma i tofflorna, på verkstadsgolvet eller vad de nu är, utan kraftfull komma in. Att kunna stå för vad man tror på. Jag tycker det har varit en oerhörd bristvara i samhället det har inte funnits det här rakryggade karlarna som verkligen ska vara karlar. Att återerövra en image som jag är övertygad om att Gud vill att vi ska ha, inget second hand, andra klassen utan jag tror att det kan vara första klass på det man gör. Att kunna vara en hallelujakille och ändå vara en rejäl kille.

Intervju 4 den 7 april 2003

Gösta

Vad är det som gjorde att du valde just den församling som du är medlem i?

En ganska lätt fråga, jag gick i bibelskolan först. Det var den jag sökte till 1985 och sedan blev det ganska lätt att bli kvar här. Jag jobbade också inom LO skola. Tidigare tillhörde jag en döende baptistförsamling och även Svenska kyrkan och är kvar i den fortfarande.

Det fanns inget speciellt för just den här församlingen som gjorde att du valde den?

Jo, i och för sig, det är en församling som lever mer än kanske många andra församlingar som man varit med i. Det känns rätt helt enkelt. Som troende kan du tro att Gud kan leda dig och kan det inifrån. Sen blev jag gift här också, det spelar också in.

Tycker du församlingen kan ge tydliga och fasta svar på den tro du har?

Ja, det tycker jag.

Vilken roll har pastorn för dig, vilken roll har han i församlingen?

För mig är det han som dels ger inriktningen, han visar åt vilket håll vi går åt. Sen är det också det att det finns en som talar in ens liv, ger förtröstan, uppmuntran och så, varje söndag. Han är också en man man kan gå till och få samtal. Inte nu kanske eftersom vi är en sån stor församling.

Har pastorn i dag mer rollen att leda församlingen?

Ja, det är det genom att det är en så stor församling.

Om pastorn skulle få en uppenbarelse och skulle be dig att avstå från något du tycker är viktigt i ditt liv, tex. att du ska ut och missionera, att han får en uppenbarelse om det, hur skulle du ställa dig till det?

Det fungerar ju inte riktigt så att han bara får en uppenbarelse och ber någon, utan man får frågan om man vill. Det är en svår fråga på sätt och vis, man skulle be över saken själv och eventuellt så gör man det. För de flesta som går till missionsfältet är det tvärsom, de känner själva inifrån och går sedan och pratar med pastorn. Frälsningsarmén har ju haft mer den här militärstilen de har gett order till sina. Så är det inte här.

Hur mycket tycker du att du kan påverka som individ i församlingen? Om du tycker annorlunda om någonting?

Det är i alla fall möjligt, det går ju inte att påverka hur snabbt som helst, det är ju en stor församling. Man kan säga vad man tycker, det kommer fram så det kan ju bli förändringar, om det nu är någonting som är så viktigt. Vi tror också att Gud kan tala till en pastor, när han sedan förmedlar det så kan man känna att det här känns rätt, man går med det. Även om det inte alltid passar en så där direkt, det är ju upp till var och en att bestämma, man har ju frivilligt gått med i församlingen. Eftersom man frivilligt gått med i församlingen och att det som församlingen har passar en så gör man ju också som pastorn säger.

Om du skulle ha en annan tolkning än den som sägs i församlingen om Bibeln, skulle du kunna framföra det?

Det skulle jag kunna men det har inte varit aktuellt för mig. Det är inte så att man är rädd för att säga, det man inte tycker lika om.

Om du tvivlar i din tro, hur blir du bemött i församlingen?

Då kan man tala med någon, det finns flera pastorer här, och få hjälp och stöd. Det har jag varit med om själv, inte det att jag tvivlat på min tro, men att prata om det man har problem med är inget svårt här.

Är det en pastor man i första hand går till?

Ja, det är det, men vi är uppdelade i bönegrupper där varje grupp har sin ledare som vi också kan gå till, först om man vill det. Alla pastorer kan inte hinna med så många människor, så det måste börja med att man pratar med någon annan person först.

Du får gehör om du hamnar i en tvivlande situation?

Ja, det får jag.

Finns det regler som du måste följa när du är medlem i församlingen?

Ja, det är både ock om man tänker, t ex rökning och alkohol, predikas att det inte hör till en kristen. Samtidigt hjälper man den som har problem med det, han slängs inte ut. Visst finns det regler på det sättet. En församling är mer en familj ett hem på något sätt. Det skiljer sig från exempelvis en skola eller på en arbetsplats, där man kan säga att rökning är förbjudet. Man blir inte utslängd. Om en människa nyss har kommit till tro som röker, blir liksom tvärsom, omhändertagen.

Finns det någonting som skulle kunna göra att du uteslöts från församlingen?

Om man lever på ett sätt som inte alls stämmer med kristen tro i församlingen och inte vill ändra sig. Om någon gör något sådant men ångrar sig då blir han inte utslängd ur församlingen. Men som sagt, om han inte vill ändra sig, om han lever helt fel, då tror jag det kan bli ett samtal. Vi följer Bibeln där också för det står ju att man pratar med en först, och att man sedan pratar mer med en grupp, som talar med personen. Vi ser lika som Bibelns

syn på äktenskapet, att skilsmässa räknas som synd. Det finns skilda personer som är med i församlingen, så det är ju ett bra svar. De som gör övertramp kan få förlåtelse, men om de fortsätter och inte vill bättra sig då kan det väl hända, förstås, i längden att de blir avrådade att vara med i församlingen.

Förekommer det, eller har det förekommit?

Inte någonting större som jag vet om. Sen är det så att pastorerna har tystnadsplikt, när det händer saker så vet ju inte alla om det. Skilsmässor har förekommit och människor fortsätter att vara kvar.

Finns det någon som valt att gå ur församlingen?

Ja, det gör det. Ibland handlar de om dem som vet att de inte lever som församlingen eller som Guds ord säger att man bör leva. De känner att det inte är rätt att vara kvar, antingen så, eller så håller man inte alls med om det som predikas. Det har också hänt.

Finns det några andra skrifter förutom Bibeln som ni bör eller måste läsa?

Nej, inte på det sättet. Man kan rekommendera och säga att det här är en mycket bra bok, för det har skrivits många böcker och då utifrån Bibeln. Men det finns ingen annan bok som ingår i vår tro, som man måste läsa utan då är det bara Bibeln.

Hur ser du på omvärlden/samhället/politiken utanför din församling? Finns det någonting där som inte stämmer med din tro eller din församlings tro?

Ja, just nu är det lite saker som händer, t ex abortfrågan, om man ser utifrån Guds syn på människan, om tillkomsten. Då känns det fel att det är så lätt att få abort och att man till och med uppmuntras till det. Sen är det hårdheten och våldet i samhället. Om människor kunde ta till sig frälsningen så skulle det kunna vara mycket bättre. Vi lever ju i samhället så man förstår hur det är.

Det finns inga lagar eller förordningar som du tycker är fel?

Jag kommer inte på någonting just nu. Jo det är klart, det skulle kunna vara partnerskapslagen. Vi tror ju på vad Bibeln säger, att äktenskapet är för man och kvinna och tycker den lagen är fel.

Det finns ingen konflikt mellan dig, din församling och världen?

Nej. Den tidigare konflikt som fanns berodde på så mycket missförstånd. Nu är det nästan tvärsom, församlingen är mer omtyckt av folk. De har förstått att de fanns en massa missförstånd och till och med en massa lögner. De tvåtusen människor som är med i församlingen jobbar ju, man är ju ute i samhället, så därför har det lindrats väldigt, det är inte alls en konflikt.

Det är inte så att församlingen har förändras gentemot samhället i förhållande till den tiden?

Nej, i så fall på det sättet att man talar lite mer med folk, förklarar lite mer. Det kanske var det som var problemet tidigare. Man predikade stark någonting som gick ut och som inte blev förklarad och uppstår lätt missförstånd. Det lät som man fördömde saker och ting.

Finns det en annan öppenhet i dag än tidigare?

Ja, det kan man också säga. Det var mycket skrivelser och de gör att man sluter sig som församling, lite grann. Man tar inte upp saker och ting utåt då, för man blir bara på hoppad. Idag är det lättare att få folk att komma, t ex på vår uppsättning av påskspelet, förr var de rädda att komma.

Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?

På fritiden.

Jag är lite fel person eftersom jag arbetar i församlingens organisation. Både vardag och helg är jag här och det blir inte så mycket över när det gäller fritiden. Om jag inte arbetade här, så skulle jag vara med, kanske i en kör utanför, eftersom jag är musiker. Men nu är jag så engagerad så det blir inte så mycket utanför. Egentligen skulle du ha intervjuat någon annan, för jag vet att många andra är med i sporter, ishockey och innebandy, utanför församlingen.

Har du vänner utanför församlingen?

Inte så många och det av samma anledning, man arbetar så mycket här. Om jag inte arbetade här skulle jag få arbetskamrater utanför församlingen. Jag har grannar och en del släktingar som inte tillhör församlingen. Är jag ärlig så är det inte så ofta jag träffar människor utanför församlingen, men ibland händer det. Det beror som sagt, på att jag jobbar här, inte på att jag liksom skulle vara isolerad här.

Du är nöjd med att ha det så, du får ut det du vill ha av livet?

Ja.

Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan. Ungefär hur många av de du pratat med en längre stund har varit medlem i din församling?

På fritiden.

Just den här veckan så är det ganska många och det beror på att jag varit extra engagerad i församlingen nu. Så man kan säga 100procent.

På arbetet.

Det blir nog lika där men det är ju inte samma människor.

Släkt och vänner.

Jag har inte så mycket släkt som är med i församlingen. Ja, ingift i så fall, min fru har ju släkt som är med i församlingen. Jag är inte uppvuxen i ett religiöst hem utan blev frälst i 20-års ålder.

Om du skulle lämna din församling och skulle leva ett liv utanför den, skulle du ändå kunna ha din tro kvar?

Jo, det tror jag, det kan jag säga ganska säkert. Jag började mitt liv som kristen utan egentligen någon församling, visserligen gick jag till en präst och fick hjälp och pratade. Jag vet att det fungerar, men det är klart gemenskapen behöver man ju. Om jag var utanför församlingen så skulle jag nog träffa några i en mindre församling. Några som delar min tro och då skulle det nog inte spela en så stor roll från min sida från vilken församling.

Du behöver ändå ha samma människor med samma tro?

Ja, man behöver ju en styrka, att bli kristen är ju ändå att man tar ett steg in till något nytt. Om man lever helt ensam så kan man nog tappa det. Att be tillsammans, det är något speciellt med det.

Intervju 5 den 7 april, 2003

Roger

Vad var det som gjorde att du valde den församling som du är medlem i?

I mitt fall var jag med och startade församlingen, så det var ett lätt val. Jag kom till Uppsala för att bli präst och samtidigt arbetade Ulf Ekman som studentpräst och hade ett studentarbete som jag kom med i. Vi lärde känna varandra. Ulf slutade som studentpräst och gick bibelskola, när han sedan kom tillbaka för att starta församlingen blev jag, som en av de första medarbetarna, tillfrågad om att hjälpa honom. Vi började med att ha möten inne i stan. Efter något år kände vi att nu ska vi starta församlingen och det var i maj 1983. Jag har varit med sedan allra första början. Det var spännande.

Var det någon speciell orsak till att du ville vara med och starta upp församlingen?

Om man säger så här, det är ju ingen ny religion eller ny tro. Jag har min bakgrund i pingströrelsen och Svenska Kyrkan och det är samma Jesus jag tror på och samma Bibel. I alla tider har det funnits väckelserörelser som har betonat eller fått fart på någonting, det har funnits olika yttringar. Jag tror att Livets Ord var och är en väckelserörelse som lyfter fram Guds ord och sanningen i Bibeln, så det blir begripligt. Många människor har dragits hit när vi startade församlingen och bibelskolan. Det är ingen proteströrelse eller någonting i stället för, utan vi upplevde att Gud ville att vi skulle starta en ny församling, helt enkelt. Som ett komplement till redan etablerade församlingar.

Var det någon slags uppenbarelse ni fick?

Ja, man kan säga så här, att starta en församling gör man inte bara för att det är kul, utan man måste veta att Gud vill det. Men det var inga änglar som kom och knackade på axeln, men det kändes rätt att göra det. Vi var väldigt måna om att inte göra det i protest, så vi skrev till alla församlingar och berättade att vi skulle starta en ny församling. Vi fiskar inte efter medlemmar från andra kyrkor. Det finns 90 % av svenskar som inte går i kyrkor och som inte är kristna idag eller aktivt kristna, i alla fall. De är dem vi vill nå i första hand.

Vilken roll tycker du pastorn har i församlingen?

I förhållande till medlemmarna? **Ja.** Det här är en församling där lekmännen eller församlingsmedlemmarna själva får göra väldigt mycket, de har väldigt fria händer på ett sätt. Jag själv undervisar på bibelskolan och i församlingen om frivillighet, diakoni, och om socialt engagemang. Hela församlingen måste vara på fötter för att kunna hjälpa till, så på det sättet är vi väldigt glada och tacksamma för alla medlemmar, de gör ett fantastiskt arbete. Rollen eller funktionen som pastor den är lite annorlunda, på det sättet, att vi förkunnar. Man är själavårdare, men mycket av den vardagliga hjälp som ges till varandra, sker mellan medlemmar, i bönegrupper eller i hemmen. Någon kanske förlorar sin mamma eller går igenom en kris, då ber man för varandra och stöttar varandra. Sen finns det kriser i livet där man behöver lite mer professionell hjälp och då går pastorn in och hjälper. I veckan hade vi en ensamstående mamma som dog och då gick jag in och hjälpte barnen med de praktiska, begravningsbyrå och begravning och kontakt med socialen. Det finns saker som skiljer sig i praxis, hur vi jobbar, som pastorer, men de enskilda medlemmarna får stor frihet att göra mycket i det arbete vi har. Alla hjälps åt.

Är du den som har svaret på de frågor man har?

Nej verkligen inte! Det är inte så att alla måste komma till pastorn eller prästen för att få svar på alla frågor. Men däremot kan man säga att Bibeln är svaret för oss alla. Luther sa, *nåden allena, tron allena, Jesus allena och Bibeln allena*, och det tror vi också. Det är nåd alltihopa, tron på Jesus och det är Bibeln som gäller. Bibeln fungerar som rättesnöre. På bibelskolan säger vi till eleverna att de ska hänga med i bibeln på lektionerna och studera själva i bibeln efter undervisningen, för att se om det förhåller sig som det vi sagt. Jämför själv, läs Bibeln själv, på så sätt blir de starka i sig själv, i Gud och tillsammans med honom. Men de får också vägledning, självklart, i olika ämnen. Vissa kanske behöver vägledning i vissa frågor eller behöver få råd. Det kan vara kris i ett äktenskap eller att man vill ha hjälp av något slag. Då kan man få komma till någon som man har förtroende för och som har tystnadsplikt. Men det är inte så att vi har alla svaren. Ibland när någon ska fatta ett stort beslut kan de komma och be om hjälp i förbön. De vill att jag ber för det, de vill ha Guds ledning i det. Då kan jag säga, att jag får de här, men du får pröva det själv. Jag kan inte trycka in något, det jag kan göra är att förmedla någonting, av de jag upplever.

Hur vanligt är det med uppenbarelser? Jag tänker på den uppenbarelse som Ekman fick då han startade församlingen.

Om man avdramatiserar ordet uppenbarelse, till att bli vad det egentligen är, då handlar det mer om ett tilltal, att Gud talar på ett naturligt sätt: "Gör det här", då köper jag det här med uppenbarelse. Men om man menar att det bara är han som är den allenarådande som får höra från Gud, så blir det fel. Pastor Ulf bor ju inte ens längre i Uppsala så det är väldigt svårt för oss att springa till honom för att få veta allt. Den övergripande visionen, vad den här församlingen startade i för syfte, den fick pastor Ulf.

Det har inte förekommit ytterligare visioner?

Det kommer hela tiden till saker. Här borta har vi en som har bott i Afghanistan tex. och en vanlig lekman som jobbar med invandrararbete, vi har ett stort invandrararbete. Att vi skulle jobba med många invandrare och ha ett stort missionsarbete, är ett sådant område som vuxit fram allteftersom. Det är mycket vi gör i den här visionen

och det är utifrån ett eller flera tilltal som Gud har gett församlingen, genom pastor Ulf och till våra pastorer eller på annat sätt.

Om det är någon som tycker annorlunda i församlingen, t ex att man inte tycker lika om en tolkning i Bibeln, finns det forum och möjligheter att kunna tycka det?

Ja, absolut gör det de, men man måste ändå skilja på vissa saker då. Om vi t ex tar skilsmässa, kan olika kristen tycka att skilsmässa är rätt eller fel. Det beror på hur man ser det, men Bibeln ger egentligen väldigt få tillfällen till där skilsmässa är en öppning eller en möjlighet. Annars säger Bibeln väldigt tydligt att Gud hatar skilsmässa, bl.a. därför att barnen far illa av att föräldrar separeras, det är ingen bra lösning på en konflikt. Hela deras trygghet raseras. Däremot detta att vara otrogen, att hoppa i säng med någon annan det *kan* vara grund för en skilsmässa. Men om man har en medlem som kommer och säger, *nu ska jag skilja mig, för Gud har sagt det*, kan det inte automatiskt vara rätt. Därför att det strider mot Guds ord och vi måste pröva det i ljuset av Guds ord. Men om någon kommer och säger att min man har varit otrogen ett antal gånger, eller att han slår mig, då får vi diskutera saken på ett helt annat sätt. Självklart kan vi inte tillåta att någon blir ihjälslagen eller ens misshandlad. Går det riktigt långt får vi ju hjälpa den svagaste parten till polis, socialen och domstolsväsen om det skulle behövas. Uppenbarelsen som strider mot Guds ord det måste vi seriöst kritisera och stå emot eller hjälpa människor ifrån. *Menar du att Jesus är Herre? Ja! Menar du att Bibeln är din högsta auktoritet? Ja! Då tar vi Bibeln och läser den tillsammans.* Upptäcker vi då att uppenbarelsen inte var riktigt överensstämmande med bibeln, då får vi lägga ner den tanken.

Jag kan skönja i din fråga tanken, om man får kritisera och tycka annorlunda än pastorer och de övergripande. Det är självklart, det finns ingen åsiktsregistrering, men samtidigt är det en överlåtelse. Jag har gått med här för att jag tror på det som den här församlingen gör och att jag vill vara engagerad. Jag ser inte det som ett jättestort problem, vill människor inte vara med längre går de ur. Det är inget problem, det är upp till dem. Om det är saker de inte förstår och kan hålla med om så pratar vi självklart om det.

Om någon känner tvivel i sin tro, hur bemöter man det?

Det är någonting som alla kan gå igenom, särskilt ungdomar, därför att de kanske varit uppvuxen i ett kristet hem, och att de helt plötsligt måste stå på egna ben och att det då måste hålla. Till och med Gud tog en chans och en risk när han skapade Adam och Eva. Han skapade inte robotar, han skapade människor som skulle visa tillit, till de han sade. Ändå brast de i det och gjorde motsatsen. Jag träffade en i veckan som genomgick en kris, som bara ville lämna allting. Vi uppmuntrade honom och sa att det är bra att du går igenom detta, någonstans kommer du ut stark på andra sidan. Om han kunde ta det rätt så blir det en styrka av den krisen. Gud håller!

Det visar inte på en svaghet?

Nej, det behöver det inte vara. Tvivel är ju ofta brist på tro, men det är inte så, att nu måste du pressa fram en tro. Vi läser Guds ord så får vi tro. När vi får löften från Gud då växer vår tro, vår tillit till Herren. Om jag inte har klarhet i något jag kanske ber om i mitt liv eller något annat, så måste jag få ett tilltal från Gud. Det är den andra sidan, det går att få tro från Gud. Jag har många svar i mitt personliga liv, när man kanske har stått i ett vägsål och funderat, hur jag ska göra. Antingen har det kommit som en förnimmelse i mitt inre, jag har känt det som en röst och jag tror att det är den helige ande som talar då till mig. När vi skulle flytta hit in till stan och jag stod mellan att köpa ett nytt eller ett begagnat hus. Jag var så barnslig så att jag bad till Gud: Gud hjälp mig så att jag förstår. Jag upplevde då att Gud sa åt mig att slå upp Jeremia 29:5, jag visste inte alls vad som stod där. Där stod; *Bygg hus och bo i dem, plantera, trädgårdar och ät deras frukt.* För mig blev det ett tilltal, en uppmuntran att det skulle gå bra att köpa ett nytt hus.

Har ni regler som ni måste följa i församlingen?

Det kristna livet är en kulturell anpassning i sig, man byter kultur som kristen. Att bli en kristen medför ett byte av livsstil, men Bibeln är övergripande vårt rättesnöre. Bibeln säger mycket om levnadsstil, vi pratade om otukt och sådana saker. Sex är fint men det hör hemma i äktenskapet, det finns ett skydd i det att det ligger inom äktenskapet. Jag ser det också ganska tydligt när det gäller alkohol och droger. I Bibeln står det, ”drick er inte druckna av vin”. Visst finns det regler, men framför allt är kristendomen en tillgång en styrka, det är ju inte en massa förbud i första hand. Jesus var en livsbejakare, han gick på fester, han var där människor var, han var nära människor.

Är giftermål ett krav för att vara med i församlingen?

Alla blir ju inte gifta, eftersom inte alla vill eller kan hitta en partner. Men ska man bo ihop, ska man vara gift. Däremot bör man vara barmhärtig mot människor som är nyvunna i tron eller de som nyss blivit kristen. Man ger dem en tid då man pratar om det här med äktenskapets välsignelser och fördelar. När de förstår att Bibeln talar om det här brukar det inte vara något problem alls. Då gifter de sig, det är ju också en trygghet för barnen, om de har barn att det blir ett mer fast förhållande. Det kristna äktenskapet är som en tretvinnad tråd, där Gud finns med i bilden. Den tretvinnade tråden brister inte så lätt.

Ni har ingen kontroll på att man efterföljer vissa regler?

Att vara med i församlingen och vara överlåter till densamma, innebär att man ”lever i ljuset” mellan sina kristna trossyskon man har där. Det är i sakens natur att man lever i öppenhet, inte att man öppnar sig i allt i sitt liv, utan

en viss form av öppenhet. Man umgås, man går på möten, man är med i bönegrupp osv. Vill man mena allvar med sin kristna tro och med att vara med i församlingen, ska man vara ärlig i alla fall, om det är saker man inte efterlever. Då får vi prata och be utifrån dessa behov. Det innebär inte att man får kalla handen, att man inte får vara med i församlingen om man syndar eller har problem. Problem har alla! Men om man vidhåller det och säger att det här är min livsstil och jag vill inte ändra mig, så får man gå på möten, men man kan inte vara medlem i församlingen. Det måste finnas någon form av gräns.

Finns det någonting som skulle göra att medlem skulle kunna uteslutas ur församlingen?

Under de här tjugo åren så har kanske två-tre uteslutningar gjorts, så det är väldigt få.

Vad uteslöts de för då?

Det kanske jag inte kan gå in på, men det har varit väldigt extrema förhållanden, oftast begär man utträde själv. Man känner att man vill leva på ett annat sätt än vad Bibeln lär eller vad församlingen har som målsättning. Oftast är det ett eget beslut. När man har blivit utesluten har det varit omenligheter av väldigt art, jag vet inte vad man ska ta för exempel. Om vi haft någon riktig fifflare som bara kört sitt eget race, kanske skattebedrägeri och att det inte bara händer en gång. Det skulle vara om vi upptäckt något sånt. När man känner att personen vill gå till rätta med saken är det en helt annan sak. Det är värre när det är människor som lever under ytan på ett sätt och utåt på ett annat sätt. Där man kan ana att de lever i dubbelmoral och att man inte vill få upp det till ytan. De behöver oftast en stark tillsägelse. Det är också väldigt viktigt att inte komma med indicier. Om man hör att någon i församlingen gör si eller så, då måste man fråga personen i fråga: "Stämmer det här." Det man har lärt sig under åren som själavårdare är att man inte ska lyssna enbart på en, det är ofta som historierna går isär mellan varandra.

Finns det andra skrifter än Bibeln som man ska läsa eller rekommenderas att läsa?

Både ja och nej! När det gäller ens tro så är det Bibeln vi rättar oss efter. Sen finns det gott om kristen litteratur som är jättebra, som är vägledande. Det finns från hela kyrkohistorien bra rötter, så att säga, att dra från alla möjliga håll och kanter. Vi har ju ett eget förlag där vi trycker böcker, men i vår bokhandel säljer vi böcker och skivor från många andra kristna förlag. Vi rekommenderar människor att läsa kristen undervisning, för det stärker människor i sin tro. Bibeln är ändå den heliga skriften och det finns inget som kan jämnställas med den.

Hur ser du på omvärlden/samhället/politik utanför din församling? Finns det något där som inte stämmer överens med den tro ni har?

Det finns ju ganska mycket skulle jag tro (skratt). Jag läste i dag om familjepolitiken t.ex. Det är ganska trångsynt, det att man måste lämna bort barnen och på något sätt bortförklara kompetensen hos föräldrarna. Känslan är, att dina barn är dig till låns och att det är samhället som äger dem. Den Bibliska synen är att när vi får barn så är det våra barn, som vi förvaltar både inför Gud och människor för att de ska bli goda och ansvarstagande samhällsmedborgare. Föräldrarna är de bästa uppfostrarna för sina barn.

Tycker ni att det inte ska finnas dagis?

Jo, självklart, men det ska finnas en valfrihet. I dag är det nästan tvång att barnen ska vara på dagis. Vi har inga ambitioner att dra klockan tillbaka. Men frågar man vanliga föräldrar: "Skulle du vilja vara hemma med dina barn", så svarar 70 % ja, oavsett om man är kristen eller inte. Man vill vara hemma med sina barn. Det överensstämmer med Guds syn, han har förtroende för oss som föräldrar. Personligen tycker jag att den socialistiska familjepolitiken inte har varit bra. Jag tycker att det finns ett förakt för familjen och äktenskapet överhuvudtaget, det finns en uppluckring som är allvarlig just nu. Den vanliga kärnfamiljen hånas, jag tror att vi behöver värna och hjälpa den. Har man en statsminister som skiljer sig, klart att det påverkar vanligt folk. Om han tar lätt på äktenskapet, är det kanske svårt för folk att tycka det är viktigt med äktenskapet. Äktenskapet är viktigt och det hjälper barnen sig känna sig trygga. De får växa upp i en någorlunda trygg familj, förmodligen ingen fullkomlig familj men ändå någorlunda trygg.

Du menar att Göran Persson är en förebild för landet?

Ja, som stadsminister är han ju en förebild. Någon har sagt, jag hör inte vad du säger för det du gör talar högre än vad du säger. Det man genom sina gärningar gör, är starkare än vad det är du talar om. Jag känner inte till orsaken till hans skilsmässor, och jag anklagar inte honom specifikt att ligga bakom de höga skilsmässotalen. Det har med tidsandan att göra.

Har ni någon konflikt gentemot samhället?

Nej, vi är inte som någon sekt som drar sig ur samhällsengagemanget, tvärtom.

Tidigare fanns reaktioner från samhället mot er om er, det skrevs mycket.

Mycket av det som skrevs byggde på missförstånd och lögn. De sades att vi hoppat på handikappade, att vi sa att djävulen bor i sjuka människor. Det var många lögn som spreds om oss som aldrig stämde, det är tragiskt att lögn kan bita sig fast. Sen tror jag att en radikal kristen tro är en konfrontation mot det gängse samhället. Jesus var inte populär i alla läger. Han var kärleksfull, hjälpte människor och var älskad av många, men även hatad, det var därför man korsfäste honom. Den kristna tron kan aldrig vara bekväm för den utmanar. Precis som Jan Guillou sa till Alf Svensson i någon debatt: "Om du ska vara kristen får du inte vara feg."

Hur mycket av ditt liv lever du utanför församlingen?

Jag är ett svårt exempel eftersom jag har varit en del i församlingen och det i tjugo års tid. Vi uppmanar människorna här att gå på möten här, framförallt söndagar men också onsdag kvällar och bönegruppen på måndagar. Det är väl de tre tillfällena som vi tycker att medlemmarna ska gå på. Men däremellan gör vad du vill, engagera dig var med grannskap, föreningsliv, lev "ett vanligt liv" men hämta styrka ifrån Gud och ifrån det som förkunnas. Min grabb är uppvuxen i församlingen, han går också här på gymnasiet. Han kan känna att han vill ha en kontaktyta utanför, så han är med och spelar i en vanlig innebandyförening. Vi uppmanar folk att leva i världen, men inte av världen. Jesus säger att vi är i världen, men inte av världen. Det betyder att vi ska vara i världen och möta människors behov, leva nära dem, älska dem, men kanske inte alltid ha samma värderingar. Man är ett salt och ett ljus, det ska vara en skillnad på ett sätt.

Har du vänner som inte tillhör din församling?

Ja, dels har jag barndomsvänner och jag har ju kontakten med släkt och vänner. Sen har jag grannar som jag också umgås med.

Om du tänker efter vilka personer du pratat med under den gångna veckan, ungefär hur många av de du pratat med en längre stund har varit medlem i församlingen?

Nu är jag fel person att fråga om det. Det blir 90 % av dem jag pratar med. Om jag tar nästa vecka. Måndag kväll har vi bön här, tisdag kväll är jag på en nystartad BETHA grupp, en grupp där människor kommit till tro. Onsdag har vi möte igen, torsdag har vi ledarsamling så där försvinner hela den veckan. Arbete och fritid går i ett. Det är inte alla veckor som är så extrema, i vanliga fall kanske jag har tre kvällar då jag är engagerad i församlingen.

Du känner dig nöjd med det liv du har?

Jo, det enda jag kan känna ibland är att man vill ha mer kontakt med människor utanför. Annars kan det bli introvert, det kan nästan bli unket. Men det är klart att man är nöjd med att leva här annars skulle jag inte vara med. Självklart skulle man vilja ha mer tid för andra människor och för min familj som till och från får se mig lite för sällan. Men vi är överens, jag och min fru och vi gör det tillsammans, vi är "ett i kallelsen". Det borde finnas mer tid för andra och det är väl baksidan kan man tycka, men i det stora hela är jag jättenöjd.

Om du inte skulle ha din församling skulle det vara svårt att behålla din tro då?

Tron på Jesus har jag och det har inte att göra med min roll här i församlingen. Den bär jag med mig vare sig jag vore kurator eller bilförsäljare. Jag tror dock att som kristen ska man tillhöra en församling, sen om det är den här eller någon annan det spelar ingen roll. Nu är jag en del av den här församlingen och tycker det är roligt och jag gör det för att jag trivs här. Jag tror på det arbete och den mission vi har utifrån den.

Du skulle inte ha problem med att behålla din tro utan församlingen?

Man kan säga så här, församlingen hjälper en ändå att vara fokuserad. Man har sin enskilda tro, men är inte enbart privatkristen. Att vara en kristen till sin natur, man pratar om Kristi kropp, i en större mening så är man inlemmad och man är beroende av varandra. Bibeln talar mycket om att ta hand om varandra och att hjälpa och stötta varandra. Det finns en mängd olika saker som gör att församlingen är ett väldigt bra uttryck för min kristna tro. I församlingen kan jag rent praktiskt visa min tro.